

อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

THE INFLUENCES OF ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING EXCELLENCE IN
SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
NONTHABURI

ภาณุวิชญ์ ไปธายี่

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2567

อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนนทบุรี

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

THE INFLUENCES OF ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING EXCELLENCE IN
SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
NONTHABURI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(M.Ed.(Educational Administration))
Faculty of Education, Srinakharinwirot University
2024
Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

ของ

ภาณุวิชญ์ ไปธายี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์)

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง)

ชื่อเรื่อง	อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1
ผู้วิจัย	ภาณุวิชญ์ โปธาณี
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2567
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทรีศรี ภูติอริยวัฒน์

การศึกษานี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหาร และระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารกับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้นำมาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) จากนั้น สุ่มตัวอย่างง่ายตามสัดส่วน (Proportion Size) ได้จำนวน 330 คน คิดเป็น 15 เท่าของพารามิเตอร์ ใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตามแนวคิดของแฮร์ และคณะ (Hair et al. 2019) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเป็น แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าความ สอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60-1.00 และทำการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.985 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบ SEM เพื่อเป็นการตรวจสอบความ กลมกลืนระหว่างโมเดลการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ระดับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ระดับสมรรถนะของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 5) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัวพบว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร โดยตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ สมรรถนะของผู้บริหาร และความเป็นเลิศของสถานศึกษา 6) โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าสถิติค่า Chi-square = 103.01 ค่า df = 93 ค่า p-value = 0.224 ค่าดัชนี GFI = 0.972 ค่าดัชนี AGFI = 0.925 ค่าดัชนี CFI = 0.999 ค่าดัชนี RMR = 0.00278 ค่าดัชนี SRMR = 0.0196 และค่า RMSEA = 0.018 และตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของเป็นเลิศของสถานศึกษาได้ร้อยละ 83.30 ($R^2 = .833$) โดย อิทธิพลทางตรง (Direct Effect: DE) ต่อตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ($\beta = 0.392$) สมรรถนะของผู้บริหาร ($\beta = .289$) และการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ($\beta = 0.271$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อตัวแปรทั้ง 3 เพิ่มระดับขึ้นก็จะส่งผลให้ตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา ($\beta = 0.505$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีตัวแปรการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหารเป็นตัวแปรส่งผ่านแสดงให้เห็นว่าเมื่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเพิ่มระดับขึ้นก็จะส่งผลผ่านตัวแปรการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหารทำให้ตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษาเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร, การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู, สมรรถนะของผู้บริหาร, ความเป็นเลิศของสถานศึกษา

Title	THE INFLUENCES OF ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING EXCELLENCE IN SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE NONTHABURI
Author	PHANUWIT POTAYEE
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2024
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Jantarat Phutiar

This research aimed to: 1) Examine the levels of administrative factors and excellence of educational institutions under the Office of Nonthaburi Secondary Educational Service Area, 2) Examine the relationships between administrative factors and excellence of educational institutions and 3) The direct and indirect influences of administrative factors on the excellence of educational institutions. The sample consisted of 330 teachers from basic educational institutions under the Office of Nonthaburi Secondary Educational Service Area in the academic year 2024. They were selected through stratified random sampling based on school size (strata), followed by simple random sampling proportional to size. The sample size determination followed the concept of Hair et al. (2019, using a 15 times the number of parameters). The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire developed by the researcher, It was validated for content accuracy by experts with an Index of Item Objective Congruence (IOC) ranging from 0.60-1.00, and a Cronbach's alpha coefficient reliability of 0.985 for the entire questionnaire. Data were analyzed using-Structural Equation Modeling (SEM) to asses the congruence between the research model and empirical data. The findings revealed that: 1) The overall level of academic leadership among administrators was the highest, 2) The overall level of teachers' learning processes was the highest, 3) The overall level of administrators' competency was the highest, and 4) The overall level excellence of educational institutions was the highest. 5) The correlation coefficients among studied variables were statistically significant at the .05 level for all variables, with the strongest correlation found between administrators' competency and the excellence of educational institutions. 6) The model demonstrated a good fit with the empirical data, as indicated by Chi-square = 103.01, df = 93, p-value = 0.224, GFI = 0.972, AGFI = 0.925, CFI = 0.999, RMR = 0.00278, SRMR = 0.0196, and RMSEA = 0.018. The variables in the model explained 83.30% of the variance in excellence of educational institutions ($R^2 = .833$). Significant direct effects (DE) on the excellence of educational institutions were found for academic leadership of administrators (beta = 0.392), administrators' competency (beta = 0.289), and teachers' learning process organization (beta = 0.271), all statistically significant at the .001 level. As these three factors increased, the excellence of educational institutions increased accordingly. Furthermore, the academic leadership of administrators had a significant indirect effect on the excellence of educational institutions (beta = 0.505, $p < .001$), mediated by teachers' learning process organization and administrators' competency. This indicates that higher levels of academic leadership among administrators contribute to greater excellence of educational institutions through these mediating factors.

Keyword : Academic Leadership of Administrators, Teacher's Learning Process Management, Administrator competency, School Excellence

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความเมตตากรุณา เอาใจใส่ อย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศม ภูติอริยวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ทั้งดูแล ให้คำแนะนำ คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อปริญญานิพนธ์ให้กำลังใจ และติดตามความก้าวหน้าของ งานอย่างต่อเนื่อง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทร์ศม ภูติอริยวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชไมพร ดิสถาพร และอาจารย์ ดร.ดลศักดิ์ ไทเร็กทิม ที่กรุณาเป็นคณะกรรมการพิจารณาสอบเค้าโครง ปริญญานิพนธ์ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรามรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ ศม ภูติอริยวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง ที่กรุณาเป็นคณะกรรมการการ สอบ ปากเปล่าปริญญานิพนธ์ให้ผู้วิจัยพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ มี ความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบ แก้ไข และให้ คำแนะนำเพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยสมบูรณ์และมีคุณภาพ และขอบพระคุณทุกท่านที่สละเวลา อันมีค่าในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยอันเป็นประโยชน์นี้ ทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถวิเคราะห์ผลการวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวไปธายี ครอบครัว มงคลวาริน และกัลยาณมิตรทุกท่านผู้อยู่เบื้องหลัง ความสำเร็จ เป็นทั้งผู้สนับสนุน กำลังใจ ผลักดัน ช่วยเหลือให้ผู้วิจัยเดินทางมาถึงจุดนี้

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบประโยชน์ที่ได้เพื่อพัฒนา การศึกษา หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้วิจัยน้อมรับ และขอให้ข้อผิดพลาดนั้นเป็นบทเรียนให้เกิด เป็นข้อเรียนรู้และประโยชน์ต่อผู้อ่านงานวิจัยฉบับนี้ต่อไป

ภาณุวิชญ์ ไปธายี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฏ
สารบัญรูปภาพ.....	ฒ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	13
สมมติฐาน.....	19
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
1. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร.....	22
1.1 ที่ตั้ง.....	22
1.2 อาณาเขต.....	22
1.3 การแบ่งส่วนราชการ.....	22
1.4 ข้อมูลพื้นฐาน.....	24

1.5 การพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	26
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นเลิศของสถานศึกษา	34
2.1 ความหมายความเป็นเลิศ	34
2.2 ความหมายของความเป็นเลิศของสถานศึกษา	35
2.3 ความสำคัญของความเป็นเลิศของสถานศึกษา	36
2.4 ความเป็นเลิศของสถานศึกษาตามแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามเกณฑ์รางวัล คุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA)	38
2.5 องค์ประกอบของความเป็นเลิศของสถานศึกษา	39
3. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	43
3.1 ความหมายของการบริหาร	43
3.2 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา	44
3.3 ความหมายของปัจจัยทางการบริหาร	45
3.4 อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา	47
4. อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหาร	51
4.1 อิทธิพลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	51
4.2 อิทธิพลของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู.....	52
4.3 อิทธิพลของสมรรถนะของผู้บริหาร	53
4.4 อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของ สถานศึกษาผ่านการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู	54
4.5 อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของ สถานศึกษาผ่านสมรรถนะของผู้บริหาร	55
5. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร.....	56
5.1 ความหมายของภาวะผู้นำ	56
5.2 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	58

5.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	60
6. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู.....	63
6.1 ความหมายของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู	63
6.2 องค์ประกอบกระบวนการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู.....	65
7. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....	68
7.1 ความหมายสมรรถนะของผู้บริหาร	68
7.2 องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหาร	69
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	74
8.1 งานวิจัยในประเทศ	74
8.2 งานวิจัยต่างประเทศ	78
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	80
1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	80
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	83
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	84
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	85
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	86
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	87
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	89
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยทางการบริหารสถานศึกษา และระดับปัจจัยความเป็นเลิศ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น.....	91
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหาร ที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น.....	119

ส่วนที่ 4 ผลอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12.....	123
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	129
1. สรุปผลการวิจัย	130
2. อภิปรายผลการวิจัย.....	133
ข้อเสนอแนะ.....	144
บรรณานุกรม.....	147
ภาคผนวก.....	154
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	155
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)..	157
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	178
ภาคผนวก ง หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญและขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	190
ภาคผนวก จ หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย	195
ประวัติผู้เขียน	198

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 ข้อมูลจำนวนโรงเรียน ขนาดโรงเรียน นักเรียน ห้องเรียน และครู ทั้งสังกัด	24
ตาราง 2 ข้อมูลจำนวนนักเรียน ห้องเรียน ขนาดโรงเรียน และจำนวนครู จำแนกรายโรงเรียน	25
ตาราง 3 การสังเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยการบริหารที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศของสถานศึกษา	49
ตาราง 4 แสดงจำนวนประชากรของโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น.....	81
ตาราง 5 แสดงจำนวนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียน เป็นชั้น.....	82
ตาราง 6 แสดงจำนวนของสถานศึกษา และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	82
ตาราง 7 ระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.....	87
ตาราง 8 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	89
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) และระดับของปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมและรายข้อ	91
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ด้านที่ 1 การ กำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการศึกษา โดยรวมและรายข้อ	92
ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ด้านที่ 2 การ จัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ	93

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 3 การสร้างและรักษาบรรยากาศเชิงบวก โดยรวมและรายข้อ	94
ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 4 การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ	95
ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 5 การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู โดยรวมและรายข้อ	96
ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) และระดับของปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมและรายข้อ	97
ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 1 การจัดการเรียนรู้ที่การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายข้อ	98
ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 2 การจัดการความรู้ของครู โดยรวมและรายข้อ	99
ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 3 การวัดและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ	100
ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 4 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ	101
ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) และระดับของปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมและรายข้อ	102

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับสมรรถนะ ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 1 ความสามารถด้าน ความเป็นผู้นำ โดยรวมและรายข้อ	103
ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับของปัจจัย สมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 2 ความสามารถด้านดิจิทัล โดยรวมและรายข้อ.....	104
ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับของปัจจัย สมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 3 ความสามารถด้านองค์กร โดยรวมและรายข้อ.....	105
ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับของปัจจัย สมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 4 ความสามารถด้านการสื่อสาร โดยรวมและรายข้อ.....	106
ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับของปัจจัย สมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 5 ความสามารถด้านกลยุทธ์ โดยรวมและรายข้อ.....	107
ตาราง 26 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับของปัจจัย สมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 6 ความสามารถด้านการวางแผน โดยรวมและรายข้อ.....	108
ตาราง 27 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) และระดับของความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมและรายข้อ	109
ตาราง 28 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับระดับของ ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 1 การนำองค์กร โดยรวมและรายข้อ	110
ตาราง 29 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับระดับของ ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 2 กลยุทธ์ โดยรวมและรายข้อ	112

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับระดับของ ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยรวมและรายข้อ	113
ตาราง 31 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับระดับของ ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 4 การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โดยรวมและรายข้อ	114
ตาราง 32 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับระดับของ ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 5 บุคลากร โดยรวมและรายข้อ	115
ตาราง 33 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับระดับของ ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 6 การปฏิบัติการ โดยรวมและรายข้อ	117
ตาราง 34 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับระดับของ ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 7 ผลลัพธ์ โดยรวมและรายข้อ	118
ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปรสังเกต ได้	120
ตาราง 36 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรที่ ศึกษาแต่ละตัว	122
ตาราง 37 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์	124
ตาราง 38 ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานของอิทธิพลในแต่ละตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร	126

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	18
ภาพประกอบ 2 โครงสร้างบริหารงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัว 23	
ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบความเป็นเลิศการบริหารสถานศึกษา.....42	
ภาพประกอบ 4 อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศ ของ สถานศึกษา.....52	
ภาพประกอบ 5 อิทธิพลของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศ ของ สถานศึกษา.....53	
ภาพประกอบ 6 อิทธิพลของสมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา 54	
ภาพประกอบ 7 อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาผ่านการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู 55	
ภาพประกอบ 8 อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาผ่านสมรรถนะของผู้บริหาร 56	
ภาพประกอบ 9 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ.....63	
ภาพประกอบ 10 องค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู.....67	
ภาพประกอบ 11 องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหาร 74	
ภาพประกอบ 12 โมเดลอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัว 125	

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาไทยเป็นองค์ประกอบสำคัญของประเทศไทยในอนาคต (Future Thailand) เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ในทางกลับกันปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ธรรมชาติ ส่งผลต่อระบบการศึกษาทุกระดับแตกต่างกันไป (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2564) ในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงบริบทในโลกที่ขับเคลื่อนด้วยความรู้นวัตกรรม เทคโนโลยีสังคม วัฒนธรรม การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Edwards-Schachter, 2018) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2560 - 2570) จึงได้กำหนดทิศทาง ให้ประเทศก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้ไทยมีกำลังคน สมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคตแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 รวมทั้งมีสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13, 2565) การศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) การที่จะพัฒนาประเทศไทยจะบรรลุเป้าหมายนั้น จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการการพัฒนาโดยเฉพาะ “การพัฒนาคน” ให้มีการเตรียมความพร้อม รับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนเป็นองค์กรที่สำคัญในการให้ความรู้ทางวิชาการ มีส่วนในการ เสริมสร้างนักเรียน ตรงตามความคาดหวังของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบ ราชการ, 2566) ซึ่งเป็นความท้าทายของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่จะทำให้สถานศึกษา พัฒนาให้ทัดเทียมนานาชาติประเทศ จำเป็นต้องพัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้มีความทันสมัย มีคุณภาพตอบสนองความต้องการของสังคมและเป็นสากล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2565) กระทรวงศึกษาธิการ เป็นองค์กรหลักในการจัดการศึกษาของประเทศไทย โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขับเคลื่อนโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียน ให้มีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากลเป็นพลเมืองโลก (World citizen) ยกกระดับคุณภาพ การศึกษา การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และการบริหารจัดการด้วยระบบ คุณภาพ โดยได้เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(Office of the Basic Education Commission Quality Award: OBECQA) เพื่อให้โรงเรียนได้นำแนวทางไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทการของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่องตามเป้าหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

สถานศึกษาจะมีความเป็นเลิศได้นั้น สถานศึกษาจะต้องมีมาตรฐาน โดยการปรับระบบภายในให้มีความพร้อมที่จะพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเพื่อเกิดการบริหารที่มุ่งเน้นคุณภาพ โดยให้มีการปรับปรุงคุณภาพทั่วองค์กรและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประสิทธิผลของการดำเนินงาน มีคุณภาพ มีความโดดเด่น เป็นที่พึงพอใจและยอมรับ สนองตอบความต้องการของนักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (อารีย์ วีระเจริญ, 2564) เช่นเดียวกับ (ชัยวัฒน์ วาทะวัฒน์, 2562) ให้เสนอว่า การบริหารเพื่อความเป็นเลิศจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลหรือส่งผลต่อความเป็นเลิศนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเด่นชัดและเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับความต้องการและความมุ่งหวังในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยความเป็นเลิศนั้นถือได้ว่าเป็นระดับความสำเร็จหรือประสิทธิผลของการดำเนินงานที่มีคุณภาพ มีความโดดเด่น เป็นที่พึงพอใจและเป็นที่ยอมรับ สามารถเป็นแบบอย่างได้ ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเป็นการพัฒนาให้ได้มีมาตรฐาน ทำให้องค์กรเจริญเติบโต ทนต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงสามารถดำรงคุณภาพไว้ได้อย่างยั่งยืน (พุทธิภา เหล็กคงสันเทียะ, 2562) เช่นเดียวกับ แมทธิว ลินช์ (Matthew Lynch, 2016) ชัยวัฒน์ วาทะวัฒน์ (2562) และฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562) มีข้อค้นพบว่า ปัจจัยกระบวนการเรียนการสอนและปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน อีกทั้งภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารมีอิทธิพลอย่างมากต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา ผู้นำที่มีสมรรถนะสูงย่อมมีความสามารถในการทำให้องค์กรเป็นเลิศ สมรรถนะของผู้บริหารจึงมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อความเป็นเลิศ เพราะสมรรถนะของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีการพัฒนาและประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย(นพพร ลำสัน, 2559) เช่นเดียวกับ ปรียฉัตร คงจิม และปทุมพร เปี้ยถนอม (2567) และกมลวรรณ สุขเกษม (2562) จะเห็นได้ว่าสมรรถนะของผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาเกิดความเป็นเลิศ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับสมรรถนะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการบริหารสถานศึกษา ต้องมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการบริหาร และผู้บริหารเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมาย จึงสามารถพัฒนาสู่ความเป็นเลิศได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549)

จากเหตุผลและความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้น พบว่า อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหาร เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการจะทำให้เกิดความเป็นเลิศของสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษาถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา ผู้บริหารต้องผลักดันให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินการให้เกิดคุณภาพ สถานศึกษาต้องมีรูปแบบการบริหารจัดการสู่สถานศึกษาที่มีมาตรฐาน มีประสิทธิภาพและมีความเป็นเลิศที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์อย่างชัดเจน (ผะกานาจ สุคนธรัตน์, 2566) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างคุณภาพการศึกษาจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่น ความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมส่วนรวม สถานศึกษาที่มีคุณภาพในการบริหารจัดการย่อมก่อให้เกิดมิติแห่งความเป็นเลิศ การศึกษายุคใหม่จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีปัจจัยและองค์ประกอบหลายอย่าง เพื่อส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรได้ในที่สุดให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรซึ่งการทำให้เป็นโรงเรียนมีคุณภาพก้าวสู่ความเป็นเลิศ (จิตรภรณ์ สามไชย, 2561) ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษามีการขับเคลื่อนให้มี “คุณภาพการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ” สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้แนวทางเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ซึ่งรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ที่ได้รับการยอมรับและถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในวงการการศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาที่อยู่ภายใต้การสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือได้ว่าเป็นที่ยอมรับเป็นสถานศึกษาด้านแบบระดับประเทศ โดยที่สถานศึกษาจะมีการจัดการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่วิธีปฏิบัติที่ดีเลิศอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้สถานศึกษาอื่น ๆ ในการปรับปรุง พัฒนาแนวทางปฏิบัติและเพิ่มประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของการดำเนินการของสถานศึกษาให้ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในประเทศไทยส่งผลให้คุณภาพการศึกษาของไทยก้าวสู่มาตรฐานสากล และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) สอดคล้องกับ วาลส์ (Waal, 2007) องค์กรแห่งความเป็นเลิศนั้นเป็นองค์กรที่ประสบผลสำเร็จทางการเงินในระยะยาว ความสามารถปรับตัว ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและมีความสามารถในการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างรวดเร็วองค์กรจะให้ความสำคัญกับการดำเนินงานในระยะยาว ในลักษณะบูรณาการ มีการปรับปรุงและพัฒนาขีดความสามารถหลักขององค์กรอย่างต่อเนื่อง และให้ความสำคัญกับคนในองค์กร

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มีความพร้อมและมีศักยภาพในการเป็นโรงเรียนนำร่องแนวทางการปฏิบัติให้กับโรงเรียนอื่นเพื่อยกระดับการศึกษาของประเทศรวมถึงจะเป็นโรงเรียนที่เป็นต้นแบบการบริหารความเป็นเลิศ จากผลการประเมินรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ในปีการศึกษา 2566 ที่มีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นได้รับรางวัล 7 แห่งที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2567) ทั้งนี้ยังคงมีสถานศึกษาที่ยังไม่ผ่าน ในการประเมินรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA เนื่องด้วยมีปัจจัยที่หลายประการ การปฏิบัติตนของผู้ดำเนินการกำหนดนโยบาย การวางกรอบเป้าประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษาไม่ชัดเจน สถานศึกษามีการจัดทำกลยุทธ์ วัตถุประสงค์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน วิธีการวัดผลความก้าวหน้าไม่ต่อเนื่อง ทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ตลอดจนการนำไปปฏิบัติ การปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงตามบริบทที่เปลี่ยนไปยังไม่รองรับกับสถานการณ์ในปัจจุบัน การวิเคราะห์ความต้องการ การรับฟัง และสร้างความสัมพันธ์และความพึงพอใจยังไม่อย่างต่อเนื่องกับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แนวทางที่เป็นระบบในการคัดกรอง จัดเก็บ วิเคราะห์ และพัฒนาข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ไม่เป็นระบบ ตลอดจนขาดการนำผลการทบทวนเพื่อปรับปรุงผลการดำเนินการ การวางแผนกำลังคนและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษาที่ไม่เพียงพอ และการส่งเสริมพัฒนามูลฐานควรจัดแบบต่อเนื่อง กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนมีข้อจำกัดทำให้ การตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจไม่ได้ตรงตามเป้าหมาย ทำให้ผลการดำเนินการและการปรับปรุงโรงเรียนขาดความชัดเจน และไม่อาจทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ปี พ.ศ. 2566-2570 มีเป้าประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลกโดยเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 การเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน โดยที่ครูมีความรู้ทางวิชาการและมีทักษะการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) สร้างสรรค์นวัตกรรม และมีทักษะการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นมืออาชีพ คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนักความรับผิดชอบ และการบริหารแบบร่วมมือ และสถานศึกษามีการพัฒนาให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ระยะ 5 ปี (2566-2570), 2567)

จากสภาพของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อสามารถนำผลการวิจัยเรื่องนี้ไปใช้เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำไปวางแผนการดำเนินงาน ส่งเสริม สนับสนุน สร้างกลยุทธ์ เป็นแนวทางเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และการปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่ความเป็นเลิศ และยกระดับคุณภาพสถานศึกษาเพื่อความเป็นสากลทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ ตลอดจนเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

คำถามการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีคำถามในการวิจัยดังนี้

1. ปัจจัยทางการบริหาร และความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับใด
2. ปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์กับความเป็นเลิศ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือไม่
3. อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารส่งผลต่อความเป็นเลิศ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหาร ระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหาร กับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมกับปัจจัยทางการบริหารส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ก่อให้เกิดเป็นประโยชน์และสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้กับหน่วยงานองค์กรเพื่อให้เกิดความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการนำไปวางแผนการดำเนินงาน เป็นแนวทางเพื่อพัฒนาลักษณะของสถานศึกษา ลักษณะนโยบายการบริหาร และการปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่ความเป็นเลิศ
2. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ในการวางแผน ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา พัฒนานโยบายแผนการดำเนินงาน สร้างกลยุทธ์ และยกระดับสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
3. มีองค์ความรู้ใหม่เพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษานำไปสู่การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาเพื่อการแข่งขันในระดับชาติ และนานาชาติตลอดจนเป็นการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาอิทธิพลของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

- 1.1 ความเป็นเลิศของสถานศึกษา มี 7 องค์ประกอบ คือ 1) การนำองค์กร 2) กลยุทธ์ 3) นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) บุคลากร 6) การปฏิบัติการ 7) ผลลัพธ์
- 1.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางสถานศึกษา 2) การจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและการจัดการเรียนรู้ 3) การสร้างและรักษามรรยาการเชิงบวก 4) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร 5) การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู

1.3 การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) การจัดการเรียนรู้ที่การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การจัดการความรู้ของครู 3) การวัดและประเมินผล 4) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1.4 สมรรถนะของผู้บริหาร มี 6 องค์ประกอบ คือ 1) ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ 3) ความสามารถด้านดิจิทัล 3) ความสามารถด้านองค์กร 4) ความสามารถด้านการสื่อสาร 5) ความสามารถด้านกลยุทธ์ 6) ความสามารถด้านการวางแผน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัว จำนวน 1,885 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัว ในปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้นำมาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) จากนั้น สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามสัดส่วน (Proportion Size) ได้จำนวน 330 คน คิดเป็น 15 เท่าของพารามิเตอร์ ใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตามแนวคิดของแฮร์ และคณะ (Hair et al, 2019)

ตัวแปรที่ศึกษา

ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษาอันประกอบด้วยตัวแปรแฝงภายนอกจำนวนหนึ่งตัวแปร ตัวแปรแฝงภายในจำนวนสามตัวแปร ดังนี้

3.1 ตัวแปรเหตุ จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1.1 ตัวแปรแฝงภายนอก ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

3.1.2 ตัวแปรแฝงภายใน ได้แก่ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู และสมรรถนะของผู้บริหาร

3.2 ตัวแปรผล ได้แก่ ความเป็นเลิศของสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความหมายที่ตรงกันในการวิจัยเรื่องอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ผู้วิจัยจึงขอกำหนดความหมายและขอบเขตของศัพท์ต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. ความเป็นเลิศของสถานศึกษา หมายถึง ความสำเร็จหรือผลจากการปฏิบัติงานที่ยอดเยี่ยม ความโดดเด่นในกระบวนการบริหารสถาน ตามแนวคิดของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ซึ่งความเป็นเลิศของสถานศึกษามี 7 องค์ประกอบ ได้แก่

1.1 การนำองค์กร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการกำหนดนโยบายและเสริมสร้างความยั่งยืนให้แก่องค์กร รวมไปถึงถึงระบบกำกับดูแลองค์กรที่มีประสิทธิภาพ และแนวทางที่สถานศึกษาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และปฏิบัติกฎหมาย จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม

1.2 กลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแนวทางการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา เมื่อต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง ตลอดไปถึงกระบวนการติดตามและประเมินผลการพัฒนาสถานศึกษา

1.3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมความผูกพันและการมีส่วนร่วมของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้สอดคล้องกับความคาดหวัง และการตอบสนองความต้องการของตลาดครอบคลุมถึงวิธีการที่โรงเรียนให้ความสำคัญ และเปิดโอกาสกับการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรองรับต่อความคาดหวัง และเสริมสร้างความสัมพันธ์ระยะยาว

1.4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาในการวิธีการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การเลือก รวบรวม วิเคราะห์ ไปจนถึงการปรับปรุงเพื่อการใช้งานที่มีประสิทธิภาพ และสินทรัพย์ทางความรู้ โรงเรียนใช้ผลการทบทวนเพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพผลการดำเนินงาน

1.5 บุคลากร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิเคราะห์ความต้องการและวิเคราะห์ความจำเป็นด้านศักยภาพในการทำงานและอัตรากำลังของบุคลากร และในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาของบุคลากรที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี แนวทางเสริมสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรในองค์กร จัดการ และการพัฒนาบุคลากรในองค์กร

เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อการนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในองค์กรอย่างเต็มความสามารถให้สอดคล้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับความต้องการในการบริหารจัดการโดยรวมของโรงเรียน

1.6 การปฏิบัติการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ในการปฏิบัติการ การออกแบบ จัดการ ปรับปรุง และออกแบบนวัตกรรมเพื่อยกระดับหลักสูตร และรูปแบบ กระบวนการเรียนการสอน ถ่ายทอดความรู้ และกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้และกระบวนการดำเนินงานที่สำคัญในการบริหารโรงเรียน พร้อมทั้งปรับปรุงและเพิ่มผลลัพธ์ของการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับความต้องการและความพึงพอใจแก่นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผลักดันและเสริมสร้างความสำเร็จของโรงเรียนในระยะยาว

1.7 ผลลัพธ์ หมายถึง ผลการดำเนินงานของโรงเรียนและแนวทางการปรับปรุงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในทุกด้านของโรงเรียน ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านหลักสูตร การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทสังคม และการจัดการกระบวนการทำงานที่สำคัญขององค์กร ผลลัพธ์ที่ส่งผลต่อนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลลัพธ์ด้านบุคลากร ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ผลลัพธ์ทางการเงิน ความต้องการตลาดแรงงาน และกลยุทธ์ของสถานศึกษา

2. ปัจจัยทางการบริหาร หมายถึง ปัจจัยในการดำเนินงานทางการบริหารที่ผู้บริหารให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการจัดการศึกษาตามมาตรฐาน โดยประกอบไปด้วย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และสมรรถนะของผู้บริหาร

2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครที่แสดงออกถึงการที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งต้องเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดเป้าหมาย และกำหนดทิศทางของสถานศึกษา มีการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ของครู การจัดการหลักสูตรและมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องและการส่งเสริมบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมเชิงบวกที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ โดยการโน้มน้าวใจหรือชี้แนะให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษา เห็นถึงความสำคัญเพื่อให้เกิดคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและบรรลุเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1.1. การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการสร้างวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน ปรับวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุงเป้าหมายของสถานศึกษา ให้เหมาะสมกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมีการพูดคุย สื่อสารกับครูและนักเรียนทุกคนอย่างต่อเนื่อง เพื่อแบ่งปันค่านิยมให้กับครูและนักเรียน และมีกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนกับครูและนักเรียนทุกคนอย่างต่อเนื่อง

2.1.2. การจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน และส่งเสริมให้จัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนานักเรียน

2.1.3. การสร้างและรักษาบรรยากาศเชิงบวก หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการส่งเสริมแนวทางปฏิบัติที่ดีร่วมกันภายในสถานศึกษา ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีแก่บุคลากรภายในสถานศึกษา ส่งเสริมและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน

2.1.4. การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการกำหนดทิศทางสำหรับการนำหลักสูตรไปใช้ภายในสถานศึกษา แนะนำ การนำหลักสูตรไปใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาโรงเรียน และสนับสนุนให้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง

2.1.5. การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการเสริมสร้างแรงบันดาลใจให้กับครู มีการสนับสนุนครูในการปรับปรุงวิธีการสอนของตน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพของครู มีการส่งเสริมเปิดโอกาสโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู และผู้บริหารสนับสนุน อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ครูในทุก ๆ ด้าน

2.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู หมายถึง พฤติกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ที่แสดงออกถึงการจัดการเรียนการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความสามารถ ความแตกต่าง ความต้องการของผู้เรียน โดยการจัดการความรู้ต้องมีการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน ครูมีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อที่

จะพัฒนาผู้เรียนให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการส่งเสริมสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพและอรรถประโยชน์ผ่านเทคโนโลยี รวมทั้งดำเนินการฝึกอบรมและเสริมประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ ดังนี้

2.2.1. การจัดการเรียนรู้ที่การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการปฏิบัติการเรียนการสอนของครูที่คำนึงถึงความสามารถ ความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยการจัดการเรียนรู้เน้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวเองโดยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากครูผู้สอน และบรรยากาศในการเรียนเป็นแบบร่วมมือ ที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสุขและเต็มตามศักยภาพ

2.2.2. การจัดการความรู้ของครู หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการมีกระบวนการรวบรวมข้อมูลและสร้างความรู้ มาจัดเป็นระบบ สร้างวิธีการเข้าถึงได้โดยง่ายมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปรับปรุงความรู้ให้มีความทันสมัย และถูกต้องเหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

2.2.3. การวัดและประเมินผล หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนและการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยวิธีการและเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย เพื่อใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงถึงพัฒนาการและความก้าวหน้า ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพนักเรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

2.2.4. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการสร้างสภาพทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีคุณธรรม และค่านิยมที่ดีงาม

2.3 สมรรถนะของผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยมีทักษะในการมีความเป็นผู้นำดังศักยภาพและจิตใจ บุคลากรในองค์กรให้ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันด้วยความเข้าใจ มีทักษะในด้านดิจิทัลมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อย่างสร้างสรรค์ มีการเพิ่มขีดความสามารถในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ มีการติดต่อสื่อสารการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้บริหารกับ

ผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดการและความเป็นผู้นำ มุ่งเน้นไปที่ผลลัพธ์หรือผลสำเร็จที่ได้ตั้งเป้าไว้ มีการวิเคราะห์กลยุทธ์ขององค์กรและปรับโครงสร้างของการทำงานให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงและมีการควบคุมติดตามและการประเมินผลกลยุทธ์ให้เป็นรูปธรรม และสามารถคิดวางแผนหรือคาดการณ์ล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายและแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

2.3.1. ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความเห็นอกเห็นใจ ความมุ่งมั่น การวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและการเสริมแรง มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการคิดเป็นระบบ สร้างความสัมพันธ์การกระจายงาน การให้คำปรึกษาและแรงจูงใจการสร้างทีม

2.3.2. ความสามารถด้านดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงความเข้าใจการทำงานกับทางดิจิทัล รู้ถึงอาชีพและงานใหม่ ๆ ในอุตสาหกรรม 4.0 และนำข้อมูลฐานข้อมูลจำนวนมากการสร้างเครือข่ายในสภาพแวดล้อมดิจิทัล การบูรณาการโปรแกรมใหม่ ๆ เข้ากับบริบทเพื่อทำให้กระบวนการ

2.3.3. ความสามารถด้านองค์กร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการใส่ใจในรายละเอียดทักษะการบริหาร การกำหนดเป้าหมาย การจัดการโครงการ การประสานงาน การจัดการและการกำหนดเวลา มีการควบคุม และการรายงาน

2.3.4. ความสามารถด้านการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการรับฟังผู้อื่น ความโปร่งใสของการสื่อสาร มีเทคนิคการพูดในที่สาธารณะ การจัดการระหว่างบุคคล มีการโน้มน้าวใจและการเจรจา ความร่วมมือ สามารถทำงานเป็นทีม การสื่อสารได้ดีทั้งการพูดและเขียน การสื่อสารระหว่างบุคคลได้

2.3.5. ความสามารถด้านกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ป้องกันการเปลี่ยนแปลง แก้ไขปัญหา มีการคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงระบบ สามารถการตัดสินใจ และคิดเชิงวิเคราะห์ได้

2.3.6. ความสามารถด้านการวางแผน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการพัฒนางานองค์กร มีความยืดหยุ่น มีการการคิดวิเคราะห์และการรับรู้ถึงสถานการณ์ข้างหน้า มีการคาดการณ์ปรับแผน จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณเพื่อบรรลุเป้าหมายปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ใหม่ ๆ

3. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี จำนวน 18 โรงเรียน

4. ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยและบทความทางวิชาการเกี่ยวกับ จากการศึกษาเอกสาร อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 หลักการแนวคิด และทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความเป็นเลิศของสถานศึกษา

ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ผู้วิจัยอาศัยกรอบแนวคิด ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2565 – 2568 (เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA, 2566) ซึ่งถือได้ว่าเป็นกรอบแนวคิดที่มีความสากลและสอดคล้องกับการดำเนินงานของการบริหารสู่ความเป็นเลิศจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีการพัฒนาหลายมิติไปพร้อมกัน โดยจะต้องดำเนินการทั้งระบบ เช่น ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ มิใช่เป็นการการบริหารเพียงบางส่วนของโรงเรียน หรือจัดเป็นแผนการการบริหารสู่ความเป็นเลิศ อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ได้กำหนดเป้าประสงค์ในแผนการศึกษาข้อที่ 5 โดยให้สถานศึกษามีการพัฒนาให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกองค์ประกอบของความเป็นเลิศของสถานศึกษาตามแนวคิด ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2565-2568 โดยมี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) กลยุทธ์ 3) นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) บุคลากร 6) การปฏิบัติการ และ 7) ผลลัพธ์

2. อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และผลการวิจัยของ คาลแมน (Calman, 2010) เสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนไว้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผล มีการพัฒนาและการมุ่งเน้นให้ความสำคัญด้านการสอนและการเรียนรู้ กระบวนการสอนที่มีประสิทธิผล แมทธิว ลินช์ (Matthew Lynch, 2016) ได้เสนอแนวคิดว่าภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนมีความเป็นเลิศ ซึ่ง นิฮาล ไนเจล และโรบิน (Nihal, Nigel, and Robin, 2008) กล่าวว่าความเป็นเลิศของสถานศึกษามีปัจจัยภาวะผู้นำหรือการนำองค์การ มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศขององค์การผ่านทางวางแผนกลยุทธ์ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ เช่นเดียวกับฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562) อธิบายว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียน ประกอบไปด้วยปัจจัยกระบวนการเรียนการสอน ปัจจัยโครงสร้างองค์การ ปัจจัยทรัพยากรวัตถุ เทคโนโลยีและงบประมาณส่งผ่านปัจจัยกระบวนการเรียน ปัจจัยภาวะผู้นำ ปัจจัยกระบวนการเรียนการสอน และปัจจัยลักษณะครูและบุคลากรส่งผ่านปัจจัยกระบวนการเรียนการสอน ชัยวัฒน์ วาทะวัฒน์ (2562) ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ การจัดกระบวนการเรียนรู้ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ พัฒนะ สีหาม (2553), นพพร ลำสัน (2559), พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์ (2566) และภาณุพงษ์ คำภุษา (2562) ทั้งนี้เมื่อผู้วิจัยศึกษาพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารมีอิทธิพลทางบวกระดับสูงต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยผู้นำที่มีสมรรถนะสูงแล้วย่อมมีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา (นพพร ลำสัน, 2559) เช่นเดียวกับปริญญ์ คงฉิม และปทุมพร เปี้ยถนอม (2567), กมลวรรณ สุขเกษม (2562) และ อัญชลีภรณ์ คำภิระ (2564) ให้แนวทางว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญและส่งผลต่อความเป็นเลิศ เพราะสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญในการนำพาให้สถานศึกษามีการพัฒนาและประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย อีกทั้งสมรรถนะของผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับสมรรถนะต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการบริหารจัดการสถานศึกษา ดังนั้นจะเห็นได้ว่าปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาเกิดความเป็นเลิศได้ ผู้วิจัยผู้วิจัยได้สังเคราะห์ พิจารณาและคัดเลือกอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา ประกอบไปด้วย 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และ 3) สมรรถนะของผู้บริหาร

3. อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

เชล (Chell, 2001) เสนอไว้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน เช่นเดียวกับแนวคิดของ คาลแมน (Calman, 2010) ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผลและมีความเข้มข้นจึงส่งต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน ทั้งนี้ วิจิตรา กุลหลกุล (2560) ให้แนวทางว่าผู้นำทางวิชาการเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน และเช่นเดียวกับชัยวัฒน์ วาทะวัฒน์ (2562) ที่ศึกษางานวิจัยรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าการภาวะผู้นำวิชาการมีปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของ และ นิฮาล ไนเจล และโรบิน (Nihal, Nigel, and Robin, 2008) กล่าวว่าความเป็นเลิศของสถานศึกษาตามแนวทางรางวัลคุณภาพต้องประกอบไปด้วย ภาวะผู้นำหรือการนำองค์การ และฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เช่นเดียวกับบัพพร ลำสัน (2559) กล่าวว่าปัจจัยภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

4. องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ผู้วิจัยใช้แนวคิดของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ของ ถัง (Jianjing Tang, 2022) มาเป็นกรอบแนวคิด ซึ่งได้กำหนดองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารไว้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางสถานศึกษา 2) การจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและการจัดการเรียนรู้ 3) การสร้างและรักษาสรรพคุณเชิงบวก 4) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร 5) การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู

5. อิทธิพลของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดการวิจัยของ นิฮาล ไนเจล และโรบิน (Nihal, Nigel, and Robin, 2008) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ส่งผลต่อความเป็นเลิศขององค์การ

ในขณะเดียวกันชัยวัฒน์ วาทะวัฒน์ (2562) ได้ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้มีปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน เช่นเดียวกับทรงพร อุดรพันธ์ (2564) ศึกษาปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยวัฒนธรรมคุณภาพที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ส่งผลทางตรงกับระดับปัจจัยทางการบริหารของสถานศึกษา และส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา ซึ่งมีความสอดคล้องกับ อาลิค-มิเอลคาเรก (Alig-Mielcarek, 2003) ที่พบว่าปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนมีประสิทธิผลนั้นมีหลายปัจจัย โดยปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นปัจจัยที่สำคัญซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก คือ ปัจจัยกระบวนการเรียนการสอน จึงจะเห็นได้ว่าปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

6. องค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู

องค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ผู้วิจัยใช้แนวคิดของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ของ ชัยวัฒน์ วาทะวัฒน์ (2562) และฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562) มาเป็นกรอบแนวคิดซึ่งได้กำหนดองค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูไว้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การจัดการความรู้ของครู 3) การวัดและประเมินผล 4) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

7. อิทธิพลของสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

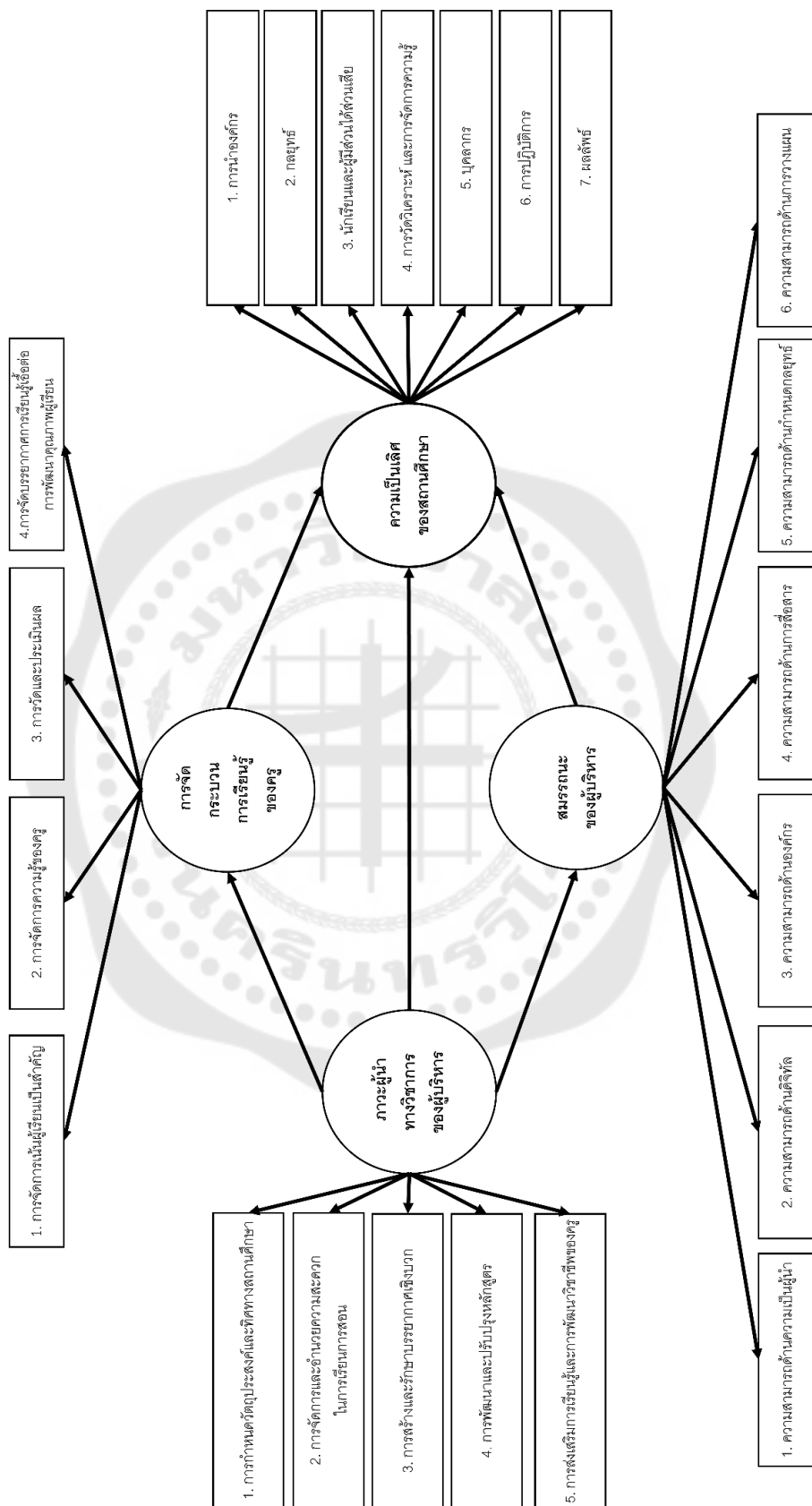
สมรรถนะของผู้บริหาร เป็นคุณลักษณะของผู้นำที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ที่ทำให้นุคลากรในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (อัญชลีภรณ์ คำภีระ, 2564) และสมรรถนะของผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้สถานศึกษานั้น ๆ มีความเป็นเลิศ ในขณะเดียวกันปรียฉัตร คงมิม และปทุมพร เปียถนอม (2567) กล่าวว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา เพราะผู้บริหารต้องมีความสามารถ และทักษะในการบริหารจัดการ ปรมศ กงอินทร์ (2567), กมลวรรณ สุขเกษม (2561) และนพพร ลำสัน (2559) เสนอว่า สมรรถนะของ

ผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา มีอิทธิพลทั้งทางตรงต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาจึงจะเห็นได้ว่าปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

8. องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหาร

องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหาร ผู้วิจัยใช้แนวคิดของสมรรถนะของผู้บริหารของอัชราฟี และคณะ (Ashrafi et al, 2023) มาเป็นกรอบแนวคิด ซึ่งได้กำหนดองค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหาร มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ 2) ความสามารถด้านดิจิทัล 3) ความสามารถด้านองค์กร 4) ความสามารถด้านการสื่อสาร 5) ความสามารถด้านกลยุทธ์ 6) ความสามารถด้านการวางแผน

จากการศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี จะได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐาน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และสมรรถนะของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษา อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดและตัวแปรในงานวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นเลิศของสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายความเป็นเลิศ
 - 2.2 ความหมายของความเป็นเลิศของสถานศึกษา
 - 2.3 ความสำคัญของความเป็นเลิศของสถานศึกษา
 - 2.4 ความเป็นเลิศของสถานศึกษาตามแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA)
 - 2.5 องค์ประกอบของความเป็นเลิศของสถานศึกษา
3. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 3.1 ความหมายของการบริหาร
 - 3.2 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 3.3 ความหมายของปัจจัยทางการบริหารสถานศึกษา
 - 3.4 อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา
4. อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหาร
 - 4.1 อิทธิพลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
 - 4.2 อิทธิพลการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู
 - 4.3 อิทธิพลสมรรถนะของผู้บริหาร
 - 4.4 อิทธิพลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาผ่านอิทธิพลกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู
 - 4.5 อิทธิพลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาผ่านอิทธิพลสมรรถนะผู้บริหาร

5. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
 - 5.1 ความหมายของภาวะผู้นำ
 - 5.2 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
 - 5.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
6. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู
 - 6.1 ความหมายของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู
 - 6.2 องค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู
7. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหาร
 - 7.1 ความหมายสมรรถนะของผู้บริหาร
 - 7.2 องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหาร
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาณนทบุรี

1.1 ที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาณนทบุรีตั้งอยู่เลขที่ 85 หมู่ 5 ถนนรัตน-ธิเบศร์ ตำบลไทรม้ อำเภอนนทบุรีจังหวัดนนทบุรี 11000 มีพื้นที่ครอบคลุมจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนนทบุรี อำเภอปากเกร็ด อำเภอบางกรวย อำเภอ บางใหญ่ อำเภอนนทบุรี และอำเภอบางบัวทอง มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดจำนวนทั้งสิ้น 18 โรงเรียน

1.2 อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอลาดหลุม แก้ว และอำเภอนนทบุรีจังหวัดนนทบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตดอนเมือง เขตหลักสี่ และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน และเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอฟุทธมณฑลและอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

1.3 การแบ่งส่วนราชการ

1.3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาณนทบุรีจัดตั้งตามมาตรา 37 แห่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 34 (1) และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 การแบ่งส่วนราชการภายใน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2553 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 รวมทั้งตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ประกาศจัดตั้งสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 62 เขต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาณนทบุรีแบ่งส่วนราชการตามโครงสร้างอำนาจ หน้าที่ตามแผนภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างบริหารงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นบุรี

1.3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นบุรีกำหนดให้มีส่วนราชการการบริหารจัดการศึกษา โดยแบ่งพื้นที่การบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็น สหวิทยาเขต ทั้งนี้ สหวิทยาเขตพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นบุรี มีจำนวน 3 สหวิทยาเขต ดังต่อไปนี้

1) สหวิทยาเขตนนทบุรี 1 จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ 1) ศรีบุญยานนท์ 2) นนทบุรีพิทยาคม 3) สตรีนนทบุรี 4) วัดเขมาภิรตาราม 5) รัตนวิเศษ และ 6) บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) นนทบุรี โดยมี นางกรชนก สุตะพาหะ เป็นประธานสหวิทยาเขตนนทบุรี 1

2) สหวิทยาเขตนนทบุรี 2 จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ 1) ปากเกร็ด 2) นวมินทร์ราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี 3) สวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี 4) เบญจมาภราดา 5) เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า นนทบุรี และ 6) โพธิ์นิมิตวิทยา โดยมี นายรังสิมันต์ ยาละ เป็นประธานสหวิทยาเขตนนทบุรี 2

3) สหวิทยาเขตนนทบุรี 3 จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ 1) บางบัวทอง 2) เทพศิรินทร์ นนทบุรี 3) เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี 4) ไทรน้อย 5) ราชวินิต นนทบุรี และ 6) ราษฎร์นิยม โดยมี นางธรรมาภรณ์ พรหมคช เป็นประธานสหวิทยาเขตนนทบุรี 3

การบริหารจัดการศึกษาของสหวิทยาเขต มีคณะกรรมการบริหารเขตพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วยประธานสหวิทยาเขต เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการโรงเรียนในสหวิทยาเขต

รองผู้อำนวยการโรงเรียนและครูที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในสหวิทยาเขตเป็นกรรมการพัฒนาด้านต่างๆ สหวิทยาเขต มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนในสหวิทยาเขตนนทบุรีให้เป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับหน่วยงานต้นสังกัด
2. ให้ความเห็นชอบและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการเพื่อการใช้ทรัพยากรบุคลากรร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสหวิทยาเขตนนทบุรี
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพครูและนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตนนทบุรี
4. ดำเนินงาน ติดตาม และประเมินผล กิจกรรมของสหวิทยาเขตนนทบุรีและรายงานต่อประธานสหวิทยาเขตนนทบุรี
5. เสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ งบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไปต่อสหวิทยาเขตนนทบุรี เพื่อให้การสนับสนุนและร่วมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
6. สร้างความร่วมมือระหว่างข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และโรงเรียนในสหวิทยาเขตนนทบุรี โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสำคัญ
7. ดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

1.4 ข้อมูลพื้นฐาน

1.4.1 ข้อมูลจำนวนโรงเรียน ขนาดโรงเรียน นักเรียน ห้องเรียน และครู

ตาราง 1 ข้อมูลจำนวนโรงเรียน ขนาดโรงเรียน นักเรียน ห้องเรียน และครู ทั้งสังกัด

รายการ	รวมทั้งสิ้น
1. จำนวนโรงเรียนในสังกัด	18
2. ขนาดโรงเรียน 4 ขนาด แบ่งเป็น	
2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน น้อยกว่า 500 คน)	2
2.2 โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 500 - 1,499 คน)	3
2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 1,500 - 2,499 คน)	6
2.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียน ตั้งแต่ 2,500 คน ขึ้นไป)	7
3. จำนวนนักเรียน	39,923

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	รวมทั้งสิ้น
3.1 จำนวนนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	21,759
3.2 จำนวนนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	18,164
4. จำนวนห้องเรียน	1,115
5. จำนวนครู	1,885

1.4.2 ข้อมูลจำนวนนักเรียน ห้องเรียน ขนาดโรงเรียน และจำนวนครู จำแนกรายโรงเรียน

ตาราง 2 ข้อมูลจำนวนนักเรียน ห้องเรียน ขนาดโรงเรียน และจำนวนครู จำแนกรายโรงเรียน

ที่	โรงเรียน	นักเรียน	ห้องเรียน	ขนาดโรงเรียน		ครู
				สนผ.	ก.ค.ศ.	
1	สวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี	3,606	97	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่พิเศษ	174
2	เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี	3,440	86	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่พิเศษ	162
3	นวมินทรราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี	3,226	84	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่พิเศษ	157
4	วัดเขมาภิรตาราม	3,159	93	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่พิเศษ	145
5	ปากเกร็ด	3,105	88	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่พิเศษ	146
6	เทพศิรินทร์ นนทบุรี	3,096	78	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่พิเศษ	146
7	ไทรน้อย	2,636	66	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่พิเศษ	125
8	สตรีนนทบุรี	2,495	77	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่พิเศษ	120
9	เบญจมราชานุสรณ์	2,476	67	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่พิเศษ	123
10	ศรีบุญยานนท์	2,407	65	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่พิเศษ	113
11	บางบัวทอง	2,358	63	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ	109
12	ราชวินิต นนทบุรี	2,239	61	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ	91
13	รัตนธิเบศร์	1,633	50	ใหญ่	ใหญ่	79
14	เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้านนทบุรี	1,152	33	กลาง	ใหญ่	57

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	นักเรียน	ห้องเรียน	ขนาดโรงเรียน		ครู
				สนพ.	ก.ค.ศ.	
15	โพธิ์นิมิตวิทยาาคม	1,048	34	กลาง	ใหญ่	56
16	บดินทรเดชา (สิงห์สิงหเสนี) นนทบุรี	949	36	กลาง	ใหญ่	42
17	ราษฎร์นิยม	468	16	เล็ก	กลาง	25
18	นนทบุรีพิทยาคม	430	21	เล็ก	กลาง	19
รวม สพม. นนทบุรี		39,923	1,115			1,885

1.5 การพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ได้กำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษานโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจน แผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดนนทบุรีดังนี้

วิสัยทัศน์

The Space Of Precious Quality

“สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี เป็นพื้นที่แห่งคุณภาพ”

พันธกิจ

“4Bs”

1. Best Office (เขตที่ดีที่สุด)
2. Best School (โรงเรียนที่ดีที่สุด)
3. Best Teacher (คุณครูที่ดีที่สุด)
4. Best Student (นักเรียนที่ดีที่สุด)

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก โดยเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก มีจิตสำนึกและตลอดจนมีความพร้อม ในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
2. ประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ และมีมาตรฐานอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม
3. ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความรู้ทางวิชาการและมีทักษะการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) จัดการเรียนรู้ตามแนวทางพหุปัญญา เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และมีทักษะการใช้เทคโนโลยี
4. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นมืออาชีพ คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม และการบริหารแบบร่วมมือ
5. สถานศึกษามีการพัฒนาให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ระดับ OBECQA และจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) สร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี มีการบริหารเชิงบูรณาการเป็นสำนักงานแห่งนวัตกรรมยุคใหม่ ใช้ข้อมูลสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล และการวิจัย มาพัฒนาขับเคลื่อนคุณภาพกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์

- กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน
- กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงศตวรรษที่ 21
- กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา
- กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

ค่านิยมองค์กร

“SMART 1 TEAM” (ทีมที่ดีที่สุด)

1. Smart Work
2. Smart Think
3. Smart Time
4. Smart Family
5. Smart Success

แนวทางการพัฒนากลยุทธ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

1.1) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคล เป็นฐานข้อมูล ในการบริหารจัดการศึกษา รวมทั้งบูรณาการและเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อดูแลและ ป้องกันไม่ให้ผู้เรียนออกจากระบบการศึกษา

1.2) ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของสังคมอย่างต่อเนื่อง ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และระดมทรัพยากรเพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

1.3) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีเทคโนโลยีดิจิทัล หรือนวัตกรรม ในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียน ทุกคน ทุกพื้นที่เข้าถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

1.4) พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยบุคคล ครอบครัว (Home School) องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ และสถานประกอบการในศูนย์การเรียนรู้ ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

1.5) พัฒนาระบบแพลตฟอร์มในการส่งต่อ ติดตาม และค้นหานักเรียน เพื่อช่วยเหลือเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา หรือได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม

1.6) กำหนดแนวทาง และกระบวนการในการส่งต่อนักเรียนให้ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือ มีทักษะอาชีพในการดำรงชีวิต

1.7) พัฒนารูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา รวมทั้งกระบวนการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับการพัฒนาศักยภาพ ของเด็กพิการ

1.8) จัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

1.9) สร้างการศึกษาทางเลือกและการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong learning) ที่หลากหลายให้กับ ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และกลุ่มเปราะบาง ในการเข้าถึงการศึกษา การเรียนรู้และมีพื้นฐานการ ประกอบอาชีพหรือทักษะอาชีพอย่างเท่าเทียม

1.10) ส่งเสริมเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส มีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีทักษะชีวิต ทักษะวิชาการ และทักษะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นสามารถพึ่งตนเองได้ตามศักยภาพ ของแต่ละบุคคล

1.11) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้มีคุณภาพ และเกิดการบูรณาการอย่างยั่งยืน

1.12) แฉ่งจัดสรรงบประมาณเป็นการเฉพาะสำหรับผู้เรียนที่มีความจำเป็นพิเศษ เพื่อแก้ปัญหา ด้านความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

1.13) แฉ่งจัดสรรเงินอุดหนุนและทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

1.14) พัฒนาโรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) ให้สามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับประชากรวัยเรียนและผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

2.1) ส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ การเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลัก ของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและเชื่อมั่น พระบรมราชาบายด้านการศึกษาของ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว สู่การปฏิบัติ

2.2) พัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล โดยมีเครื่องมือคัดกรอง/ สํารวจแว่ว/วัดความสามารถ ความถนัด สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองความแตกต่าง ทางพหุปัญญาของผู้เรียน โดยครูออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสอดคล้องตามบริบทและวัฒนธรรม คํานึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล ตามความถนัด ความสนใจ ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เต็ม ตามศักยภาพ

2.3) จัดการศึกษาตามขีดความสามารถของผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความถนัด และศักยภาพของ แต่ละบุคคล วางรากฐานการศึกษาเพื่ออาชีพให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ

2.4) พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เชื่อมโยง สู่อาชีพและการมีงานทำ มีทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

2.5) ส่งเสริม พัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่นำไปสู่ Digital Life & Learning

2.6) ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการชีวิตประจำวันและหารายได้ระหว่างผู้เรียน

2.7) ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.8) ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-creation) ให้กับผู้เรียนในทุกระดับชั้น

2.9) ส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีจรรยาบรรณ และจิตวิญญาณความเป็นครู

2.10) พัฒนาศักยภาพครูในการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการแบบ Intensive Training การอบรมแบบออนไลน์ (Online Training) การอบรม แบบเรียนรู้ด้วยตนเอง (e-learning) เป็นต้น

2.11) พัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษาบนฐานมโนทัศน์ ที่หลากหลาย เช่น Career Education, Competency Building, Creative Education

2.12) พัฒนาระบบคลังข้อสอบมาตรฐานในการประเมินคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน เพื่อให้บริการ แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในรูปแบบออนไลน์

2.13) พัฒนาและส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของผู้เรียน และสมรรถนะของผู้เรียน

2.14) พัฒนาและส่งเสริมให้มีแพลตฟอร์มการจัดการเรียนรู้อัจฉริยะ ที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอนที่มีคุณภาพ และการประเมินและพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นรายบุคคล (Personalized learning) สำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย

2.15) บูรณาการการศึกษาเพื่อการศึกษาต่อด้านอาชีพและการประกอบอาชีพ หรือการมีงานทำ ตามความต้องการและความถนัดของผู้เรียน

2.16) สนับสนุนการปรับปรุงหลักสูตรและการพัฒนาครูให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ สนับสนุน การพัฒนาระบบและกระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และระบบการนิเทศ การศึกษา และการสอนงานของครูพี่เลี้ยง ในสถานศึกษา

2.17) ส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (HCEC) เป็นศูนย์กลาง ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน

2.18) พัฒนาศึกษานิเทศก์ รูปแบบ วิธีการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

2.19) พัฒนาศึกษานิเทศก์และผู้บริหารสถานศึกษาให้มีสมรรถนะในการนิเทศ การศึกษาและการ พัฒนางานวิชาการที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และสอดคล้องกับลักษณะ งานและวิธีการพัฒนางาน ตามมาตรฐานตำแหน่ง

กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

3.1) พัฒนาระบบสารสนเทศในหน่วยงานทุกระดับให้มีระบบข้อมูลจัดการและ รายงาน (ปพ. Online/ ระบบรายงานผลต่อพระราชบัญญัติอำนวยการความสะดวก/พระราชบัญญัติ คุ่มครองข้อมูลส่วนบุคคล/ ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการของสถานศึกษา/สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา (นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา (อาคาร ครุภัณฑ์)) / ด้านบุคลากร)

3.2) พัฒนาระบบพื้นฐานทางเทคโนโลยีให้ครอบคลุมทั้งสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษา (การให้ความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีพื้นฐาน พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ให้มีทักษะ พื้นฐานด้านเทคโนโลยี การใช้ โครงข่ายอินเทอร์เน็ต การใช้อุปกรณ์ด้าน ICT และการพัฒนา Software) อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด

3.3) สร้าง พัฒนาและส่งเสริมการใช้ระบบบริหารด้านการจัดการศึกษาพื้นฐานที่ดี สำหรับสถานศึกษา ให้เป็นระบบเดียวเพื่อลดภาระงานครูลดความซ้ำซ้อนของระบบงานและการจัดเก็บข้อมูล

3.4) จัดหาอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสมในทุกระดับและเพียงพอต่อความต้องการของการดำเนินงาน สนับสนุนงบประมาณด้านเทคโนโลยีแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษาให้ครบถ้วน โดยวิธีการ สนับสนุนจากส่วนราชการและภาคีเครือข่าย เพื่อรองรับการทำงาน และการจัดการเรียนการสอน

3.5) พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับ Digital Literacy และสมรรถนะครูในทุกด้าน

3.6) พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณธรรม จริยธรรม และ การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล

3.7) จัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการศึกษาที่เกิดขึ้น โดยจัดสรรงบประมาณในรูปแบบวงเงินรวม (Block Grant)

3.8) ปรับโครงสร้างองค์กรให้ยืดหยุ่นทันสมัยรองรับการเปลี่ยนแปลง

3.9) ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ วิธีการให้มีการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคล

3.10) จัดกรอบอัตรากำลังที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ/ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และสายสนับสนุน เช่น พนักงานราชการลูกจ้างประจำ ลูกจ้างรายปี (ครูอัตราจ้าง นักการภารโรง ธุรการโรงเรียน พี่เลี้ยงเด็กพิการ) และอื่น ๆ

3.11) เสริมสร้างขวัญกำลังใจในความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากร

3.12) บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานในการจัดการศึกษา (Open Data/Data Catalog) ทั้งในและนอกสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.13) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาทั้งในและนอกสังกัด เพื่อบูรณาการการใช้ทรัพยากร ของสถานศึกษาในสังกัด โดยใช้พื้นที่เป็นฐานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุน

3.14) ส่งเสริมทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุนทรัพยากร (มาตรการทางภาษี บุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวก)

3.15) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการบริหารจัดการศึกษา ภาคส่วนต่าง ๆ สถานศึกษาอื่น ๆ

3.16) พัฒนาสถานศึกษาในสังกัดให้มีคุณภาพ ยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยเฉพาะโรงเรียน คุณภาพมัธยมศึกษา โรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) สถานศึกษาตามโครงการ พระราชดำริ

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

4.1) สนับสนุน พัฒนา และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับภัยรูปแบบต่าง ๆ ที่มีผลกระทบ ต่อ ความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต เพื่อสามารถดำเนินชีวิตในวิถีใหม่และวิถีชีวิตที่ถัดไปได้้อย่างถูกต้อง

4.2) จัดกิจกรรมในการสร้างความตระหนักรู้ (Safety Awareness) หรือการชักชวนในการรับมือ กับภัยพิบัติและภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ (Safety Action) ที่ผู้เรียนอาจต้องเผชิญ และมีแผน/มาตรการ ในการรับมือกับโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดขึ้นได้ในวิถีชีวิตใหม่ เพื่อให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่ปลอดภัย

4.3) พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ให้ได้รับความปลอดภัยจากภัยทั้ง 9 รูปแบบ และพร้อมปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง โดย เปิดให้มีช่องทางร้องเรียนหรือแจ้งเหตุให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง ครู เพื่อสื่อสารกับสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง รวมถึงการใช้ Big Data และแอปพลิเคชันในการเฝ้าระวังเชิงรุก เพื่อสามารถ คาดการณ์ภัยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต การชักชวนในการรับมือกับภัยพิบัติและภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ ที่ผู้เรียน อาจต้องเผชิญ และส่งเสริมการเชื่อมโยงฐานข้อมูลทั้งหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานภายนอก ให้สามารถ แก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยได้อย่างทันท่วงที

4.4) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยการ สนับสนุนหรือประสานการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้อาคารเรียนอาคารประกอบของสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และความปลอดภัยของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงส่งเสริม และประสาน การสนับสนุนบุคลากรด้านจิตวิทยา และบุคลากรด้านความปลอดภัย เพื่อให้เกิดความปลอดภัย กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

4.5) ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษา ให้มีความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยของผู้เรียนให้มีทักษะในการป้องกันและปรับตัว

4.6) ส่งเสริมให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัย และจัดทำแผนบริหารจัดการด้าน ความปลอดภัยของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงแผนดำเนินธุรกิจ อย่างต่อเนื่องสำหรับการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (BCP) และจัดระบบความปลอดภัยในภาพรวม ให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

4.7) ผลักดันให้เกิดการออก/ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการ ระดับประเทศ เพื่อสนับสนุนความปลอดภัยให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นเลิศของสถานศึกษา

2.1 ความหมายความเป็นเลิศ

Webster's Twentieth Century Dictionary (1968) ให้ความหมายว่า ความเป็นเลิศ (Excellence) หมายถึง สิ่งที่ดีที่สุด สมบูรณ์ที่สุดหรือการกระทำที่ประกอบด้วย คุณภาพที่สูงสุดจนเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปสำนักงานมาตรฐานการศึกษาของประเทศอังกฤษ ได้ให้ความหมายว่า “เลิศ” หมายถึง ยอดเยี่ยมเด่น อยู่ระดับหนึ่ง มีประสิทธิภาพระดับสูง ความรวดเร็วในความก้าวหน้าขอกระบวนการ

ปีเตอร์ ที.เจ. และวอเตอร์แมน (Peter T.J. & Waterman, 1982) ให้ความหมายของคำว่า ความเป็นเลิศ (Excellence) หมายถึง สิ่งที่ดีที่สุด สมบูรณ์ที่สุดหรือการกระทำที่ได้ คุณภาพสูงสุดจนเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

บอมการ์ต (Baumgart, 1987) กล่าวว่า คุณภาพเป็นการยกระดับจากมาตรฐาน ความเป็นเลิศจะมีความหมายเหนือกว่าคุณภาพเพราะความเป็นเลิศเป็นระดับคุณภาพสูงสุด มีความโดดเด่น ยอดเยี่ยม ดีเลิศ เหนือกว่าปกติธรรมดาสามารถเป็นแบบอย่างของผู้อื่นได้

ฉวีวรรณ แก้วตะคุ (2562) ให้ความหมายของ ความเป็นเลิศ หมายถึง ความเป็นเลิศ หมายถึง คุณภาพที่สูงสุด มีความยอดเยี่ยม และมีความโดดเด่นกว่าคุณภาพและมาตรฐาน

ชัยวัฒน์ วะวัฒน (2562) กล่าวว่า ความเป็นเลิศ หมายถึง ระดับความสำเร็จ หรือผลของการปฏิบัติที่ยอดเยี่ยม มีคุณภาพสูง เป็นที่พึงพอใจ และยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง ควรค่าแก่การยกย่องและเป็นแบบอย่างให้กับผู้อื่นได้

สุนิษา เทศเขียว (2565) ให้ความหมาย ความเป็นเลิศ หมายถึง ระดับความสำเร็จที่มีประสิทธิผลของการดำเนินงานที่มีคุณภาพสูงกว่ามาตรฐาน มีความโดดเด่นที่เหนือกว่า เป็นที่ยอมรับและพึงพอใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องและสามารถดำรงคุณภาพไว้ได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งใช้เป็นแบบอย่างให้กับกลุ่มงานชนิดเดียวกันได้

พุทธิภา เหล็กคงสันเทียะ (2562) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า ความเป็นเลิศ หมายถึง ระดับความสำเร็จหรือประสิทธิผลของการดำเนินงานที่มีคุณภาพ มีความโดดเด่นเป็นที่พึงพอใจ และยอมรับของผู้เกี่ยวข้องสามารถเป็นแบบอย่างของงานชนิดเดียวกันได้

ศรวัฑ ผลาเมธากุล และฉลอง ชาตรูปะชีวิน (2565) ให้ความหมาย ความเป็นเลิศ หมายถึง คุณภาพการบริหารจัดการคุณภาพจัดการเรียนการสอน คุณภาพครู และคุณภาพนักเรียน

สันติชัย ใจชุ่มชื่น (2561) ให้ความหมาย ความเป็นเลิศ หมายถึง คุณลักษณะขององค์การที่มีมาตรฐานสูงและตั้งใจจะทำให้เกิดผลลัพธ์ในด้านต่าง ๆ ไม่ต่ำไปกว่า มาตรฐานนั้น ซึ่งมีความโดดเด่นกว่าในคุณภาพคือ เป็นระดับคุณภาพสูงสุดมีผลงานที่ยอดเยี่ยมเหนือกว่าธรรมดาสามารถเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้

พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ (2556) กล่าวว่า ความเป็นเลิศ หมายถึง ระดับความสำเร็จหรือประสิทธิผลของการดำเนินงานที่มีคุณภาพ มีความโดดเด่นเป็นที่พึงพอใจและยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถเป็นแบบอย่างของงานชนิดเดียวกันได้ รวมทั้งสามารถดำรงคุณภาพไว้ได้อย่างยั่งยืน

จากการศึกษาความหมายความเป็นเลิศ จากนักวิชาการหลายท่าน สามารถสรุปได้ว่า หมายถึง สภาพที่มีความสำเร็จในระดับยอดเยี่ยม มีความโดดเด่น สูงกว่ามาตรฐานที่ตั้งเป้าหมายไว้ บรรลุจุดมุ่งหมายสูงกว่าที่คาดการณ์ และสามารถนำไปเป็นต้นแบบให้กับผู้อื่นได้

2.2 ความหมายของความเป็นเลิศของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2549) ได้ให้คำจำกัดความ “ความเป็นเลิศของโรงเรียน” หมายถึง การพัฒนาโรงเรียนให้ได้มีมาตรฐาน โดยการปรับระบบภายในให้มีความพร้อมที่จะพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยอาศัยกระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่ผลผลิต คือ นักเรียนมีคุณภาพคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งทุกกระบวนการ ของการดำเนินงาน ผู้บริหารจะเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะ ทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมายได้ ดังนั้นผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการบริหารจัดการ โรงเรียนจึงสามารถพัฒนาสู่ความเป็นเลิศได้

ทรงพร อุดรพันธ์ (2564) ความเป็นเลิศของสถานศึกษา หมายถึง ความสำเร็จของสถานศึกษาที่มีคุณภาพ สูงสุดในทุกด้าน เป็นการบริหารงานที่มีคุณภาพสมบูรณ์ทั่วทั้งองค์การ มีความโดดเด่นและเป็นที่พึงพอใจ คุ้มค่าแก่การยกย่อง เป็นที่ต้องการของสังคม

ได้การยอมรับและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มีการกำหนดรูปแบบวิธีและปัจจัยที่จะทำให้การบริหารจัดการสถานศึกษามีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป และเป็นไปตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องที่ยั่งยืน ได้รับการปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ

กมลวรรณ สุขเกษม (2561) ได้ให้นิยามไว้ว่า ความเป็นเลิศของสถานศึกษา หมายถึง ลักษณะการดำเนินการได้อย่างมีคุณภาพตรงตามประสิทธิผล และสามารถทำได้โดยมีคุณภาพอย่างสมบูรณ์ที่สุด มีความโดดเด่นเป็นที่พึงพอใจ ได้การยอมรับและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยมีรางวัลคุณภาพที่มีเกณฑ์เป็นสากล มีการกำหนดรูปแบบวิธีและปัจจัยการบริหารจัดการโรงเรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป สอดคล้องกับมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องที่ยั่งยืน ได้รับการปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ

ชัยวัฒน์ วะวัฒนนะ (2562) ให้ความหมาย ความเป็นเลิศของโรงเรียน หมายถึง ความสำเร็จหรือผลของการปฏิบัติงานที่ยอดเยี่ยมของครูและนักเรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่คุณภาพของการศึกษาและประสิทธิผลขององค์กรอย่างยั่งยืนเป็นที่พึงพอใจ และเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง

พุทธิภา เหล็กคงสันเทียะ (2562) ให้ความหมาย ความเป็นเลิศของสถานศึกษา เป็นการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้มีมาตรฐาน โดยการปรับระบบภายในให้มีความพร้อมที่จะพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเพื่อเกิดการบริหารที่มุ่งเน้นคุณภาพ โดยให้มีการปรับปรุงคุณภาพทั่วองค์กร และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์กรเจริญเติบโต ท้นต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งสามารถดำรงคุณภาพไว้ได้อย่างยั่งยืน

ฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562) ให้ความหมาย ความเป็นเลิศของโรงเรียน คือ การมีความยอดเยี่ยมในกระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการนิเทศ ทำให้นักเรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

จากการศึกษาความหมายของความเป็นเลิศของสถานศึกษา จากนักวิชาการหลายท่าน สามารถสรุปได้ว่า ความสำเร็จหรือผลจากการปฏิบัติงานที่ยอดเยี่ยม มีความโดดเด่นในกระบวนการบริหารสถาน

2.3 ความสำคัญของความเป็นเลิศของสถานศึกษา

เกร็ก (Greg, 1994) กล่าวว่า กระบวนทัศน์การบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ คือ กรอบแนวคิดแบบใหม่ วิธีคิด และวิธีการกระทำของคนในการบริหารเพื่อให้องค์กรมีการปรับปรุง

สมกิตติ บุญยะโพธิ์ (2555) ได้อธิบายไว้ว่า ความสำคัญของความเป็นเลิศของสถานศึกษา คือ การสร้างศักยภาพในการแข่งขันให้กับองค์กรเพื่อความอยู่รอด และสามารถเติบโตก้าวหน้าได้อย่างไม่หยุดยั้ง ทนต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก นอกจากนี้ยังสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีและมีการแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศให้กับองค์กรอื่นๆ ด้วย

กมลวรรณ สุขเกษม (2561) ได้อธิบายไว้ว่า ความสำคัญของความเป็นเลิศของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอย่างมีศักยภาพมีความโดดเด่น เน้นการปฏิบัติงานของบุคลากรและครู รวมไปถึงการแข่งขันใน ภาพรวมของโรงเรียนซึ่งจะต้องมีการบริหารงานที่เป็นระบบ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติงานของบุคลากร และครูในโรงเรียนทุก ๆ ด้าน ทั้งจากสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก โดยตั้งอยู่ในการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง การบริหารผลการปฏิบัติงานเป็นการทำให้ผู้ปฏิบัติทำงานให้มีประสิทธิผลอย่างมีคุณภาพ และเกิดการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะนำไปสู่ประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษา

กฤษฎณรงค์ ดั่งงลา (2562) ความสำคัญของการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ คือ การสร้างศักยภาพในการแข่งขันให้กับองค์กร การปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อความอยู่รอดขององค์กรและสามารถสร้างการเจริญเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถบริหารจัดการทรัพยากรให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ยังสามารถเป็นต้นแบบและมีการแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศให้กับองค์กรอื่นๆ ได้อย่างดีเยี่ยม

ทรงพร อุดรพันธ์ (2564) กล่าวว่าความสำคัญของความเป็นเลิศของสถานศึกษา คือ การที่สถานศึกษานั้นมีศักยภาพในการแข่งขัน มีความโดดเด่น มีการบริหารงานที่เป็นระบบภายใต้สภาวะการแข่งขันที่รุนแรงและทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก โดยตั้งอยู่ในการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง การบริหารผลการปฏิบัติงานเป็นการทำให้ผู้ปฏิบัติทำงานให้มีประสิทธิผลอย่างมีคุณภาพ และเกิดการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะนำไปสู่ประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษา

ชนิดา ปากหวาน (2565) เสนอ ความสำคัญของความเป็นเลิศ คือ กระบวนการบริหารจัดการที่มีผลการดำเนินงานที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานน่าเชื่อถือ มีลักษณะหรือสภาพของสถานศึกษาที่ดีเยี่ยมในการจัดการศึกษา เพื่อเพิ่มของประสิทธิภาพของระบบการศึกษาในทุกด้าน

จากการศึกษาความหมายของความสำคัญของความเป็นเลิศของสถานศึกษา จากนักวิชาการหลายท่าน สามารถสรุปได้ว่า ความเป็นเลิศของสถานศึกษามีความสำคัญเป็น

อย่างยิ่ง เพราะเป็นศักยภาพของสถานศึกษานั้น ๆ เพราะต้องมุ่งเน้นที่คุณภาพ และการแข่งขัน เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และมีความโดดเด่นในทุกด้าน

2.4 ความเป็นเลิศของสถานศึกษาตามแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA)

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) การดำเนินงานของการบริหารสู่ความเป็นเลิศจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีการพัฒนาหลายมิติไปพร้อมกัน โดยจะต้องดำเนินการทั้งระบบ คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ มิใช่เป็นการการบริหารเพียงบางส่วนของโรงเรียน หรือจัดเป็นแผนการการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งในสภาพความเป็นจริงพบว่าแต่ละโรงเรียน มีความแตกต่างกันทั้งบริบทศักยภาพ ขนาดโรงเรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเป็น 3 ระดับ เพื่อให้โรงเรียนเกิดการพัฒนาก้าวหน้าเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและบริบทของโรงเรียน คือ

ระดับที่ 1 การบริหารจัดการระบบคุณภาพ ระดับโรงเรียน (School Quality Award : ScQA)

ระดับที่ 2 การบริหารจัดการระบบคุณภาพ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission Quality Award : OBECQA)

ระดับที่ 3 การบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับชาติ (Thailand Quality Award : TQA)

ลักษณะที่สำคัญของเกณฑ์เป็นการมุ่งเน้นที่ค่านิยมและแนวคิดหลักเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีพื้นฐานมาจาก “ค่านิยมและแนวคิดหลัก 11 ประการ” ได้แก่

1. มุมมองเชิงระบบ (Systems perspective)
2. การนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ (Visionary leadership)
3. ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Customer - focused excellence)
4. การให้ความสำคัญกับบุคลากร (Valuing people)

5. ความคล่องตัวและความสามารถในการฟื้นตัว (Agility and resilience)
6. การเรียนรู้ระดับองค์กร (Organizational learning)
7. การมุ่งเน้นความสำเร็จและการจัดการเพื่อนวัตกรรม (Focus on success and innovation)
8. การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง (Management by fact)
9. การตอบแทนสังคม (Societal contributions)
10. จริยธรรมและความโปร่งใส (Ethics and transparency)
11. การส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์ (Delivering value and results)

กรอบความคิดของเกณฑ์

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) เพื่อผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ : มุมมองเชิงระบบระบบของการดำเนินการที่เป็นเลิศ ซึ่งระบุกระบวนการและผลลัพธ์ที่โรงเรียนบรรลุผลการดำเนินการที่เป็นเลิศต้องอาศัยการนำองค์กรที่เข้มแข็ง และแสดงให้เห็นผ่านผลลัพธ์ที่โดดเด่นคำว่า “บูรณาการ” แสดงให้เห็นว่า แต่ละองค์ประกอบของระบบมีความเชื่อมโยง

จากแนวคิดและค่านิยมหลัก เพื่อนำไปสู่ผลการปฏิบัติการที่เป็นเลิศขององค์กร (โรงเรียน) ถูกนำมาผนวกเป็นองค์ประกอบการบริหารจัดการระบบบริหารคุณภาพ 7 หมวด คือ หมวด 1 การนำองค์กร (Leadership) หมวด 2 กลยุทธ์ (Strategy) หมวด 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholders) หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management) หมวด 5 บุคลากร หมวด 6 การปฏิบัติการ (Operations) หมวด 7 ผลลัพธ์ (RESULTS) ในหมวดผลลัพธ์

2.5 องค์ประกอบของความเป็นเลิศของสถานศึกษา

รัฐบาลนิวเซาท์เวลส์ (NSW Government, 2017) เสนอแนวคิด ความเป็นเลิศของโรงเรียนมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ การเรียนรู้ ด้านการเรียนการสอน และด้านการนำ ดังนี้

1) ความเป็นเลิศในด้านการเรียนรู้ (Excellence in learning) คือ การที่นักเรียนทุกคนได้รับการวางแผนในเส้นทางการเรียนรู้ โดยครูมีข้อมูลของเด็กแต่ละคนเพื่อใช้ในการวางแผนการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

2) ความเป็นเลิศในการเรียนการสอน (Excellence in teaching) ซึ่งในการเรียนรู้ของนักเรียนครูควรจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เน้นการมีส่วนร่วม มีการวางแผน

แผนการสอน มีกลยุทธ์ในการสอน มีการวัดและประเมินผล และมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและช่วยเหลือนักเรียน

3) ความเป็นเลิศในการนำ (Excellence in Leader) ผู้นำที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญของความเป็นเลิศของโรงเรียน โดยผู้นำที่ยอดเยี่ยมจะสามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ การพัฒนาและความสำเร็จของนักเรียนร่วมกันกับผู้ปกครองและชุมชน

กฤษณรงค์ ด้วงลา (2562) กำหนดองค์ประกอบความเป็นไว้ 7 ด้าน คือ 1) การนำองค์กร (Leadership) 2) กลยุทธ์ (Strategy) 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้มีส่วนได้เสีย (Customers Focus) 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, analysis and knowledge management) 5) การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce Focus) 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติงาน (Operations Focus) 7) ผลลัพธ์ (Results)

พรนภา พูนสวัสดิ์ (2566) ได้กำหนดองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติ และ 7) ผลลัพธ์

ชนิดา ปากหวาน (2565) ได้กำหนดองค์ประกอบของความเป็นเลิศมี 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน 4) การมุ่งเน้นบุคลากร 5) กระบวนการดำเนินการ 6) การวัดผล การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 7) ผลลัพธ์การดำเนินการ

กิตติพศ ไชยคำภา (2563) ได้กำหนดองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ การบริหารตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (OBECQA) ประกอบด้วย 1) การนำองค์กร 2) กลยุทธ์ 3) นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) บุคลากร 6) การปฏิบัติการ 7) ผลลัพธ์

สังวาร์ วังแจ่ม (2566) ศึกษางานวิจัยโดยใช้องค์ประกอบของความเป็นเลิศ ซึ่งมีองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการนำองค์กร 2) ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ 3) ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) ด้านการจัดการกระบวนการ และ 7) ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ

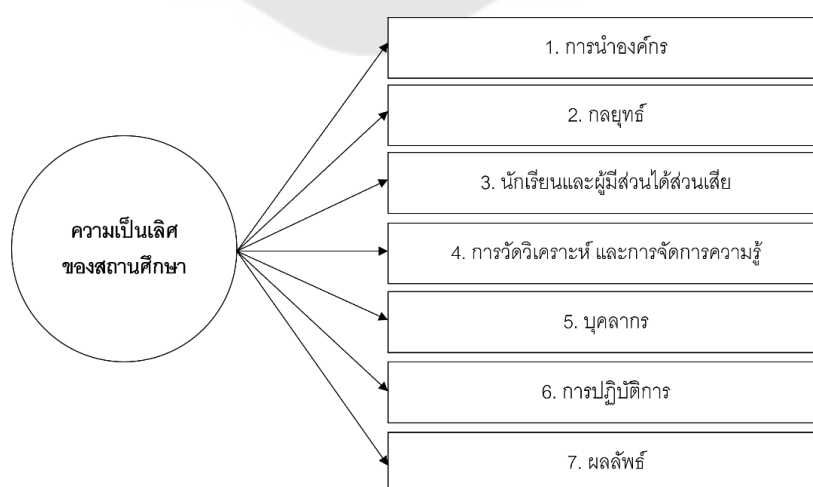
พระครูนิมิตกิจจาทร (แดง ทองขำ) (2566) องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่

1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นบุคลากร 4) การปฏิบัติงาน 5) การมุ่งเน้นผู้เรียน 6) การจัดการความรู้ และ 7) ด้านผลลัพธ์

นพพร ลำสัน (2016) ศึกษา ภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศ ของสถานศึกษา โดย แนวคิดความเป็นเลิศของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 1) การนำองค์กร (Organization Improved) 2) การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning) 3) การให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) 4) สารสนเทศและการวิเคราะห์ (Information and Analysis) 5) การให้ความสำคัญแก่บุคคลและหน่วยงานย่อย (Faculty and Staff Focus) 6) การบริหารกระบวนการ (Process Management) 7) ผลการดำเนินงาน (Organizational Performance Result)

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศของสถานศึกษา ผู้วิจัยเลือกแนวคิดและทฤษฎีตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2565 – 2568 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตบุรีรัมย์ได้กำหนดเป้าประสงค์ในแผนการศึกษาข้อที่ 5 โดยให้สถานศึกษามีการพัฒนาให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA โดยกำหนดองค์ประกอบความเป็นเลิศการบริหารสถานศึกษา 7 ด้าน ได้แก่ 1) การนำองค์กร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการกำหนดนโยบายและเสริมสร้างความยั่งยืนให้แก่องค์กร รวมไปถึงถึงระบบกำกับดูแลองค์กรที่มีประสิทธิภาพ และแนวทางที่สถานศึกษาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และปฏิบัติกฎหมาย จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม 2) กลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแนวทาง การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา เมื่อต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง ตลอดไปถึง กระบวนการติดตามและประเมินผลการพัฒนาสถานศึกษา 3) นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมความผูกพันและการมีส่วนร่วมของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้สอดคล้องกับความคาดหวัง และการตอบสนองความต้องการของตลาด ครอบคลุมถึงวิธีการที่โรงเรียนให้ความสำคัญ และเปิดโอกาสกับการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรองรับต่อความคาดหวัง และเสริมสร้างความสัมพันธ์ระยะยาว 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาในการวิธีการบริหารจัดการข้อมูล สารสนเทศอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การเลือก รวบรวม วิเคราะห์ ไปจนถึงการปรับปรุงเพื่อการใช้งาน ที่มีประสิทธิภาพ และสินทรัพย์ทางความรู้ โรงเรียนใช้ผลการทบทวนเพื่อปรับปรุงและเพิ่ม

ประสิทธิภาพผลการดำเนินงาน 5) บุคลากร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิเคราะห์ความต้องการและวิเคราะห์ความจำเป็นด้านศักยภาพในการทำงานและอัตรากำลังของบุคลากร และในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาของบุคลากรที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดีแนวทางเสริมสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรในองค์กร จัดการ และการพัฒนาบุคลากรในองค์กรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในองค์กรอย่างเต็มความสามารถให้สอดคล้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับความต้องการในการบริหารจัดการโดยรวมของโรงเรียน 6) การปฏิบัติการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติการ การออกแบบ จัดการ ปรับปรุง และออกแบบนวัตกรรมเพื่อยกระดับหลักสูตรและรูปแบบ กระบวนการเรียนการสอน ถ่ายทอดความรู้ และกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้และกระบวนการดำเนินงานที่สำคัญในการบริหารโรงเรียน พร้อมทั้งปรับปรุงและเพิ่มผลลัพธ์ของการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับความต้องการและความพึงพอใจแก่นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผลักดันและเสริมสร้างความสำเร็จของโรงเรียนในระยะยาว 7) ผลลัพธ์ หมายถึง ผลการดำเนินงานของโรงเรียนและแนวทางการปรับปรุงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในทุกด้านของโรงเรียน ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านหลักสูตร การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทสังคม และการจัดการกระบวนการทำงานที่สำคัญขององค์กร ผลลัพธ์ที่ส่งผลต่อนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลลัพธ์ด้านบุคลากร ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ผลลัพธ์ทางการเงิน ความต้องการตลาดแรงงาน และกลยุทธ์ของสถานศึกษา

ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบความเป็นเลิศการบริหารสถานศึกษา

3. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

3.1 ความหมายของการบริหาร

ซีมอน (Simon, 1966) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารคือ กิจกรรมของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกัน ดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน

แคมป์เบลล์และคณะ (Campbell and Others, 1997) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับ บุคคลอื่น

บามาร์ด เชสเตอร์ (Barnard Chester, 1962) กล่าวว่า การบริหาร คือ การทำงานของคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ร่วมปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni, 1992) ให้ความหมาย การบริหาร ไว้ว่า กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ชญาพิมพ์ อุสาโห (2561) เสนอว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ผู้บริหารจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ เพื่อนำเอาทรัพยากรการบริหารมาดำเนินการตามแนวทางบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สุรัชย์ พรหมปากดี (2565) ให้ความหมาย การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยการใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบโดยอาศัยทรัพยากรทางการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ ดังนั้นการบริหารจึงเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทั้ง “ศาสตร์” และ “ศิลป์” ในการชักจูงให้คนหันมาช่วยเหลืองานขององค์กร เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันในการทำงานให้ได้รับผลสำเร็จตามจุดหมายที่วางไว้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์โดยที่ผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นทั้งหัวหน้า ผู้นำ ผู้ประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยกระบวนการ 7 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดการด้านบุคคล การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงาน และการจัดการงบประมาณ

ชุติกาญจน์ ทรงมิตร (2566) ให้ความหมาย การบริหาร คือ เป็นการวางแผน การจัดองค์การ กำกับ และการควบคุม ซึ่งทรัพยากร ต่าง ๆ ขององค์กร เพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากการศึกษาความหมายของการบริหาร จากนักวิชาการหลายท่าน สามารถสรุปได้ว่า ความเป็นเลิศของสถานศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นศักยภาพของสถานศึกษานั้น ๆ เพราะต้องมุ่งเน้นที่คุณภาพ และการแข่งขัน เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และมีความโดดเด่นในทุกด้าน

3.2 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

กู๊ด (Good, 1973) ให้ความหมาย การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุม และการจัดการเกี่ยวกับงานหรือกิจการสถานศึกษา ทั้งการบริหารธุรกิจภายในสถานศึกษาและการดำเนินการที่เกี่ยวกับบุคลากรทั้งหมดในสถานศึกษา ตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง เช่น การเรียนการสอน การแนะแนว กิจกรรมเสริมหลักสูตร

แคมป์เบลล์ (Campbell, 1979) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และเป็นคนดีของสังคม ผ่านการบริหารทรัพยากรและกระบวนการที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาอย่างแท้จริง

ยุทธศักดิ์ ไชยสีหา (2555) ได้สรุปความหมายของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้การดำเนินการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องกระบวนการบริหารสถานศึกษาและรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สัมมา รณิธย์ (2560) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มีความร่วมมือของผู้บริหารและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมและการจัดการ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของสถานศึกษา

จิตติมา อัครธิพิงศ์ (2561) ธิบายว่า การบริหารสถานศึกษา คือกระบวนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรเข้าใจการบริหาร เกิดความพึงพอใจในการทำงาน และมีความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุม 4 ด้านหลัก ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

ธนายุทธ ช่อมะลิ (2563) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างภายในสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้โดยผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษามีภารกิจขอบข่ายและการจัดการศึกษาตามโครงสร้างสายงานที่ผู้บริหารต้อง

นำไปใช้หรือนำไปปฏิบัติ ในภารกิจ 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการการบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่าการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล อาจเป็นการดำเนินงานของผู้บริหารร่วมกับครูหรือบุคลากรในโรงเรียน อธิการบดีหรือผู้บริหารร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับอธิบดีกรมต่าง ๆ และครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และกลุ่มบุคคลเหล่านี้ต่างร่วมมือการพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสิ้น การจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้น จะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอนการจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่ และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัยซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้รวมเรียกว่า ภารกิจทางการบริหาร การศึกษาหรืองานบริหารการศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียน

วิมาลย์ ลิทอง (2563) อธิบายว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง การบริหารโรงเรียนที่ผู้บริหารร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียน ในการให้บริการทางการศึกษาแก่เยาวชนและผู้สนใจโดยการบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม เพื่อช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

จากการศึกษาความหมายของการบริหารสถานศึกษา จากนักวิชาการหลายท่าน สามารถสรุปได้ว่า การดำเนินการภายในสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยผู้บริหารและบุคลากรเป็นผู้กำหนดเป้าหมายร่วม มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเหมาะสมในการบริหารสถานศึกษามีขอบข่ายและการจัดการศึกษาตามโครงสร้างงานตามสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีของสังคม

3.3 ความหมายของปัจจัยทางการบริหาร

วุฒิพร ประทุมพงษ์ (2556) อธิบายความหมายปัจจัยทางการบริหารเป็นองค์ประกอบทางการบริหารที่ทำให้เกิดความเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิผลสูง คือ การมุ่งเน้นบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ การมีภาวะผู้นำ การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร โครงสร้างการบริหาร โรงเรียนและการพัฒนาครู

วรารณ เนาเพ็ชร (2558) ได้สรุปปัจจัยทางการบริหาร หมายถึง ลักษณะการจัดโครงสร้างโดยนำทรัพยากรที่เป็นปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอกและภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น เพื่อต่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมาย โดยอาศัยการวางระบบและนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ ช่วยให้ลักษณะของสภาพแวดล้อมมีบรรยากาศที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้อย่างดี และมีลักษณะของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ดีต่อการสร้างสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น เพื่อใช้ร่วมมือสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน โดยอาศัยลักษณะของบุคลากรที่มีความผูกพันองค์กรทางการศึกษา และมีขีดความสามารถในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ที่มีการกำหนดเป้าหมายการทำงานไว้อย่างชัดเจน ช่วยนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องตามแนวทางที่กำหนดไว้ โดยสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ รวมถึงใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย (goal) ที่วางไว้

อภิสิทธิ์ ทนคำดี (2560) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหาร หมายถึง องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงานและกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรผู้วิจัยสนใจศึกษาปัจจัยด้านการจัดการหรือวิธีการบริหาร (method or management) ซึ่งเป็นคุณลักษณะ คุณสมบัติ และกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารที่ทำให้เกิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ทรงพร อุดรพันธ์ (2564) ให้ความหมาย ปัจจัยทางการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานทางการบริหารที่ผู้บริหารนำมาใช้เพื่อทำให้การบริหารสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและมีการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งประกอบด้วย ภาวะผู้นำทางวิชาการ กลยุทธ์องค์กร การจัดการกระบวนการ การจัดกระบวนการเรียนรู้

วิมาลย์ ลิ้มทอง (2563) เสนอว่า ปัจจัยทางการบริหาร หมายถึง องค์ประกอบทางการบริหารที่ทำให้เกิดความมีประสิทธิภาพต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน

วาทีตยา ราชภักดี (2561) ให้ความหมาย ปัจจัยทางการบริหาร หมายถึง สิ่งที่จะมาสนับสนุนการดำเนินงานทางการบริหารที่ทำให้เกิดความมีประสิทธิภาพ ต่อการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน

ณัฐฐณิชา ภูดีสม (2565) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหาร หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการวางแผนงานบริหารงานโรงเรียน การดำเนินงานของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน และสิ่งต่าง ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินงานทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน

จากการศึกษาความหมายของปัจจัยทางการบริหาร จากนักวิชาการหลายท่าน สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยหรือองค์ประกอบที่นำมาใช้ในการดำเนินงานทางการบริหารที่ผู้บริหารให้

สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการจัดการศึกษาตามมาตรฐาน โดยสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ รวมถึงใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย (goal) ที่วางไว้

3.4 อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

คาลแมน (Calman, 2010) ระบุ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเป็นเลิศของโรงเรียน ไว้ 8 ประการ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผล การให้ความสำคัญกับการสอนและการเรียนรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมโรงเรียนที่ดีและปลอดภัย การตั้งความคาดหวังที่สูงและเหมาะสม การใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพื่อติดตามความก้าวหน้า แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมให้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีบทบาท และการพัฒนาทักษะของบุคลากรในทุกระดับ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนบรรลุความเป็นเลิศ

เอ็ดมันด์ (Edmonds, 1981) ได้อธิบายลักษณะของสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จสูง (High-successful School) ไว้ 5 ประการ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งของผู้บริหาร (Strong Administrative Leadership) 2) การมุ่งเน้นการเรียนรู้ทักษะพื้นฐาน (Focus on Basic Skills) 3) ความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียนในระดับสูง (High Expectations for Student Success) 4) มีการติดตามประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง (Frequent Monitoring of Student Performance) และ 5) สภาพแวดล้อมที่สะอาดเรียบร้อยและปลอดภัยของโรงเรียน (A Clean, Orderly and Secure School Environment)

กระทรวงศึกษาธิการรัฐวิกตอเรีย (State of Victoria: Department of Education and Training, 2002) โรงเรียนที่มีประสิทธิผล (Effectiveness school) ควรมีลักษณะ ดังนี้ 1) ความเป็นผู้นำมืออาชีพ 2) มีความคาดหวังต่อนักเรียนในระดับสูง 3) มุ่งเน้นที่การเรียนการสอน 4) จัดการสอนอย่างมีวัตถุประสงค์ 5) มีความน่าเชื่อถือ 6) มีความรับผิดชอบ 7) ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ 8) มีสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวร

แมทธิว ลินช์ (Matthew Lynch, 2016) ได้เสนอแนวคิดว่าโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศควรประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำ 2) ความคาดหวังสูง 3) การประเมินอย่างต่อเนื่อง 4) เป้าหมายและทิศทาง 5) ความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ฉวีวรรณ แผ่วตะคุ (2562) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

เล็ก มีปัจจัยกระบวนการเรียนการสอน ปัจจัยโครงสร้างองค์การ ปัจจัยทรัพยากรวัตถุ เทคโนโลยี และงบประมาณส่งผ่านปัจจัยกระบวนการเรียน ปัจจัยภาวะผู้นำ ปัจจัยกระบวนการเรียนการสอน และปัจจัยลักษณะครูและบุคลากรส่งผ่านปัจจัยกระบวนการเรียนการสอน

พัฒนา สีสาน (2553) ได้ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กมี 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ 2) ปัจจัยสมรรถนะขององค์การ 3) ปัจจัยการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และ 4) ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการ

ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ (2562) ได้ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ กลยุทธ์องค์การ การจัดการกระบวนการ การจัดการกระบวนการเรียนรู้

นพพร ลำสัน (2559) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศ ของสถานศึกษา โดยมีองค์ประกอบการบริหาร 2 ปัจจัย คือ ภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหาร จากการศึกษพบว่า ภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์ทางตรงต่อสมรรถนะของผู้บริหารและความเป็นเลิศของสถานศึกษา ภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางตรงต่อสมรรถนะของผู้บริหาร และภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

ปริญธร คงนิม และปทุมพร เปี้ยถนอม (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร พบว่าปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาตนเองความเป็นผู้นำทางวิชาการการบริหารสถานศึกษาหลักสูตร การสอน การวัดและประเมิน และนโยบายและการวางแผนกลยุทธ์ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร

พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์ (2566) ศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์การ การจัดการเรียนรู้ของครู และองค์การแห่งการเรียนรู้ มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล

ตาราง 3 (ต่อ)

ปัจจัย/ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	Calman (2010)	Edmonds (1981)	State of Victoria-Department of Education and Training (2002)	Matthew Lynch (2016)	ฉวีวรรณ แผ่วตะคุ (2562)	พัฒนา สีหามู (2553)	ชัยวัฒน์ วาพะวัฒนะ (2562)	นพพร ลำสัน (2559)	ภานุพงษ์ คำภูษา (2562)	กมลวรรณ สุขเกษม (2562)	สุทธิรัตน์ คนใหญ่ (2567)	เกรียงไกร แสนสุข (2564)	อัญชลีภรณ์ คำภีระ (2564)	รวม
11. ความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียนในระดับสูง		✓		✓										2
12. ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้			✓											1
13. มีสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวร			✓											1
14. มีความน่าเชื่อถือ			✓											1
15. มีความรับผิดชอบ			✓											1
16. การประเมินอย่างต่อเนื่อง				✓										1
18. ทรัพยากรวัสดุเทคโนโลยีและงบประมาณ					✓									1
19. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน					✓				✓					2
20. ลักษณะครูและบุคลากร					✓									1
21. โครงสร้าง					✓									1
22. สมรรถนะขององค์กร						✓								1
23. องค์กรแห่งการเรียนรู้						✓								2
24. กลยุทธ์องค์กร							✓							1
25. การจัดการกระบวนการ							✓							1
26. สมรรถนะของผู้บริหาร								✓		✓	✓	✓	✓	5

จากตาราง 3 การทบทวนแนวคิดของนักวิชาการและผลการวิจัยเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา จากผลการสังเคราะห์งานวิจัยผู้วิจัยเลือกความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป พบว่ามี 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทาง

วิชาการของผู้บริหาร 2) การจัดกระบวนการเรียนรู้ และ 3) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งความสมบูรณ์ครบถ้วน และมีความสอดคล้องกับปัจจัยการบริหาร ทั้งนี้เมื่อผู้วิจัยศึกษาพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารมีอิทธิพลอย่างสูงต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยผู้นำที่มีสมรรถนะสูงแล้วย่อมมีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา (นพพร ลำสัน. 2559) เช่นเดียวกับปริญญ์ คางคิม และปทุมพร เปี้ยถนอม (2567) และกมลวรรณ สุขเกษม (2562) กล่าวว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญและส่งผลต่อความเป็นเลิศ เพราะสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญในการนำพาให้สถานศึกษามีการพัฒนาและประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาเกิดความเป็นเลิศ เช่นเดียวอัญชลีภรณ์ คำภีระ (2564) ที่เสนอแนวทางว่า สมรรถนะของผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับสมรรถนะต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการบริหารจัดการสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษามี 3 อิทธิพล คือ 1) ภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และ 3) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา

4. อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหาร

4.1 อิทธิพลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

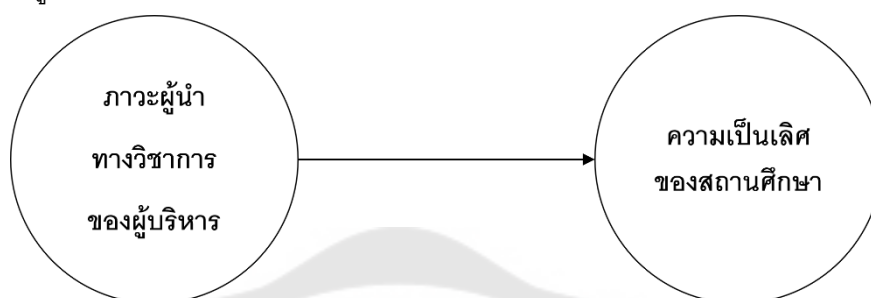
นพพร ลำสัน (2559) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศ ของสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

ชัยวัฒน์ วาทะวัฒน์ (2562) ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผล ต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่ส่งผลทางตรงในทิศทางบวกต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน

เชล (Chell, 2001) ได้เสนอว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน เป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนนั้นเป็นผู้ทำหน้าที่บริหารงาน ภายในโรงเรียน และเป็นผู้ที่มีบทบาทในการกำหนดคุณภาพการสอนของครูและควมมีประสิทธิผลของการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน

วิจิตรา กุลหกุล (2560) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความเป็นเลิศของโรงเรียน มาตรฐานสากล และพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความสัมพันธ์และเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อ ความเป็นเลิศของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา ของ นพพร ลำสัน (2559) , ชัยวัฒน์ วะวัฒนนะ (2562) , เชล (Chell, 2001) และวิจิตรา กุลหกุล (2560) , จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

ภาพประกอบ 4 อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

4.2 อิทธิพลของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู

ชัยวัฒน์ วะวัฒนนะ (2562) ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน

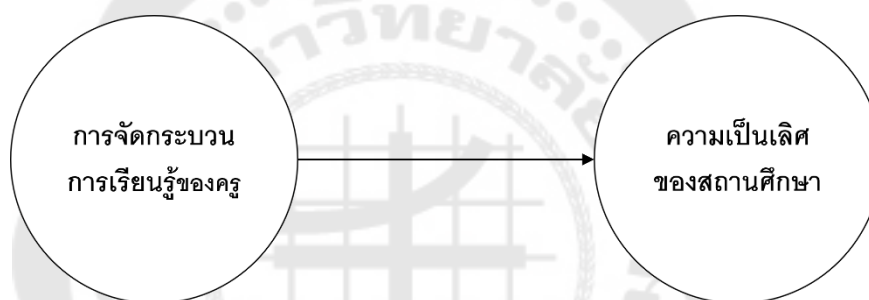
ทองพร อุดรพันธ์ (2564) ศึกษาปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยวัฒนธรรมคุณภาพที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ส่งผลทางตรงกับระดับปัจจัยทางการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ไซลินส์ และ เมอร์เรย์-ฮาร์วีย์ (Silins & Murray-Harvey (1999); Alig-Mielcarek (2003) กล่าวว่าปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนมีประสิทธิผลนั้นมีหลายปัจจัย โดยปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นปัจจัยที่สำคัญซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ฉวีวรรณ แผ่วตะคุ (2562) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของ การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก คือ ปัจจัยกระบวนการเรียนการสอน

พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์ (2566) ศึกษา โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพผลเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพบว่า การจัดการเรียนรู้ของครู ส่งผลต่อประสิทธิภาพผลเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา ตามแนวคิดของชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ (2562) , ทรงพร อุดรพันธ์ (2564) , พรรณี เหมะสถล (2551) , ไชลินส์ และ เมอร์เรย์-ฮาร์วีย์ (Silins & Murray-Harvey, 1999), Alig-Mielcarek (2003) และฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562) และ พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์ (2566) จะเห็นได้ว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูมีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

ภาพประกอบ 5 อิทธิพลของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

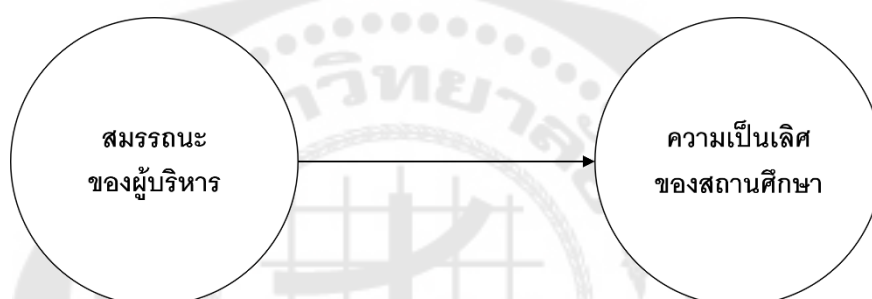
4.3 อิทธิพลของสมรรถนะของผู้บริหาร

ปริญธร คงฉิม และปทุมพร เปี้ยถนอม (2567) ได้ศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การพัฒนาตนเองความเป็นผู้นำทางวิชาการการบริหารสถานศึกษาหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินและนโยบายและการวางแผนกลยุทธ์ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

กมลวรรณ สุขเกษม (2561) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การทำงานเป็นทีม การมีวิสัยทัศน์ การสื่อสารและการจูงใจ และการพัฒนาตนเอง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา

นพพร ลำสำน (2559) ศึกษา ภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศ ของสถานศึกษา พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารที่สามารถวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร คือ 1) ทักษะพื้นฐาน 2) ความรู้ 3) ทศนคติ 4) บุคลิกลักษณะ 5) แรงจูงใจ มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของสมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา ตามแนวคิดของ ปรียฉัตร คงจิมี และปทุมพร เปี้ยถนอม (2567) กมลวรรณ สุขเกษม (2561) นพพร ลำสำน (2559) จะเห็นได้ว่าสมรรถนะของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

ภาพประกอบ 6 อิทธิพลของสมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

4.4 อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาผ่านการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู

ไนฮาล ไนเจล และโรบิน (Nihal, Nigel, and Robin, 2008) ได้ศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำหรือการนำองค์การ มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศขององค์การผ่านทางการจัดกระบวนการเรียนรู้

ฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมส่งผ่านปัจจัยกระบวนการเรียนการสอนที่มีผลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียน

ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ (2562) ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน

พระจรัสชัย ปัญญาชิโร (วชิเรศปัญญาสกุล) (2565) ศึกษา โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลโรงเรียนพระปริยัติธรรม ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้

ภานุพงษ์ คำภูษา (2562) ศึกษา รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างปัจจัยทางการบริหาร ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการมีอิทธิพลทางอ้อมส่งผ่านปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนโรงเรียน

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาผ่านการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ตามแนวคิดของ ไนฮาล ไนเจล และโรบิน (Nihal, Nigel, and Robin, 2008) จวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562), ชัยวัฒน์ วาทะวัฒน์ (2562), พระจรัสชัย ปัญญาชิโร (วชิเรศปัญญาสกุล) (2565), และสัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2551) จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาผ่านการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู

ภาพประกอบ 7 อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาผ่านการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู

4.5 อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาผ่านสมรรถนะของผู้บริหาร

นพพร ลำสัน (2559) ศึกษา ภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาผ่านสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาผ่านปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหาร นพพร ล่ำสัน (2559) จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาผ่านสมรรถนะของผู้บริหาร

ภาพประกอบ 8 อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาผ่านสมรรถนะของผู้บริหาร

5. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

5.1 ความหมายของภาวะผู้นำ

แมคฟาร์แลนด์ (McFarland, 1979) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ บุคคลที่มีความสามารถในการใช้อิทธิพลให้คนอื่นทำงานในระดับต่าง ๆ ที่ต้องการ ให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ดราฟท์ (Daft, 2008) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเป็นความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำและผู้ตาม ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน

ดรูบริน (DuBrin, 2009) อธิบายว่า ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจและความเชื่อมั่น ให้บุคคลที่มีความมุ่งมั่นในการทำงาน สามารถ ดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายขององค์กร ได้สำเร็จ

กรีนเบิร์กและบาร์อน (Greenberg & Baron, 2010) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะของผู้นำที่มีอิทธิต่อสมาชิกในกลุ่ม ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นความสามารถที่บุคคลมีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่มในอันที่จะทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายของกลุ่มหรือองค์กรได้

โอเวน (Owens, 2004) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การใช้อิทธิพล เหนือคนอื่น เพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมาย ลดความขัดแย้งและสร้างความพึงพอใจ แก่ผู้ตาม

ดาร์ฟ (Draft, 2005) กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสัมพันธ์ที่มี อิทธิพล ระหว่างผู้นำ (Leaders) และผู้ตาม Followers) ที่มีความตั้งใจต่อการเปลี่ยนแปลง ที่สำคัญและ การเปลี่ยนแปลงนั้นสะท้อนจุดมุ่งหมายที่ร่วมกันระหว่างผู้นำและผู้ตาม

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2557) สรุปไว้ว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำช่วยสร้างความชัดเจนแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทำให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญสะท้อนความเป็นจริงของ องค์การแก่ผู้อื่น ช่วยให้ผู้มองเห็นทิศทางและจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนภายใต้ภาวะการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของโลก

จรรยาภรณ์ มาตาชาติ (2562) กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถหรือ ทักษะของบุคคลที่สามารถจูงใจ ชักนำบุคคลหรือกลุ่มบุคคลให้ทำ กิจกรรม ภารกิจต่าง ๆ จนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึงคุณลักษณะของผู้บริหาร ในการใช้ศาสตร์และศิลป์ ในการบริหารจัดการ มีทักษะในการตัดสินใจการสื่อสาร มนุษยสัมพันธ์ สร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาให้คนในองค์การปฏิบัติตามจนทำให้องค์การดำเนินงานได้บรรลุตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ปิยพร บุญใบ (2563) อธิบายว่า ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถและพฤติกรรมของ ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกลุ่ม โดยเป็นการผสมผสานคุณลักษณะ ต่าง ๆ ของผู้นำที่สามารถ จูงใจและชักนำบุคคลให้ปฏิบัติงานจนสำเร็จ ผ่านการใช้อำนาจทั้ง ทางตรงและทางอ้อม รวมถึงการมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของกลุ่ม ซึ่งเป็น ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้กลุ่ม บรรลุเป้าหมาย

อรรถพล ประเสริฐสังข์ (2566) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของ บุคคลในการชักนำหรือพฤติกรรมการเป็นผู้นำที่มี ประสิทธิภาพเป็นผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ขององค์การ เป็นการผสมผสาน 25 คุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้นำที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้บุคคล อื่นปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วง เป็นการใช้พลัง อำนาจ หน้าที่ ทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือการมี อิทธิพลต่อองค์การที่กระตุ้นให้สมาชิกในองค์การทำตามที่ต้องการ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำ และผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อขับเคลื่อนองค์การไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

จากการศึกษาความหมายของ ภาวะผู้นำ จากนักวิชาการหลายท่าน สามารถสรุปได้ ว่า ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการอำนวยการ จูงใจ ริเริ่ม ประนีประนอม และประสานงาน ในการทำงาน โดยอาศัยอำนาจ เป็นเครื่องมือ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

5.2 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

ดรูว์ค (Duke, 1987) ให้ความหมาย ภาวะผู้นำทางวิชาการ ไว้ว่า ภาวะผู้นำทำการเรียนการสอน คือ ความตั้งใจที่จะจัดสรรเวลาในการปรับปรุงการเรียนการสอน มีความสามารถที่จะใช้เวลาให้ มากกว่าปกติให้กับชั้นเรียนเป็นพิเศษและยังมุ่งเน้นไปที่สวัสดิการของโรงเรียนทั้งหมด และการสร้าง วิสัยทัศน์ให้ชัดเจนตามธรรมชาติของการเรียนการสอนที่ดี

เดวิสและโทมัส (Davis and Thomas, 1989) ให้ความหมาย ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การกระทำอย่างมีเป้าหมาย มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาสภาพการทำงานของครู และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้เป็นที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ลีธวูด (Leithwood, 2006) อธิบายว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) คือ ความใส่ใจของผู้นำต่อพฤติกรรมของครูที่ส่งผลต่อความก้าวหน้าของนักเรียน โดยสามารถแบ่งออกเป็น สองแนวทาง ได้แก่ แนวทางแคบ ซึ่งมุ่งเน้นที่พฤติกรรมของครูที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน และ แนวทางกว้าง ซึ่งครอบคลุมปัจจัยอื่น ๆ ในองค์กร เช่น วัฒนธรรมโรงเรียน ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของครู

แมคอีวาน (McEwan, 2001) ให้แนวทาง ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) เป็นภาวะผู้นำที่พัฒนามาจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) เป็นภาวะที่ผู้นำโดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนอาศัยความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ ความรู้เกี่ยวกับการสอนและความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเป็นพลังขับเคลื่อนทางการศึกษา ผู้นำเช่นนี้เรียกว่า “ผู้นำทางวิชาการ” ผู้นำทางวิชาการต้องมีความสามารถในการสื่อสารและแสดงให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองเห็นว่าอะไร สำคัญและมีคุณค่าในโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นแรงขับเคลื่อนและผู้นำทางวิชาการต้องมีทักษะในการสอนจริง ในวัฒนธรรมที่นิยามเฉพาะว่าทั้งหมดของโรงเรียนคืออะไร มิติ ทางการศึกษาทางสัญลักษณ์และทางวัฒนธรรม เป็นเรื่องสำคัญต่อภาวะผู้นำในโรงเรียน

อัจฉรา นิยมภา (2561) อธิบายว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารการศึกษา ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ผ่านกระบวนการ กำหนด วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ รวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การพัฒนานักเรียนและครู และการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ โดยผู้นำต้อง โน้มน้าวและชี้นำครูและบุคลากร ให้ร่วมมือกัน เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของสถานศึกษา

ชัยวัฒน์ วาทะวัฒน์ (2562) ที่ได้เสนอแนวคิดว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นกับผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้เพราะจะส่งผลต่อการวางแผนพัฒนาคุณภาพงานวิชาการและนำไปสู่การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาให้บรรลุตามภารกิจและเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูง

จิตาพร ตันเจริญรัตน์ (2563) ได้เสนอแนวคิดว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะส่งผลให้ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเชื่อถือ ให้การยอมรับ มีความศรัทธา และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามภารกิจจนบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิภาพ จนทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องชุมชนและสังคม

ทรงพร อุดรพันธ์ (2564) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญและ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นกับผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้เพราะจะส่งผลต่อการวางแผน พัฒนาคุณภาพ งานวิชาการและนำไปสู่การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมมีความ สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาให้บรรลุตามภารกิจ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วนิดา เชื้อคมตา (2566) อธิบายว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการชี้นำและจูงใจบุคลากร ให้เข้าใจและตระหนักถึง จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อ คุณภาพการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน โดยมุ่งให้ภารกิจหลักของสถานศึกษารับรองตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากการศึกษาความหมายของ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร จากนักวิชาการหลายท่าน สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตบุรีรัมย์ที่แสดงออกถึงการที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งต้องเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีปฏิบัติ กำหนดเป้าหมาย และกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา มีการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ของครู การจัดการหลักสูตรและมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องและการส่งเสริมบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมเชิงบวกที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ โดยการโน้มน้าวจูงใจหรือชี้นำให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษา เห็นถึงความสำคัญเพื่อให้เกิดคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและบรรลุเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนดไว้

5.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

ครูง (Krug, 1992) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการได้แบ่งองค์ประกอบภาวะผู้นำนี้ ไว้ 5 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดพันธกิจ 2) การจัดการหลักสูตรและการสอน 3) การนิเทศการสอน 4) การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน 5) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

แมคอีวาน (McEwan, 1998) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ 1) การสถาปนาเป้าหมายทางวิชาการที่ชัดเจน 2) การจัดการบุคลากร 3) การสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) การสื่อสารพันธกิจและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน 5) การตั้งความคาดหวังที่สูงเกี่ยวกับบุคลากร 6) การพัฒนาครูให้เป็นผู้นำ 7) การสร้างและรักษาเจตคติที่ดีของนักเรียน บุคลากร และผู้ปกครอง

เบลสและเบลส (Blase and Blase, 2001) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ 10 ประการ คือ 1) กำหนดเป้าหมายของโรงเรียน 2) สื่อสารเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 3) การนิเทศและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน 4) การประสานงานหลักสูตร 5) การติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 6) กำหนดกรอบเวลาในการจัดการเรียนการสอน 7) การทำให้วิสัยทัศน์คงอยู่ 8) การเตรียมครูให้เข้ากับพันธกิจของโรงเรียน 9) การส่งเสริมให้เป็นครูมืออาชีพ 10) การเตรียมกระบวนการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

แจ๊ซซาร์ และ อัลกอซซีน (Jazzar & Algozzine, 2007) กำหนด มาตรฐานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ไว้ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ วิสัยทัศน์, วัฒนธรรมสถานศึกษาและพัฒนาวิชาชีพครู, ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้, ความร่วมมือกับผู้ปกครอง, คุณธรรมและจริยธรรม, และ ความเข้าใจด้านการเมือง การปกครอง และสังคม ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

เออร์วิง (Irving, 2007) กล่าวถึงองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนี้ 1) การพัฒนาวิสัยทัศน์ 2) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3) การพัฒนาผู้เรียน 4) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 5) การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้ 6) การพัฒนาและสร้างมาตรฐานการเรียนรู้และประเมินผล

คันนิงแฮม และ คอร์ดโร (Cunningham and Cordeiro, 2009) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ไว้ดังนี้ 1) พัฒนาหลักสูตร 2) พัฒนาระบบการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 3) พัฒนาครูและบุคลากร 4) นิเทศ ประเมินคุณภาพผู้เรียน 5) การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอน 6) การจัดเตรียมแหล่งข้อมูลสารสนเทศ

ถึง และคณะ (Tang et al.,2022) ได้กำหนดภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมีการสร้างวิสัยทัศน์และกำหนดเป้าหมาย การปรับวิสัยทัศน์และเป้าหมายให้สอดคล้องกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน การสื่อสารและแบ่งปันค่านิยมและเป้าหมายกับครูและนักเรียน
- 2) การจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารต้องมีการรักษาคุณภาพการสอน การเอื้อต่อการปรับปรุงการสอนและการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาของนักเรียน
- 3) การสร้างและรักษาบรรยากาศเชิงบวก หมายถึง ผู้บริหารมีการส่งเสริมแนวทางปฏิบัติที่ดีร่วมกัน การส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน
- 4) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง ผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางสำหรับการนำหลักสูตรไปใช้ การแนะนำการนำหลักสูตรไปใช้ การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาโรงเรียน การปรับปรุงและสร้างสรรค์หลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อเปลี่ยนแปลง
- 5) การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู หมายถึง ผู้บริหารมีการสร้างแรงบันดาลใจและสนับสนุนครูในการปรับปรุงวิธีการสอนของตน การส่งเสริมโอกาสในการพัฒนาสำหรับครู การอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของครู

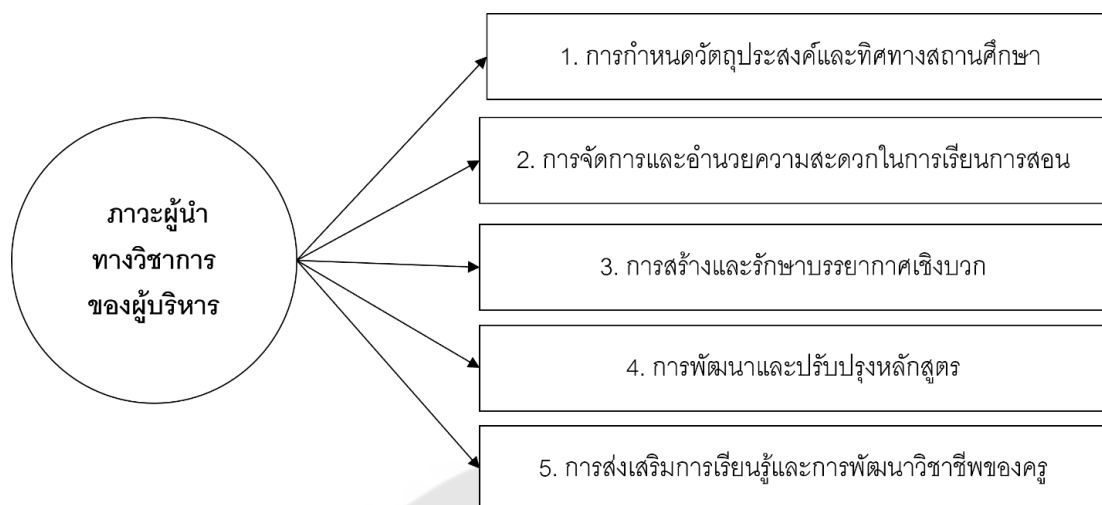
ชัยวัฒน์ วะวัฒนะ (2562) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สามารถวัดได้จากการแสดงออกของผู้บริหารในตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร คือ 1) การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน 2) การจัดบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ 3) การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ 4) การนิเทศและประเมินผลด้านการเรียนการสอนซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562) กล่าวว่าตัวบ่งชี้ถึงภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของ การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 1) การกำหนดทิศทางของสถานศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน 3 การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 4 การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน

สร้อยนอร์ บุญมี (2565) ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ประกอบด้วย

5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การบริหารจัดการสถานศึกษา 2) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการสถานศึกษา 3) การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน 4) ส่งเสริมและพัฒนาทักษะครู และ 5) การบริหารตนเอง ทีมงาน และความสัมพันธ์กับชุมชนมี

จากการเสนอแนวคิดของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยจึงเลือกองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของ ทั้ง และคณะ (Tang et al., 2022) ได้กำหนดองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารไว้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการสร้างวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน ปรับวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุงเป้าหมายของสถานศึกษา ให้เหมาะสมกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมีการพูดคุย สื่อสาร กับครูและนักเรียนทุกคนอย่างต่อเนื่อง เพื่อแบ่งปันค่านิยมให้กับครูและนักเรียน และมีกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนกับครูและนักเรียนทุกคนอย่างต่อเนื่อง 2) การจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน และส่งเสริมให้จัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนานักเรียน 3) การสร้างและรักษาบรรยากาศเชิงบวก หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการส่งเสริมแนวทางปฏิบัติที่ดีร่วมกันภายในสถานศึกษา ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีแก่บุคลากรภายในสถานศึกษา ส่งเสริมและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน 4) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการกำหนดทิศทางสำหรับการนำหลักสูตรไปใช้ภายในสถานศึกษา แนะนำ การนำหลักสูตรไปใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาโรงเรียน และสนับสนุนให้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง 5) การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการเสริมสร้างแรงบันดาลใจให้กับครู มีการสนับสนุนครูในการปรับปรุงวิธีการสอนของตน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพของครู มีการส่งเสริมเปิดโอกาสโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู และผู้บริหาร สนับสนุน อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ครูในทุก ๆ ด้าน

ภาพประกอบ 9 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ

6. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู

6.1 ความหมายของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 มาตรา 24 ที่ได้บัญญัติเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ คือ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างของผู้เรียน 2) เสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ วางแผน และรับมือกับปัญหา โดยสามารถนำไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม 3) จัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และพัฒนาความใฝ่รู้ตลอดชีวิต 4) จัดการเรียนการสอนแบบองค์รวม ที่ผสมผสาน เชื่อมโยงความรู้จากหลากหลายสาขาอย่างสมดุล ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม สื่อการสอน และสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจทำความเข้าใจร่วมกันในกระบวนการเรียนรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย 6) จัดการเรียนรู้ให้มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในทุกเวลาทุกสถานที่ มีความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนกับพ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชนทุกฝ่ายให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562) กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็น การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะเจตคติตามมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละสาระ การเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ โดยเน้นการฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น รักการอ่านและมีนิสัยรักการเรียนรู้

รัชพล จอมไทรคุป (2563) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์และการฝึกอบรมโดยการเรียนรู้จะทำให้พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการเกิดขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป พฤติกรรมนั้น ๆ ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และแนวคิด สามารถวัดได้จากองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร ดังนี้ 1) การเรียนรู้โดยมีหลักสูตรและวิธีการสอน 2) มาตรฐานการเรียนรู้ 3) การประเมินผลทักษะการเรียนรู้ 4) การพัฒนาอาชีพ และ 5) แหล่งเรียนรู้

ชัยวัฒน์ วะวัฒนนะ (2562) การจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการอย่างมีขั้นตอนหรือการใช้วิธีการที่มีระบบช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ สร้างความเข้าใจ สร้างองค์ความรู้ และพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ และศักยภาพตามความมุ่งหวัง

ทองพร อุดรพันธ์ (2564) การจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการอย่างมีขั้นตอน หรือการใช้วิธีการที่มีระบบช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ สร้างความเข้าใจ สร้างองค์ความรู้ และพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถและศักยภาพตามความมุ่งหวัง

วิไลลักษณ์ โภคาพานิชย์ (2562) การจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการพัฒนาผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนทางด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม

จากการศึกษาความหมายของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู จากนักวิชาการหลายท่าน สามารถสรุปได้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู หมายถึง พฤติกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นทบุรีที่แสดงออกถึงการจัดการเรียนการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความสามารถความแตกต่าง ความต้องการของผู้เรียน โดยการจัดการความรู้ต้องมีการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน ครูมีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการส่งเสริมสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพและอัธยาศัยผ่านเทคโนโลยี รวมทั้งดำเนินการฝึกอบรมและเสริมประสบการณ์ของผู้เรียน

6.2 องค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู

เฮเนเวลด (Heneveld, 1995) และการาสโก (Carasco, 1997) ได้กล่าวถึง กระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียน ประกอบด้วย เวลาการเรียนรู้ในห้องเรียนวิธีการสอนที่หลากหลายและการประเมินผลสม่ำเสมอ

ซาฮิน (Sahin, 2009) ให้ทัศนะว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) การจัดให้มีเนื้อหาสาระแกนกลางและทักษะการเรียนรู้ 2) การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21 3) การสอนและการเรียนรู้ในบริบท และประเด็นในศตวรรษที่ 21 4) การวัดและประเมินผลทักษะแบบศตวรรษที่ 21

ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ (2562) กล่าวว่าองค์ประกอบกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การจัดการความรู้ของครู 3) การวัดและประเมินผล

รัชพล จอมไตรคุป (2563) การจัดกระบวนการเรียนรู้ สามารถวัดได้จากองค์ประกอบที่เป็น ตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร ดังนี้ 1) การเรียนรู้โดยมีหลักสูตรและวิธีการสอน 2) มาตรฐานการเรียนรู้ 3) การประเมินผลทักษะการเรียนรู้ 4) การพัฒนาอาชีพ และ 5) แหล่งเรียนรู้

1 หลักสูตรและวิธีการสอน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่เขียนขึ้นอย่างเป็นทางการ หรือผ่านการร่างอย่างเป็นระบบประกอบด้วย รายละเอียดของ หลักการ จุดหมาย โครงสร้างเนื้อหา กิจกรรม แนวทางหรือวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ การวัดผล และประเมินผล

2 มาตรฐานการเรียนรู้ หมายถึง ข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมเพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์

3 การประเมินทักษะการเรียนรู้ หมายถึง การเก็บรวบรวมการวิเคราะห์ และการ แปลความของทักษะการเรียนรู้

4 การพัฒนางานอาชีพ หมายถึง การพัฒนาศักยภาพของบุคคล กำหนดเส้นทาง อาชีพที่เหมาะสม วางแผน รวมทั้งดำเนินการฝึกอบรมและเสริมประสบการณ์

5 แหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศและประสบการณ์ที่ สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียน ได้รู้ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย

ฉวีวรรณ แก้วตะคุ (2562) กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ถึงกระบวนการเรียนการสอนที่มีอิทธิพล ต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย

1 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่คำนึงถึงความสามารถความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน โดยการจัดการเรียนรู้ เน้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม แสวงหาวิเคราะห์ จัดการความรู้ และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวเองโดยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากครูผู้สอน

2 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง การสร้างสภาพในชั้นเรียนและนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีนิสัย ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการเรียนรู้ตลอดจนมีจิตใจที่ดีงามมีความรักต่อผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์อันดีและเห็นคุณค่าของตนเอง

ศยานนท์ ศิริพันธ์ (2566) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ สามารถวัดได้จาก องค์ประกอบที่เป็นตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร ดังนี้ คือ 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ 2) เทคนิคและวิธีการสอนที่เน้นคุณภาพผู้เรียน 3) บรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ 4) การพัฒนางานอาชีพ และ 5) ครูมืออาชีพ

1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ หมายถึง ข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมเพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2) เทคนิคและวิธีการสอนที่เน้นคุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผู้สอนใช้รูปแบบ กระบวนการเรียนและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนอย่างหลากหลาย เพื่อให้ได้การจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยมีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงที่เน้นคุณภาพผู้เรียน

3) บรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง การที่โรงเรียนจัดให้มีแหล่งข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศและประสบการณ์ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพและอัธยาศัย

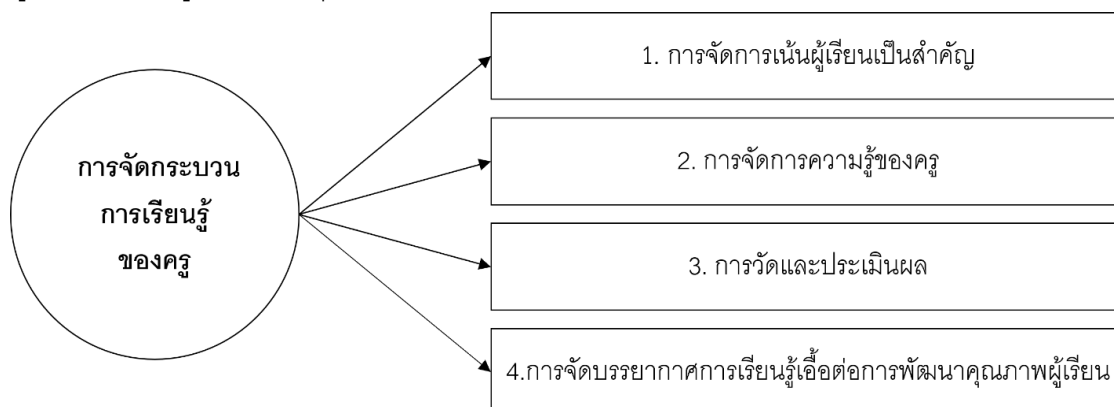
4) การพัฒนางานอาชีพ หมายถึง การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับงานอาชีพและนำเสนอให้ผู้เรียนเตรียมตัวเข้าสู่เส้นทางอาชีพที่เหมาะสม วางแผน รวมทั้งการที่โรงเรียนดำเนินการฝึกอบรมและเสริมประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นให้แก่ผู้เรียน

5) ครูมืออาชีพ หมายถึง การที่ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีจรรยาบรรณวิชาชีพ และใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทวิพยากรและการมีเจตคติที่ดีในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ นักเรียนมีคุณภาพ มีการวัดและประเมินผลทักษะการเรียนรู้ อย่างหลากหลายและเป็นรูปธรรม

ภานุพงษ์ คำภูษา (2562) กล่าวว่า องค์ประกอบด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1)การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด

3) การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) การจัดการเรียนรู้คู่คุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 5) การใช้สื่อแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาไทย 6) การใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน และ 7) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จากการเสนอแนวคิดของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยจึงเลือกองค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ของ ชัยวัฒน์ วาทะวัฒน์ (2562) และฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562) ที่ได้กำหนดองค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย 1) การจัดการเรียนรู้ที่การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการปฏิบัติการเรียนการสอนของครูที่คำนึงถึงความสามารถ ความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยการจัดการเรียนรู้เน้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวเองโดยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากครูผู้สอน และบรรยากาศในการเรียนเป็นแบบร่วมมือ ที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและเต็มตามศักยภาพ 2) การจัดการความรู้ของครู หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการมีกระบวนการรวบรวมข้อมูลและสร้างความรู้ มาจัดเป็นระบบ สร้างวิธีการเข้าถึงได้โดยง่ายมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปรับปรุงความรู้ให้มีความทันสมัย และถูกต้องเหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน 3) การวัดและประเมินผล หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนและการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยวิธีการและเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย เพื่อใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงถึงพัฒนาการและความก้าวหน้า ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพนักเรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ 4) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการสร้างสภาพทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีคุณธรรม และค่านิยมที่ดีงาม

ภาพประกอบ 10 องค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู

7. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา

7.1 ความหมายสมรรถนะของผู้บริหาร

สมรรถนะ (Competency) มีผู้ใช้แตกต่างกันไป ซึ่งคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้บัญญัติศัพท์ว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งจำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงานตำแหน่งหนึ่งๆ ให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งในที่นี้จะใช้คำว่า สมรรถนะ เนื่องจากเป็นคำที่ถูกใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุด

อัญชลีภรณ์ คำภีระ (2564) กล่าวว่า สมรรถนะของผู้บริหาร หมายถึง คุณลักษณะของผู้นำที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการทำงานในตำแหน่งหนึ่ง ๆ และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สุทธิศักดิ์ อ่อนตะวัน (2563) สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนดของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินงานและปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน สร้างความแตกต่าง สร้างผลงานที่โดดเด่นในใฝ่สัมฤทธิ์ในหน้าที่งานสัมพันธภาพ คุณลักษณะส่วนบุคคล การจัดการและความเป็นผู้นำ โดยการมุ่งเน้นไปที่ผลลัพธ์หรือผลสำเร็จที่เกินกว่าขีดของจำกัดเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้ทั้งกระบวนการอย่างมีประสิทธิภาพประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) คุณธรรมและจริยธรรม 2) การบริการที่ดี 3) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 4) ทำงานเป็นทีม 5) การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ

นิธิ เรืองสุขอุดม (2563) สมรรถนะของผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรมในการทำงานของบุคคล ที่เกิดจากความรู้ความสามารถ และเป็นคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้บุคคลนั้นสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานของตำแหน่งงาน ประกอบด้วยสมรรถนะหลักได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และสมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่ การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ การสื่อสารและการสร้างแรงจูงใจการพัฒนาศักยภาพบุคลากร การมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

อัญชลี ไหมทอง (2565) สมรรถนะผู้บริหารการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารการศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป ที่มีความสามารถเชิงบูรณาการ จากการนำความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ มาเป็นองค์ประกอบหลัก ประยุกต์ใช้ร่วมกับทัศนคติ ค่านิยม เจตคติ เป็นแรง

ขับเคลื่อนภายในจนสามารถบริหารจัดการ และแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงอย่างได้ผลสูงสุด จนเชื่อว่าตนเองสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาความหมายของสมรรถนะของผู้บริหาร จากนักวิชาการหลายท่าน สามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะของผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยมีทักษะในการมีความเป็นผู้นำดังศักยภาพและจูงใจ บุคลากรในองค์กรให้ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันด้วยความเข้าใจ มีทักษะในด้านดิจิทัลมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อย่างสร้างสรรค์ มีการเพิ่มขีดความสามารถในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ มีการติดต่อสื่อสารการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้บริหารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดการและความเป็นผู้นำ มุ่งเน้นไปที่ผลลัพธ์หรือผลสำเร็จที่ได้ตั้งเอาไว้ มีการวิเคราะห์กลยุทธ์ขององค์กรและปรับโครงสร้างของการทำงานให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงและมีการควบคุมติดตามและการประเมินผลกลยุทธ์ให้เป็นรูปธรรม และสามารถคิดวางแผนหรือคาดการณ์ล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายและแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด

7.2 องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหาร

เดวิด ซี. แมค คลีแลนด์ (David C. Mc. Clelland, 1975) เสนอที่ใช้วัดสมรรถนะของผู้บริหาร ประกอบด้วย 1) ทักษะพื้นฐาน (Skill) 2) ความรู้ (Knowledge) 3) ทศนคติ (Attitude) 4) บุคลิกลักษณะ (Personality) 5) แรงจูงใจ (Motive)

อาชวินี บาพัท และคณะ (Ashwini Bapat and other, 2021) ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหาร ประกอบไปด้วย 1) การบริหารตนเอง (self-management) 2) การนำผู้อื่น (leading others) 3) การบริหารงาน (task management) 4) นวัตกรรม (innovation) และ 5) ความรับผิดชอบต่อทางสังคม (social responsibility)

1. การบริหารตนเอง (self-management) ผู้บริหารที่ดีต้องรู้คุณค่า รู้จุดแข็งและข้อจำกัดของตนเอง สามารถที่จะควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ขอรับความช่วยเหลือ คำแนะนำ เมื่อจำเป็นและยอมรับเมื่อทำผิดพลาด สามารถปรับตัวให้เข้ากับความคิด ความกดดัน ในสถานการณ์ต่างๆ ได้และสามารถที่จะรักษาความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัว

2. การนำผู้อื่น (leading others) ผู้บริหารต้องดึงศักยภาพของบุคคลอื่นและจูงใจให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน สามารถจัดการปัจเจกบุคคลและของกลุ่มบุคคลด้วยความเข้าใจในกระบวนการกลุ่มและสร้างทีม ผู้บริหารจะต้องกระตุ้นหรือรื้อฟื้นที่จะฟังและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อชักจูงบุคคลอื่นและสร้างข้อตกลงร่วมกันให้เกิดความไว้วางใจ เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกและความต้องการของบุคคลและสามารถที่จะแก้ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ได้อย่างน่าเชื่อถือ

3. การบริหารงาน (task management) ผู้บริหารสามารถใช้ความรู้และประสบการณ์ในการแนะนำบุคคลไปสู่การบรรลุเป้าหมาย มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา การมอบหมายงาน และการบริหารเวลาและทรัพยากร สามารถจัดอุปสรรคจากการปฏิบัติงานพยายามให้บรรลุผลสำเร็จและจัดเตรียมข้อมูลย้อนกลับแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อความสำเร็จประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์กร

4. นวัตกรรม (innovation) ผู้บริหารต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ได้ และสามารถประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รวมไปถึงการสำรวจและบูรณาการมุมมองความคิดที่หลากหลาย และการรับรู้ถึงโอกาสที่ไม่คาดคิดได้

5. ความรับผิดชอบต่อสังคม (social responsibility) ผู้บริหารต้องยึดถือคุณธรรม ซื่อสัตย์และยุติธรรม ให้ความเคารพนับถือ แสดงความเอาใจใส่ในความแตกต่างระหว่างบุคคลและความแตกต่างทางวัฒนธรรม สามารถสร้างวัฒนธรรมที่ส่งเสริมมาตรฐานทางศีลธรรม มีความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมืองที่ดี ประพฤติตามหลักธรรมสากล รวมถึงตามค่านิยม กฎหมาย และจรรยาบรรณของกลุ่มและองค์กรด้วย

เจม อี (Jame E. Aitken and The Education Review Office, 2021) สรุปสมรรถนะที่สำคัญที่ต้องการในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ประเทศนิวซีแลนด์ ซึ่งจำแนกได้ 5 ประเภทดังนี้

1) สติปัญญา (intellectual) 2) การบริหารจัดการ ผลลัพธ์ (results orientation) 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal relationship) 4) การปรับตัว (adaptability) และ 5) ความเป็นมืออาชีพ (professional)

อัชราฟี และคณะ (Ashrafi et al., 2023) สมรรถนะของผู้บริหาร ประกอบไปด้วย

1) ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ (Leadership competencies) หมายถึง มีความรู้ ความเห็นอกเห็นใจ ความมุ่งมั่น การวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและการเสริมแรง มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการคิดเป็นระบบ สร้างความสัมพันธ์การกระจายงานการให้คำปรึกษา และแรงจูงใจการสร้างทีม

2) ความสามารถด้านดิจิทัล (Technical (digital) competencies) หมายถึง มีความเข้าใจการทำงานกับทางดิจิทัล รู้ถึงอาชีพและงานใหม่ ๆ ในอุตสาหกรรม 4.0 และนำข้อมูล ฐานข้อมูลจำนวนมากมาสร้างเครือข่ายในสภาพแวดล้อมดิจิทัล การบูรณาการโปรแกรมใหม่ ๆ เข้ากับบริบทเพื่อทำให้กระบวนการ

3) ความสามารถด้านองค์กร (Organizational competencies) หมายถึง มีการใส่ใจในรายละเอียดทักษะการบริหาร การกำหนดเป้าหมาย การจัดการโครงการ การประสานงาน การจัดการและการกำหนดเวลา มีการควบคุม และการรายงาน

4) ความสามารถด้านการสื่อสาร (Communicative competencies) หมายถึง มีการรับฟังผู้อื่น ความโปร่งใสของการสื่อสาร มีเทคนิคการพูดในที่สาธารณะ การจัดการระหว่างบุคคล มีการโน้มน้าวใจและการเจรจา ความร่วมมือ สามารถทำงานเป็นทีม การสื่อสารได้ดีทั้งการพูดและเขียน การสื่อสารระหว่างบุคคลได้

5) ความสามารถด้านกลยุทธ์ (Strategic competencies) หมายถึง มีการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ป้องกันการเปลี่ยนแปลง แก้ไขปัญหา มีการคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงระบบ สามารถการตัดสินใจ และคิดเชิงวิเคราะห์ได้

6) ความสามารถด้านการวางแผน (Planning competencies) หมายถึง มีการพัฒนาองค์กร มีความยืดหยุ่น มีการการคิดวิเคราะห์และการรับรู้ถึงสถานการณ์ข้างหน้า มีการคาดการณ์ ปรับแผนและจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณเพื่อบรรลุเป้าหมาย ปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ใหม่ ๆ

เฮลรีเกิล แจ็คสัน และสโลคัม (Hellriegel, Jackson, and Slocum, 2005) ได้สรุปสมรรถนะผู้บริหารไว้ 6 ประการ ดังนี้ 1) สมรรถนะในการสื่อสาร (communication competency) 2) สมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการ (planning and administration competency) 3) สมรรถนะในการทำงานเป็นทีม (teamwork competency) 4) สมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ (strategic action competency) 5) สมรรถนะในการตระหนักรับรู้โลกาภิวัตน์ (global awareness competency) และ 6) สมรรถนะในการบริหารตนเอง (self-management competency)

1) สมรรถนะในการสื่อสาร (communication competency) เป็นความสามารถในการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้บริหารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทักษะการสื่อสารด้านการพูดและตอบคำถามต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม การเขียนได้ชัดเจน ตรงประเด็น และตอบสนองวัตถุประสงค์ตามที่องค์กรต้องการด้วยการรับฟังและการแสดงออกของท่าทางที่

สื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง มีการจัดประชุมและนำเสนอข้อมูล โดยเลือกใช้สื่อและเทคนิควิธีการที่เหมาะสม รวมถึงการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้

2) สมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการ (planning and administration competency) เป็นความสามารถของผู้บริหารในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการแก้ปัญหา นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และหาแนวทางในการแก้ไข ปัญหาเหล่านั้นโดยมีการวางแผนกำหนดแนวทางการดำเนินงาน จัดลำดับความสำคัญของงาน และมอบหมายความรับผิดชอบให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง สามารถจัดสรรทรัพยากรและบริหาร การเงินและงบประมาณรวมถึงการติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อให้สำเร็จลุล่วงตาม เป้าหมายที่ตั้งไว้และภายในเวลาที่กำหนด

3) สมรรถนะในการทำงานเป็นทีม (teamwork competency) เป็นความสามารถ ของผู้บริหารในการสร้างทีมที่มีประสิทธิภาพ เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารที่จะต้อง กำหนดเป้าหมาย บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ชัดเจน ตลอดจนมอบหมายงานให้แก่สมาชิก แต่ละคนอย่างเหมาะสม สามารถสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เกื้อกูลกัน เกิดแรงจูงใจให้ ร่วมกันทำงาน เพื่อบรรลุเป้าหมาย และมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับของสมาชิก ของทีมได้

4) สมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ (strategic action competency) เป็นความสามารถของผู้บริหารในการวิเคราะห์กลยุทธ์ขององค์กรและปรับโครงสร้างของ การทำงานให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม มีความเข้าใจในภารกิจขององค์กร อย่างถ่องแท้ โดยมีการกำหนดแผนปฏิบัติการโดยใช้หลักการบริหารโครงการ การควบคุมติดตาม และการประเมินผลกลยุทธ์ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้เป็นรูปธรรม

5) สมรรถนะในการตระหนักรู้โลกาภิวัตน์ (global awareness competency) เป็นความสามารถของผู้บริหารในการปรับตัวให้สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์ องค์กร จำเป็นต้องใช้บุคลากรและทรัพยากรต่างๆ จากต่างประเทศมากขึ้น สามารถรับรู้ถึงสถานการณ์ ต่างๆ ของโลก และผลกระทบต่อโลกที่มีต่อการเมือง เศรษฐกิจและสังคม มีความรู้และความเข้าใจ วัฒนธรรมที่หลากหลาย และสามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมเหล่านั้นได้อย่างกลมกลืน

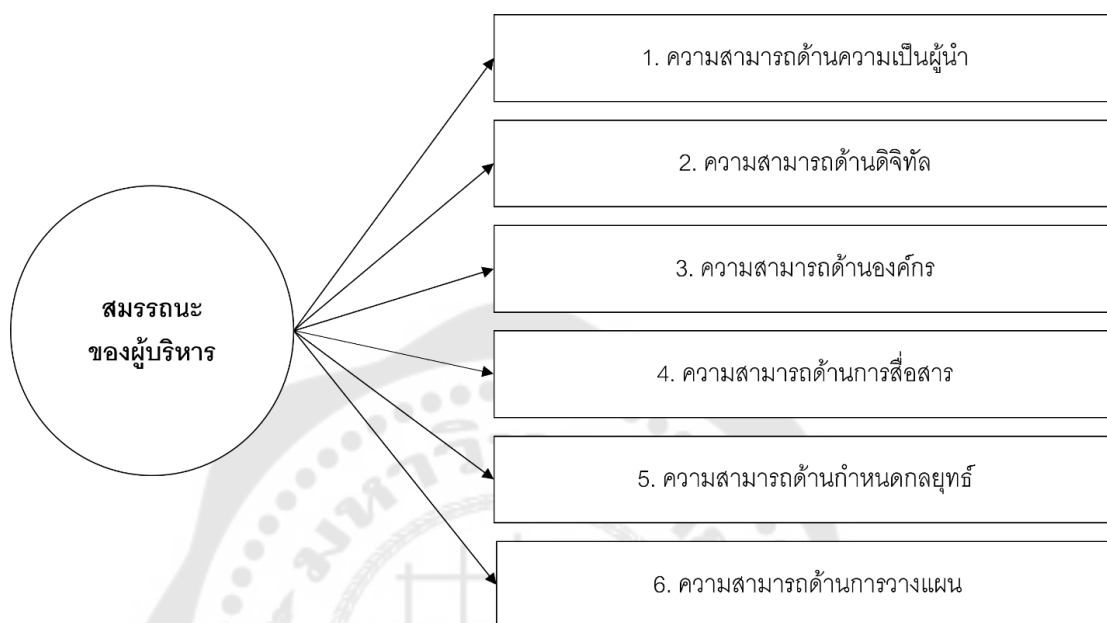
6) สมรรถนะในการบริหารตนเอง (self-management competency) เป็นความสามารถของผู้บริหารในการรู้จักตัวตนของตนเอง มีความกระตือรือร้นและแรงจูงใจใน การทำงานให้บรรลุเป้าหมายนั้นทุ่มเทและทำงานหนักเพื่อให้งานสำเร็จ อดทนกับอุปสรรค

และสามารถพลิกฟื้นสถานการณ์เมื่อต้องประสบกับความล้มเหลว สามารถสร้างความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว รู้บทบาทหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบต่อองค์กร ต่อตนเองและผู้ใต้บังคับบัญชา และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

พิทามญช์ ลาวชัย (2562) สมรรถนะของผู้บริหาร ออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) สมรรถนะในการสื่อสาร (communication competency) 2) สมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการ (planning and administration competency) 3) สมรรถนะในการทำงานเป็นทีม (teamwork competency) 4) สมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ (strategic action competency) 5) สมรรถนะในการตระหนักรับรู้โลกาภิวัตน์ (global Awareness competency) และ 6) สมรรถนะในการบริหารตนเอง (self-management competency)

จากการเสนอแนวคิดของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยจึงเลือกองค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหาร ของ อัชราฟี และคณะ (Ashrafi et al., 2023) ที่ได้กำหนด องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหาร ประกอบไปด้วย 1) ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความเห็นอกเห็นใจ ความมุ่งมั่น การวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและการเสริมแรง มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการคิดเป็นระบบ สร้างความสัมพันธ์การกระจายงาน การให้คำปรึกษาและแรงจูงใจการสร้างทีม 2) ความสามารถด้านดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงความเข้าใจการทำงานกับทางดิจิทัล รู้ถึงอาชีพและงานใหม่ ๆ ในอุตสาหกรรม 4.0 และนำข้อมูล ฐานข้อมูลจำนวนมากการสร้างเครือข่ายในสภาพแวดล้อมดิจิทัล การบูรณาการโปรแกรมใหม่ ๆ เข้ากับบริบทเพื่อทำให้กระบวนการ 3) ความสามารถด้านองค์กร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการใส่ใจในรายละเอียดทักษะการบริหาร การกำหนดเป้าหมาย การจัดการโครงการ การประสานงาน การจัดการและการกำหนดเวลา มีการควบคุม และการรายงาน 4) ความสามารถด้านการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการรับฟังผู้อื่น ความโปร่งใสของการสื่อสาร มีเทคนิคการพูดในที่สาธารณะ การจัดการระหว่างบุคคล มีการโน้มน้าวใจและการเจรจา ความร่วมมือ สามารถทำงานเป็นทีม การสื่อสารได้ดีทั้งการพูดและเขียน การสื่อสารระหว่างบุคคลได้ 5) ความสามารถด้านกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ป้องกันการเปลี่ยนแปลง แก้ไขปัญหา มีการคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงระบบ สามารถการตัดสินใจ และคิดเชิงวิเคราะห์ได้ 6) ความสามารถด้านการวางแผน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการพัฒนาองค์กร มีความยืดหยุ่น มีการการคิดวิเคราะห์และการรับรู้ถึง

สถานการณ์ข้างหน้า มีการคาดการณ์ปรับแผน จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณเพื่อบรรลุเป้าหมาย ปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ใหม่ ๆ

ภาพประกอบ 11 องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหาร

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยในประเทศ

ชัยวัฒน์ วาทะวัฒน์ (2562) ได้ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบและตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า 1. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการกลยุทธ์องค์การ การจัดการกระบวนการ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และความเป็นเลิศของโรงเรียน 2. รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ปัจจัยทางการบริหารทั้ง 4 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความเป็นเลิศของโรงเรียนได้ร้อยละ 49 โดยการจัดการกระบวนการมีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของ

ผู้บริหาร และการจัดกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ กลยุทธ์องค์การ และการจัดการกระบวนการ

ฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อศึกษา/ ตรวจสอบ/ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1. ความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีองค์ประกอบสำคัญ คือ คุณภาพผู้เรียน คุณภาพครูคุณภาพด้านการบริหารจัดการและความพึงพอใจของผู้ร่วมงานและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วยกระบวนการเรียนการสอน ทรัพยากรวัสดุ เทคโนโลยีและงบประมาณ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโครงสร้างองค์การลักษณะครูและบุคลากร ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน และบรรยากาศโรงเรียน 2. โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาตามสมมติฐาน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3. อิทธิพลทางตรงอิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กโดยเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) อิทธิพลทางตรง คือกระบวนการเรียนการสอนและโครงสร้างองค์การ 2) อิทธิพลทางอ้อม คือ ทรัพยากรวัสดุ เทคโนโลยีและงบประมาณ ภาวะผู้นำของผู้บริหารและลักษณะครูและบุคลากร 3) อิทธิพลรวม คือ กระบวนการเรียนการสอน ทรัพยากรวัสดุ เทคโนโลยีและงบประมาณ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโครงสร้างองค์การและลักษณะครูและบุคลากร

นพพร ลำสัน (2559) ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำสมรรถนะของผู้บริหาร และความเป็นเลิศของสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ สมรรถนะของผู้บริหารและความเป็นเลิศของสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงของภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา 4) เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้บริหาร 5) เพื่อศึกษาอิทธิพลทางอ้อมของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 2 จำนวน 300 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 135 ข้อสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา พบว่า ทุกองค์ประกอบได้รับความคิดเห็นในระดับสูงจากผู้บริหาร นอกจากนี้ ภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์ทางตรงกับสมรรถนะของผู้บริหารและความเป็นเลิศของสถานศึกษา รวมถึง มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างยืนยันว่า ภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาหลังปรับโมเดล ความกลมกลืนของโมเดลในภาพรวม พบว่า สัดส่วนค่าสถิติไคสแควร์/ ค่าขั้นแห่งความเป็นอิสระ (X^2/df) มีค่าเท่ากับ 1.99 ผ่านหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดัชนีกลุ่มที่กำหนดไว้ที่ระดับมากกว่าหรือเท่ากับ 0.90 พบว่า ดัชนีทุกตัวได้แก่ GFI = 0.94, AGFI = 0.91, NFI = 0.99, IFI = 0.99, CFI = 0.99 ผ่านเกณฑ์ดัชนีที่กำหนดไว้ที่ระดับน้อยกว่า 0.08, RMR = 0.01 และ RMSEA = 0.06 ผ่านเกณฑ์เช่นเดียวกัน แสดงว่าโมเดลสมการโครงสร้างของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ปริยฉัตร คงจิมี และปทุมพร เปียถนอม (2567) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศักยภาพความเป็นเลิศของสถานศึกษา และ 3) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ปีการศึกษา 2566 จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และค่าการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู ทั้งภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ความเป็นเลิศของสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู ทั้งภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ 3) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การพัฒนาตนเองความเป็นผู้นำทางวิชาการการบริหารสถานศึกษา หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินและนโยบายและการวางแผนกลยุทธ์ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถรวมทำนายระดับความเป็นเลิศ ได้ร้อยละ 91

กมลวรรณ สุขเกษม (2562) ได้ศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษา ระดับ ความเป็นเลิศของสถานศึกษา และ 3) วิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยที่ ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 291 คน ได้มาโดยใช้วิธีการ สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามขนาดของสถานศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย มีค่าความตรงด้านเนื้อหาระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 มีค่า ความเที่ยงของแบบสอบถามด้านสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.93 และด้านความ ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเท่ากับ 0.87 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอนผลการวิจัย พบว่า 1. สมรรถนะของผู้บริหาร สถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ อยู่ในลำดับ สูงสุด รองลงมาคือ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การมุ่งผลสัมฤทธิ์การคิดวิเคราะห์ และ สังเคราะห์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และการสื่อสารและการจูงใจ ตามลำดับ 2. ความเป็นเลิศของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือ การนำ องค์การ การมุ่งเน้นผู้รับบริการการมุ่งเน้นการปฏิบัติ การมุ่งเน้นบุคลากร และการวางแผนกลยุทธ์ ตามลำดับ 3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การทำงานเป็นทีม (X4) การมี วิสัยทัศน์ (X8) การสื่อสารและการจูงใจ (X6) และ การพัฒนาตนเอง (X3) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ ระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา (Y_{tot}) โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 60.00

อนุรักษ ขวัญมงคล (2564) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหาร กับความเป็นเลิศทางวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 (2) ศึกษาความเป็นเลิศทางวิชาการใน สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 (3) ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นเลิศทางวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รอง ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 367 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

แบบสอบถาม ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นเลิศทางวิชาการ ในสถานศึกษากลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 367 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความเป็นเลิศของสถานศึกษา แบบปลายเปิด กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 367 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร ด้านความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ด้านความสามารถในการคิดและวางแผนกลยุทธ์ และด้านความสามารถในการสร้างพัฒนาทีมงาน (2) ความเป็นเลิศทางวิชาการของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (3) การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร ด้านความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ด้านความสามารถในการคิดและวางแผนกลยุทธ์ และด้านความสามารถในการสร้างพัฒนาทีมงาน

8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ฮวง และคณะ (Huang et al.,2019) ได้ศึกษารูปแบบโรงเรียนแห่งความเป็นเลิศของสิงคโปร์และการเรียนรู้ของนักเรียน หลักฐานจาก PISA 2012 และ TALIS 2013 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของรูปแบบโรงเรียนแห่งความเป็นเลิศ และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนด้านการอ่าน ด้านคณิตศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์ เก็บรวบรวมกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนในสิงคโปร์ จำนวน 166 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์ของโรงเรียนที่มุ่งเน้น การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของครู ความผูกพันของผู้บริหาร และความรับผิดชอบของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ต่อผลการปฏิบัติงานของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ การพัฒนาทางด้านวิชาการของครูช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในขณะที่อัตราส่วนของครูในการสนับสนุนการสอน เป็นสิ่งสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กิจกรรมนอกเหนือหลักสูตรของโรงเรียนช่วย ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเอง อันช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้จากข้อค้นพบดังกล่าว จึงให้ความสำคัญกับการแสดงความรับผิดชอบต่อโรงเรียนที่เสริมสร้างพลังให้กับครูในการสร้าง ศักยภาพของโรงเรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรเจกิ และวาฮยูนิงซึห์ (Rejeki and Wahyuningsih, 2024) ศึกษา วิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารของศูนย์โรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐที่เป็นเลิศในอินโดนีเซียในปี 2021-2022 ภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นกุญแจสำคัญสู่ความสำเร็จที่ทำให้ศูนย์โรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐเป็นเลิศ

อัชราฟี และคณะ (Ashrafi et al., 2023) ได้ศึกษา การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเป็นเลิศขององค์กรเพื่อประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนรัฐบาล โดยวัตถุประสงค์ของการศึกษาการตรวจสอบปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเป็นเลิศขององค์กรเพื่อประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนรัฐบาล พบว่า มิติและองค์ประกอบของความเป็นเลิศขององค์กรในโรงเรียนรัฐบาล ประกอบด้วย 76 แนวคิด ใน 19 หมวดหมู่ ได้แก่ เงื่อนไขเชิงสาเหตุ ประกอบด้วย 2 หมวดหมู่ (ด้านการจัดการ ด้านองค์กร) เงื่อนไขเชิงบริบท ประกอบด้วย 4 หมวดหมู่ (ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการวางแผนเชิงโครงสร้าง) การศึกษาและพัฒนาความเป็นเลิศด้านวัฒนธรรมและปัจจัยการจ่ายตอบแทนบริการและผลตอบแทนทั้งทางวัตถุและจิตวิญญาณ เงื่อนไขการแทรกแซง ประกอบด้วย 4 หมวดหมู่ (ด้านเอกสาร ระบบและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะและความสามารถ และวัฒนธรรมองค์กร) กลยุทธ์ ประกอบด้วย 5 หมวดหมู่ (ด้านปรากฏการณ์ทางสังคม) (ด้านสภาพสังคม) ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจ ปรากฏการณ์ทางการเมือง มิติด้านโครงสร้างและกระบวนการ) และผลที่ตามมา ประกอบด้วย 4 หมวดหมู่ (ด้านการเพิ่มความพึงพอใจของชุมชนและพนักงาน ความคุ้นเคยกับแนวคิดและความสามารถใหม่ๆ การลดต้นทุน และการปรับกระบวนการให้มีประสิทธิภาพ)

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้สังเคราะห์ออกมาเป็นกรอบ แนวคิดของการวิจัยปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ดังนี้ โดยมีองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.การนำองค์กร 2.กลยุทธ์ 3.นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4.การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5.บุคลากร 6.การปฏิบัติการ และ 7. ผลลัพธ์ ปัจจัยทางการบริหาร ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ 3) สมรรถนะของผู้บริหาร ดังนั้น ผู้วิจัยทำการศึกษปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการนำไปวางแผนการดำเนินงาน เป็นแนวทางเพื่อพัฒนาลักษณะของสถานศึกษา ลักษณะนโยบายการบริหารในการวางแผน ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา พัฒนานโยบายแผนการดำเนินงาน สร้างกลยุทธ์ และยกระดับสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร และศึกษาอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ดังนั้นเพื่อให้ผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 18 โรงเรียน แบ่งขนาดโรงเรียนตามสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) (คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2567) โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 12 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 4 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน โดยมีครูจำนวนทั้งสิ้น 1,885 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร, 2567)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 330 คน คิดเป็น 15 เท่าของพารามิเตอร์ที่ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามแนวคิดของแฮร์ และคณะ (Hair et al., 2019)

ที่การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูปลิสเรล คือ ขนาดของโมเดล ซึ่งโดยทั่วไปมักกำหนดขนาดตัวอย่าง 10 - 20 คน ต่อการประมาณค่าหนึ่งพารามิเตอร์ เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีพารามิเตอร์ที่จะต้องประมาณค่าจำนวน 22 พารามิเตอร์ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจึงควรมีอย่างน้อย 220 คน ผู้วิจัยเลือกใช้ขนาด กลุ่มตัวอย่าง 15 คนต่อการประมาณค่าหนึ่งพารามิเตอร์ จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 330 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) จากนั้น สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามสัดส่วน (Proportion Size) จะได้ดังขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 แบ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยมีประชากร คือผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 12 โรงเรียน มีประชากรจำนวน 1,607 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 4 โรงเรียน มีประชากรจำนวน 234 คน และโรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน มีประชากรจำนวน 44 คน รวมจำนวนทุกโรงเรียน 18 โรงเรียน และจำนวน ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งหมด 1,885 คน ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงจำนวนประชากรของโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนบุคลากร
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	12	1,607
โรงเรียนขนาดใหญ่	4	234
โรงเรียนขนาดกลาง	2	44
รวม	18	1,885

ขั้นตอนที่ 2 นำจำนวนครูทั้งหมด 1,885 คน ไปคำนวณมาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามแนวคิดของแฮร์ และคณะ (Hair et al. 2019) ซึ่งจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 330 คน จากนั้นแบ่งโรงเรียนจำนวน 18 โรงเรียน ออกเป็น 3 ขนาดตามสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยจำแนกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 12 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 4 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน แล้วทำการสุ่มโรงเรียนแต่ละขนาดอย่างง่ายตามสัดส่วน (Proportion Size) จะได้จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 9

โรงเรียน ซึ่งจะได้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 6 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงจำนวนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียนทั้งหมด	จำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	12	6
โรงเรียนขนาดใหญ่	4	2
โรงเรียนขนาดกลาง	2	1
รวม	18	9

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อได้จำนวนสถานศึกษาในกลุ่มตัวอย่างแต่ละขนาดครบตามจำนวนแล้ว ด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากนั้นสุ่มตัวอย่างครู โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 281 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 41 คน และสถานศึกษาขนาดกลางจำนวน 8 คน ดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงจำนวนของสถานศึกษา และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากรของบุคลากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของบุคลากร
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	6	1,607	281
โรงเรียนขนาดใหญ่	2	234	41
โรงเรียนขนาดกลาง	1	44	8
รวม	9	1,885	330

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า ศึกษาเอกสาร ตำราแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่เกี่ยวข้องกันเพื่อศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนที่สังกัด ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางสถานศึกษา 2) การจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและการจัดการเรียนรู้ 3) การสร้างและรักษาบรรยากาศเชิงบวก 4) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร 5) การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู

2. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การจัดการความรู้ของครู 3) การวัดและประเมินผล 4) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3. สมรรถนะของผู้บริหาร มี 6 องค์ประกอบ คือ 1) ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ 2) ความสามารถด้านดิจิทัล 3) ความสามารถด้านองค์กร 4) ความสามารถด้านการสื่อสาร 5) ความสามารถด้านกลยุทธ์ 6) ความสามารถด้านการวางแผน

โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ดังนี้

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ประกอบไปด้วย 7 ด้าน 1) การนำองค์กร 2) กลยุทธ์ 3) นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) บุคลากร 6) การปฏิบัติการ 7) ผลลัพธ์ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ดังนี้

- 5 หมายถึง ความเป็นเลิศของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความเป็นเลิศของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความเป็นเลิศของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความเป็นเลิศของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความเป็นเลิศของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูลอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ เพื่อการวิจัยในครั้งนี้โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ซึ่งได้มาจากการศึกษาวัตถุประสงค์ของการวิจัย ลักษณะของประชากรรวมทั้งองค์ความรู้จากทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา
3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเขียนนิยามตามลักษณะที่ต้องการวัด
4. สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยทำการเขียนข้อความให้มีความครอบคลุมตามโครงสร้างของนิยามศัพท์เฉพาะและนำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโทไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยวัดจากค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด

(Index of item objective congruence: IOC) ใช้ประเมินความครอบคลุมของข้อคำถามและความชัดเจนทางภาษา โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญใน 3 ระดับ ได้แก่ 1 (สอดคล้อง) 0 (ไม่แน่ใจ) -1 (ไม่สอดคล้อง) ค่าดัชนี IOC ที่ 1 หมายถึงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกัน ค่าดัชนี IOC ที่ 0 แสดงถึงความไม่แน่ใจ ค่าดัชนี IOC ที่ -1 หมายถึงไม่มีความสอดคล้อง ทั้งนี้ แบบสอบถามที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 - 1.00 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขจนมีความสมบูรณ์และมีความเหมาะสมไปทดลอง (Try out) กับครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนนหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยแบบสอบถามปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีค่าความเชื่อมั่นของเท่ากับ 0.961 ปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูมีค่าความเชื่อมั่นของเท่ากับ 0.953 ปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารมีค่าความเชื่อมั่นของเท่ากับ 0.977 ความเป็นเลิศของสถานศึกษามีค่าความเชื่อมั่นของเท่ากับ 0.967 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.985

8. จัดทำแบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 330 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยติดต่อและส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และทางแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ไปยังสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง และขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ตั้งค่าแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์กำหนดให้ต้องตอบครบทุกข้อ เพื่อลดความคลาดเคลื่อนของการตอบแบบสอบถามและติดตามการส่งแบบสอบถามกลับคืน

3. ผู้วิจัยตรวจสอบและคัดแยกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อนำแบบสอบถามที่ได้รับเข้าสู่กระบวนการลงรหัส จัดระบบข้อมูล วิเคราะห์หาค่าสถิติเพื่อทำการทดสอบสมมติฐาน และเขียนรายงานผลการวิจัย

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาได้ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของคำตอบจากเครื่องมือในแต่ละชุด โดยคัดกรองแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และดำเนินการบันทึกข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการแจกแจงของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในกรอบแนวความคิด เป็นการพัฒนากลอบแนวความคิดในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ (Observed/Manifest Variables) จำนวน 22 ตัวแปร เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการแจกแจงและการกระจายของตัวแปรประจักษ์ที่ใช้ในการศึกษาความเป็นเลิศของสถานศึกษา ดังนั้นการใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation) ความเบ้ (Skewness) ความโด่ง (Kurtosis) โดยนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) ระหว่างตัวแปร เพื่อดูความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรต่างๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์สมการโครงสร้างของตัวแปรในกรอบแนวความคิดที่มีรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) แสดงดังตาราง 7

ตาราง 7 ระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r)	ระดับความสัมพันธ์
0.81 - 1.00	ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูงหรือสูงมาก
0.61 - 0.80	ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง
0.41 - 0.60	ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.21 - 0.40	ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ
0.00 - 0.2	ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับที่ต่ำ

3. ตรวจสอบความสอดคล้องของอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การตรวจสอบความสอดคล้องของอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยสถิติทดสอบ สมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling :SEM) จากโปรแกรม LISREL for window เพื่อประเมินผลความถูกต้องของโมเดล หรือเป็นการตรวจสอบความกลมกลืนระหว่างโมเดลการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหาร ที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร และส่วนที่ 4 ผลอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการประมวลผล และข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ทำการสรุปและนำเสนอผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนด สัญลักษณ์แทนค่าสถิติในการนำเสนอ ดังนี้

สัญลักษณ์แทนค่าสถิติ

$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
SD	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Sk	หมายถึง	ค่าความเบ้ (Skewness)
Ku	หมายถึง	ค่าความโด่ง (Kurtosis)
R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย
Chi-square	หมายถึง	ค่าไค-สแควร์
df	หมายถึง	องศาอิสระ (Degree of freedom)
GFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit index)
AGFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Goodness of fit index)
CFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ
RMR	หมายถึง	ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (Root Mean Squared Residual)
SRMR	หมายถึง	ดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (Standardized Root Mean Squared Residual)
RMSEA	หมายถึง	ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (Root Mean Squared Error of Approximation)

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาในทบรี จำนวน 330 คน โดยมีรายละเอียดข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 8 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ประเภทข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	117	35.45
หญิง	213	64.55
รวม	330	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	211	63.94
ปริญญาโท	117	35.45
ปริญญาเอก	2	0.61
รวม	330	100.00
ระดับตำแหน่งการทำงาน		
ครูผู้ช่วย	99	30.00
ครู	231	70.00
รวม	330	100.00
ระดับวิทยฐานะ		
ไม่มีวิทยฐานะ	100	30.31
วิทยฐานะชำนาญการ	72	21.81
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ	158	48.88
รวม	330	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
1-5 ปี	100	30.31
6-10 ปี	163	49.39
11-15 ปี	47	14.24
16 ปีขึ้นไป	20	6.06
รวม	330	100.00
ขนาดของสถานศึกษา		
สถานศึกษาขนาดกลาง	8	2.42
สถานศึกษาขนาดใหญ่	41	12.43
สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	281	85.15
รวม	330	100.00

จากตาราง 8 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 64.55 เป็นเพศชาย จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 35.45 ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ใน ระดับปริญญาตรี จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 63.94 รองลงมา มีการศึกษาอยู่ในระดับ ปริญญาโท จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 35.45 และมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.61 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ระดับตำแหน่งการทำงานเป็นครู จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 และครูผู้ช่วย 99 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระดับวิทยฐานะระดับวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 48.88 รองลงมาคือไม่มีระดับวิทยฐานะ จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 30.31 และมีระดับวิทยฐานะชำนาญการ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 21.81 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วงระยะเวลา 6-10 ปี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 49.39 รองลงมาคือ 1-5 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 31.31 อยู่ระหว่าง 11-15 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 14.24 และอยู่ระหว่าง 16 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.06 ตามลำดับ และส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 85.15 รองลงมา อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 12.43 และอยู่ในสถานศึกษานขนาดกลาง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.42 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยทางการบริหารสถานศึกษา และระดับปัจจัยความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

จากข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้รับค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ในงานวิจัยนี้ นำเสนอด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) ดังต่อไปนี้

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) และระดับของปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ตัวแปร / องค์ประกอบ	$\bar{X}$	SD	Sk	Ku	ระดับ
1	การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางสถานศึกษา (LEA1)	4.684	0.332	-1.486	3.617	มากที่สุด
2	การจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและการจัดการเรียนรู้ (LEA2)	4.646	0.406	-1.099	1.260	มากที่สุด
3	การสร้างและรักษาบรรยากาศเชิงบวก (LEA3)	4.660	0.395	-1.121	1.157	มากที่สุด
4	การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร (LEA4)	4.678	0.382	-1.358	2.178	มากที่สุด
5	การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู (LEA5)	4.673	0.386	-1.411	2.565	มากที่สุด
รวม		4.668	0.323	-1.411	3.739	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า ระดับของปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.668 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.323 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.684 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.332 รองลงมา คือ การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.678 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.382 การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครูมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.673 ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.386 การสร้างและรักษาบรรยากาศเชิงบวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.660 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.395 และการจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.646 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.406 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาลักษณะของการแจกแจงปกติ (Normal distribution) จากค่าความเบ้ (Skewness) ของปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ รายข้อพบว่าอยู่ระหว่าง -1.486 ถึง -1.099 และโดยรวมอยู่ที่ -1.411 ซึ่งไม่เกิน ± 3.00 ตามเกณฑ์ของไคลน์ (Kline, 2016) และ ค่า z-values ของความโด่ง รายข้ออยู่ระหว่าง 1.260 ถึง 3.617 และโดยรวมอยู่ที่ 3.739 ซึ่งไม่เกิน ± 10.00 ตามเกณฑ์ของไคลน์ (Kline, 2016) จึงถือว่าการแจกแจงของข้อมูลยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการทดสอบสมมติฐานลำดับต่อไป

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารสร้างวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน	4.770	0.469	มากที่สุด
2	ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน	4.645	0.516	มากที่สุด
3	ผู้บริหารปรับวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.742	0.490	มากที่สุด
4	ผู้บริหารปรับปรุงเป้าหมายให้เหมาะสมกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน	4.621	0.550	มากที่สุด
5	ผู้บริหารมีการสื่อสาร กับครูและนักเรียนทุกคนอย่างต่อเนื่อง	4.673	0.507	มากที่สุด
6	ผู้บริหารแบ่งปันค่านิยมให้กับครูและนักเรียน	4.633	0.536	มากที่สุด
7	ผู้บริหารมีเป้าหมายของโรงเรียนกับครูและนักเรียนทุกคนอย่างต่อเนื่อง	4.700	0.491	มากที่สุด
รวม		4.684	0.332	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ด้านที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.684 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.332 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 1 ผู้บริหารสร้างวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.770 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.469 ข้อที่ 3 ผู้บริหารปรับวิสัยทัศน์ให้ สอดคล้องกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.742 ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.490 ข้อที่ 7 ผู้บริหารมีเป้าหมายของโรงเรียนกับครูและนักเรียน ทุกคนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.700 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.491 ข้อที่ 5 ผู้บริหารมีการสื่อสาร กับครูและนักเรียนทุกคนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.673 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.507 ข้อที่ 2 ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.645 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.516 ข้อที่ 6 ผู้บริหารแบ่งปันค่านิยม ให้กับครูและนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.633 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.536 และ ข้อที่ 4 ผู้บริหารปรับปรุงเป้าหมายให้เหมาะสมกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.621 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.550 ตามลำดับ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ด้านที่ 2 การจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 2 การจัดการและอำนวยความสะดวกใน การสอนและการจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	SD	ระดับ
8	ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานคุณภาพการสอนของครู ให้มีประสิทธิภาพ	4.673	0.513	มากที่สุด
9	ผู้บริหารสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการการสอน และการเรียนรู้	4.624	0.544	มากที่สุด
10	ผู้บริหารส่งเสริมให้จัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการ พัฒนานักเรียน	4.642	0.540	มากที่สุด
รวม		4.646	0.406	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 2 การจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและ การจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.646 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.406 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 8 ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานคุณภาพการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.673 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.513 ข้อที่ 10 ผู้บริหารส่งเสริมให้ จัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.642 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมี ค่าเท่ากับ 0.540 และข้อที่ 9 ผู้บริหารสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการการสอนและการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.624 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.544 ตามลำดับ

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 3 การสร้างและรักษาบรรยากาศเชิงบวก โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 3 การสร้างและรักษาบรรยากาศเชิงบวก	$\bar{X}$	SD	ระดับ
11	ผู้บริหารส่งเสริมแนวทางปฏิบัติที่ดีร่วมกันภายใน สถานศึกษา	4.682	0.504	มากที่สุด
12	ผู้บริหารส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากร ภายในสถานศึกษา	4.645	0.544	มากที่สุด
13	ผู้บริหารส่งเสริมและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การทำงานร่วมกัน	4.652	0.508	มากที่สุด
รวม		4.660	0.395	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 3 การสร้างและรักษาบรรยากาศเชิงบวก โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.660 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.395 เมื่อ พิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 11 ผู้บริหารส่งเสริมแนวทางปฏิบัติที่ดีร่วมกันภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.682 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.504 ข้อที่ 13 ผู้บริหารส่งเสริมและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการทำงานร่วมกัน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.652 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.508

และข้อที่ 12 ผู้บริหารส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีแก่บุคลากรภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.645 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.544 ตามลำดับ

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านที่ 4 การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 4 การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
14	ผู้บริหารกำหนดทิศทางสำหรับการนำหลักสูตรไปใช้ภายในสถานศึกษา	4.697	0.486	มากที่สุด
15	ผู้บริหารแนะนำ การนำหลักสูตรไปใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	4.670	0.526	มากที่สุด
16	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาโรงเรียน	4.655	0.513	มากที่สุด
17	ผู้บริหารสนับสนุนให้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง	4.691	0.501	มากที่สุด
รวม		4.678	0.382	มากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านที่ 4 การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.678 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.382 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 14 ผู้บริหารกำหนดทิศทางสำหรับการนำหลักสูตรไปใช้ภายในสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.697 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.486 ข้อที่ 17 ผู้บริหารสนับสนุนให้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.691 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.501 ข้อที่ 15 ผู้บริหารแนะนำ การนำหลักสูตรไปใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.670 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.526 ข้อที่ 16 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาโรงเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.655 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.513 ตามลำดับ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 5 การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 5 การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู	$\bar{X}$	SD	ระดับ
18	ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจให้กับครู	4.615	0.546	มากที่สุด
19	ผู้บริหารสนับสนุนครูในการปรับปรุงวิธีการสอนของตน	4.679	0.505	มากที่สุด
20	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพของครู	4.718	0.496	มากที่สุด
21	ผู้บริหารส่งเสริมโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู	4.679	0.517	มากที่สุด
22	ผู้บริหารสนับสนุน อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ครูในทุก ๆ ด้าน	4.676	0.506	มากที่สุด
รวม		4.673	0.386	มากที่สุด

จากตาราง 15 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 5 การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.673 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.386 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 20 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพของครู ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.718 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.496 ข้อที่ 21 ผู้บริหารส่งเสริมโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.679 ข้อที่ 19 ผู้บริหารสนับสนุนครูในการปรับปรุงวิธีการสอนของตน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.679 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.505 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.517 ข้อที่ 22 ผู้บริหารสนับสนุน อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ครูในทุก ๆ ด้าน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.676 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.506 ข้อที่ 18 ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจให้กับครู ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.615 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.546 ตามลำดับ

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) และระดับของปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ตัวแปร / องค์ประกอบ	$\bar{X}$	SD	Sk	Ku	ระดับ
1	การจัดการเรียนรู้ที่การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (LER1)	4.667	0.376	-1.438	2.968	มากที่สุด
2	การจัดการความรู้ของครู (LER2)	4.633	0.407	-1.283	1.845	มากที่สุด
3	การวัดและประเมินผล (LER3)	4.642	0.376	-1.046	1.291	มากที่สุด
4	การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (LER4)	4.660	0.379	-1.116	1.453	มากที่สุด
รวม		4.651	0.333	-1.415	3.597	มากที่สุด

จากตาราง 15 พบว่า ระดับของปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.651 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.333 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (LER1) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.667 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.376 รองลงมา คือ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (LER4) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.660 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.379 การวัดและประเมินผล (LER3) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.642 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.376 และการจัดการความรู้ของครู (LER2) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.633 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.407 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาลักษณะของการแจกแจงปกติ (Normal distribution) จากค่าความเบ้ (Skewness) ของปัจจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร รายข้อพบว่าอยู่ระหว่าง -1.438 ถึง -1.046 และโดยรวมอยู่ที่ -1.415 ซึ่งไม่เกิน ± 3.00 ตามเกณฑ์ของไคลน์ (Kline, 2016) และ ค่า z-values ของความโด่ง อยู่ระหว่าง 1.291 ถึง 2.968 และโดยรวมอยู่ที่ 3.597 ซึ่งไม่เกิน ± 10.00 ตามเกณฑ์ของไคลน์ (Kline, 2016) จึงถือว่าการแจกแจงของข้อมูลยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการทดสอบสมมติฐานลำดับต่อไป

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านที่ 1 การจัดการเรียนรู้ที่การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 1 การจัดการเรียนรู้ที่การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ของผู้เรียน	4.742	0.471	มากที่สุด
2	ครูจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวเอง	4.591	0.551	มากที่สุด
3	ครูส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ	4.709	0.506	มากที่สุด
4	ครูจัดสภาพการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข	4.627	0.515	มากที่สุด
รวม		4.667	0.376	มากที่สุด

จากตาราง 16 พบว่า ระดับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านที่ 1 การจัดการเรียนรู้ที่การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.667 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.376 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 1 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.742 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.471 ข้อที่ 3 ครูส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.709 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.506 ข้อที่ 4 ครูจัดสภาพการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.627 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.515 และ ข้อที่ 2 ครูจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.591 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.551 ตามลำดับ

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านที่ 2 การจัดการความรู้ของครู โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 2 การจัดการความรู้ของครู	$\bar{X}$	SD	ระดับ
5	ครูรวบรวมข้อมูลและสร้างความรู้เป็นระบบ	4.667	0.515	มากที่สุด
6	ครูสร้างวิธีการเข้าถึงข้อมูล สารสนเทศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้โดยง่าย	4.627	0.532	มากที่สุด
7	ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ	4.636	0.558	มากที่สุด
8	ครูปรับปรุงความรู้ให้ทันสมัย และถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	4.600	0.544	มากที่สุด
รวม		4.633	0.407	มากที่สุด

จากตาราง 17 พบว่า ระดับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านที่ 2 การจัดการความรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.667 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.376 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 5 ครูรวบรวมข้อมูลและสร้างความรู้เป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.667 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.515 ข้อที่ 7 ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.636 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.558 ข้อที่ 6 ครูสร้างวิธีการเข้าถึงข้อมูล สารสนเทศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้โดยง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.627 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.532 ข้อที่ 8 ครูปรับปรุงความรู้ให้ทันสมัย และถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.600 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.544 ตามลำดับ

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านที่ 3 การวัดและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 3 การวัดและประเมินผล	$\bar{X}$	SD	ระดับ
9	ครูกำหนดขอบเขตการประเมินให้สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดในหลักสูตร	4.618	0.545	มากที่สุด
10	ครูเก็บรวบรวมข้อมูล มีร่องรอย พัฒนาการ ความก้าวหน้าของผู้เรียน และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	4.661	0.505	มากที่สุด
11	ครูใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินอย่างหลากหลาย	4.615	0.541	มากที่สุด
12	ครูกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ตัดสินผลการประเมินอย่างชัดเจน เป็นไปได้ และตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.664	0.504	มากที่สุด
13	ครูให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน พร้อมคำแนะนำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา	4.655	0.501	มากที่สุด
รวม		4.642	0.376	มากที่สุด

จากตาราง 18 พบว่า ระดับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านที่ 3 การวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.642 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.376 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 12 ครูกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ตัดสินผลการประเมินอย่างชัดเจน เป็นไปได้ และตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.664 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.504 ข้อที่ 10 ครูเก็บรวบรวมข้อมูล มีร่องรอย พัฒนาการความก้าวหน้าของผู้เรียน และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.661 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.505 ข้อที่ 13 ครูให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน พร้อมคำแนะนำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.655 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.501 ข้อที่ 9 ครูกำหนดขอบเขตการประเมินให้สอดคล้องและครอบคลุม

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดในหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.618 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.545 ข้อที่ 11 ครูใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินอย่างหลากหลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.615 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.541 ตามลำดับ

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 4 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 4 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
14	ครูสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่เรียนรู้	4.694	0.493	มากที่สุด
15	ครูมีบุคลิก ให้ความสนใจต่อผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน	4.648	0.503	มากที่สุด
16	ครูรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน เป็นกันเอง ช่วยเหลือผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน	4.633	0.542	มากที่สุด
17	ครูมีห้องเรียน สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน รวมทั้ง ห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เพียงพอ ปลอดภัย และเหมาะสม	4.664	0.504	มากที่สุด
รวม		4.660	0.379	มากที่สุด

จากตาราง 18 พบว่า ระดับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 4 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.660 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.379 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 14 ครูสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.694 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.493 ข้อที่ 15 ครูมีบุคลิก ให้ความสนใจต่อผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.648 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.503 ข้อที่ 17 ครูมีห้องเรียน สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน รวมทั้งห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เพียงพอ ปลอดภัย และเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.664 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.504 และข้อที่ 16 ครูรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน เป็นกันเองช่วยเหลือผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.633 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.542 ตามลำดับ

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) และระดับของปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ตัวแปร / องค์ประกอบ	$\bar{X}$	SD	Sk	Ku	ระดับ
1	ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ (CRL1)	4.649	0.351	-1.262	2.350	มากที่สุด
2	ความสามารถด้านดิจิทัล (CRL2)	4.623	0.428	-1.069	0.879	มากที่สุด
3	ความสามารถด้านองค์กร (CRL3)	4.658	0.373	-1.233	1.828	มากที่สุด
4	ความสามารถด้านการสื่อสาร (CRL4)	4.656	0.347	-1.177	2.198	มากที่สุด
5	ความสามารถด้านกลยุทธ์ (CRL5)	4.647	0.384	-1.233	1.859	มากที่สุด
6	ความสามารถด้านการวางแผน (CRL6)	4.648	0.377	-0.962	0.913	มากที่สุด
รวม		4.647	0.328	-1.316	3.230	มากที่สุด

จากตาราง 20 พบว่า ระดับของปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.647 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.328 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ความสามารถด้านองค์กร (CRL3) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.658 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.373 รองลงมา คือ ความสามารถด้านการสื่อสาร (CRL4) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.656 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.347 ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ (CRL1) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.649 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.351 ความสามารถด้านการวางแผน (CRL6) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.648 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.377 ความสามารถด้านกลยุทธ์ (CRL5) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.647 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.384 และความสามารถด้านดิจิทัล (CRL2) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.623 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.428 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาลักษณะของการแจกแจงปกติ (Normal distribution) จากค่าความเบ้ (Skewness) ของสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร รายข้อพบว่าอยู่ระหว่าง -1.262 ถึง -0.962 และโดยรวมอยู่ที่ -1.316 ซึ่งไม่เกิน ± 3.00 ตามเกณฑ์

ของไคลน์ (Kline, 2016) และ ค่า z-values ของความโด่งรายข้ออยู่ระหว่าง 0.879 ถึง 2.350 และโดยรวมอยู่ที่ 3.230 ซึ่งไม่เกิน ± 10.00 ตามเกณฑ์ของไคลน์ (Kline, 2016) จึงถือว่าการแจกแจงของข้อมูลยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการทดสอบสมมติฐานลำดับต่อไป

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 1 ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 1 ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารมีความรู้ ที่จะพัฒนาสถานศึกษา	4.727	0.510	มากที่สุด
2	ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น ที่จะพัฒนาสถานศึกษา	4.645	0.516	มากที่สุด
3	ผู้บริหารมีการวิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล	4.648	0.527	มากที่สุด
4	ผู้บริหารมีการส่งเสริม การเสริมแรง สร้างแรงจูงใจ ครูและบุคลากรในสถานศึกษา	4.609	0.536	มากที่สุด
5	ผู้บริหารมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.627	0.515	มากที่สุด
6	ผู้บริหารมีการคิดเป็นระบบ	4.636	0.518	มากที่สุด
7	ผู้บริหารสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรใน สถานศึกษา	4.673	0.519	มากที่สุด
8	ผู้บริหารกระจายงานให้บุคลากรในสถานศึกษาให้ เหมาะสมกับบุคคล	4.636	0.512	มากที่สุด
9	ผู้บริหารให้คำปรึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษาได้	4.652	0.520	มากที่สุด
10	ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจของบุคลากรในสถานศึกษา	4.636	0.530	มากที่สุด
รวม		4.649	0.351	มากที่สุด

จากตาราง 21 พบว่า ระดับสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 1 ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.649 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.351 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 1 ผู้บริหารมีความรู้ที่จะพัฒนาสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.727 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.510 ข้อที่ 7

ผู้บริหารสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.673 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.519 ข้อที่ 4 ผู้บริหารมีการส่งเสริม การเสริมแรง สร้างแรงจูงใจครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.609 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.536 ข้อที่ 9 ผู้บริหารให้คำปรึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.652 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.520 ข้อที่ 3 ผู้บริหารมีการวิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.648 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.527 ข้อที่ 2 ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น ที่จะพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.645 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.516 ข้อที่ 8 ผู้บริหารกระจายงานให้บุคลากรในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.636 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.512 ข้อที่ 6 ผู้บริหารมีการคิดเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.636 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.518 ข้อที่ 10 ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจของบุคลากรในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.636 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.530 และข้อที่ 5 ผู้บริหารมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.627 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.515 ตามลำดับ

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับของปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านที่ 2 ความสามารถด้านดิจิทัล โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 2 ความสามารถด้านดิจิทัล	$\bar{X}$	SD	ระดับ
11	ผู้บริหารสามารถนำความรู้ทางดิจิทัลมาใช้ในการทำงาน	4.630	0.526	มากที่สุด
12	ผู้บริหารมีการนำข้อมูล ฐานข้อมูลจำนวนมาก นำมาสร้างเครือข่ายในสภาพแวดล้อมดิจิทัล	4.594	0.550	มากที่สุด
13	ผู้บริหารมีการบูรณาการความรู้ทางดิจิทัล เข้ากับบริบทของสถานศึกษา	4.645	0.539	มากที่สุด
รวม		4.623	0.428	มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า ระดับสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านที่ 2 ความสามารถด้านดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.623 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.428 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับ

มากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 13 ผู้บริหารมีการบูรณาการความรู้ทางดิจิทัล เข้ากับบริบทของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.645 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.539 ข้อที่ 12 ผู้บริหารมีการนำข้อมูล ฐานข้อมูลจำนวนมากนำมาสร้างเครือข่ายในสภาพแวดล้อมดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.594 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.550 และข้อที่ 11 ผู้บริหารสามารถนำความรู้ทางดิจิทัลมาใช้ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.630 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.526 ตามลำดับ

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับของปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 3 ความสามารถด้านองค์กร โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 3 ความสามารถด้านองค์กร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
14	ผู้บริหารใส่ใจในรายละเอียดและทักษะการบริหาร	4.664	0.528	มากที่สุด
15	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา	4.682	0.510	มากที่สุด
16	ผู้บริหารสามารถจัดการโครงการอย่างเป็นระบบ	4.655	0.513	มากที่สุด
17	ผู้บริหารมีส่วนในการประสานงานกับทุกภาคส่วน	4.652	0.508	มากที่สุด
18	ผู้บริหารจัดการ การรายงานที่เป็นระบบและตรงไปตรงมา	4.639	0.512	มากที่สุด
รวม		4.658	0.373	มากที่สุด

จากตาราง 23 พบว่า ระดับสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 3 ความสามารถด้านองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.658 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.373 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 15 ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.682 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.510 ข้อที่ 18 ผู้บริหารจัดการ การรายงานที่เป็นระบบและตรงไปตรงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.639 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.512 ข้อที่ 16 ผู้บริหารสามารถจัดการโครงการอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.655 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.513 ข้อที่ 14 ผู้บริหารใส่ใจในรายละเอียดและทักษะการบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.664 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.528 และข้อที่

17 ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประสานงานกับทุกภาคส่วน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.652 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.508 ตามลำดับ

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับของปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านที่ 4 ความสามารถในการสื่อสาร โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 4 ความสามารถในการสื่อสาร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
19	ผู้บริหารรับฟังผู้อื่น	4.627	0.521	มากที่สุด
20	ผู้บริหารมีความตรงไปตรงมาในการสื่อสาร และมี ความโปร่งใสของการสื่อสาร	4.633	0.519	มากที่สุด
21	ผู้บริหารมีความโปร่งใสของการสื่อสาร	4.697	0.498	มากที่สุด
22	ผู้บริหารมีเทคนิคในการสื่อสารในที่สาธารณะ	4.670	0.514	มากที่สุด
23	ผู้บริหารมีทักษะในการโน้มน้าวใจกับผู้ร่วมงานได้	4.673	0.507	มากที่สุด
24	ผู้บริหารมีทักษะการเจรจา และขอความร่วมมือใน การทำงานได้	4.652	0.508	มากที่สุด
25	ผู้บริหารสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างดี	4.667	0.497	มากที่สุด
26	ผู้บริหารมีทักษะในการสื่อสารดีทั้งการพูดและเขียน	4.615	0.523	มากที่สุด
27	ผู้บริหารมีเทคนิคในการสื่อสารระหว่างบุคคลได้ดี	4.673	0.495	มากที่สุด
รวม		4.656	0.347	มากที่สุด

จากตาราง 23 พบว่า ระดับสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านที่ 4 ความสามารถในการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.656 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.347 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 23 ผู้บริหารมีทักษะในการโน้มน้าวใจกับผู้ร่วมงานได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.673 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.507 ข้อที่ 27 ผู้บริหารมีเทคนิคในการสื่อสารระหว่างบุคคลได้ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.673 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.495 ข้อที่ 22 ผู้บริหารมีเทคนิคในการสื่อสารในที่สาธารณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.670 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.514 ข้อที่ 21 ผู้บริหารมีความโปร่งใสของการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.697 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.498 ข้อที่ 25 ผู้บริหาร

สามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.667 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.497 ข้อที่ 24 ผู้บริหารมีทักษะการเจรจา และขอความร่วมมือในการทำงานได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.652 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.508 ข้อที่ 20 ผู้บริหารมีความตรงไปตรงมาในการสื่อสาร และมีความโปร่งใสของการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.633 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.519 ข้อที่ 19 ผู้บริหารรับฟังผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.627 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.521 และข้อที่ 26 ผู้บริหารมีทักษะในการสื่อสารดีทั้งการพูดและเขียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.615 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.523 ตามลำดับ

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับของปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 5 ความสามารถด้านกลยุทธ์ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 5 ความสามารถด้านกลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับ
28	ผู้บริหารมีทักษะในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และมีความพร้อมในเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา	4.585	0.546	มากที่สุด
29	ผู้บริหารมีทักษะในการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นทั่วทั้งที่	4.679	0.499	มากที่สุด
30	ผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์	4.652	0.514	มากที่สุด
31	ผู้บริหารมีทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์ และการคิดเชิงระบบ	4.642	0.528	มากที่สุด
32	ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง	4.655	0.507	มากที่สุด
33	ผู้บริหารมีทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ในสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น	4.673	0.513	มากที่สุด
รวม		4.647	0.384	มากที่สุด

จากตาราง 23 พบว่าระดับสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 5 ความสามารถด้านกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.647 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.384 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 29 ผู้บริหารมีทักษะใน

การแก้ไขปัญหาที่จะเกิดได้ทัน่วงที มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.679 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.499 ข้อที่ 33 ผู้บริหารมีทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ในสถานการณ์ที่จะเกิดได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.673 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.513 ข้อที่ 32 ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.655 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.507 ข้อที่ 30 ผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.652 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.514 ข้อที่ 31 ผู้บริหารมีทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์ และการคิดเชิงระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.642 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.528 และข้อที่ 28 ผู้บริหารมีทักษะในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และมีความพร้อมในเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.585 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.546 ตามลำดับ

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับของปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านที่ 6 ความสามารถในการวางแผน โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 6 ความสามารถในการวางแผน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
34	ผู้บริหารดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.645	0.504	มากที่สุด
35	ผู้บริหารมีความยืดหยุ่นในการดำเนินการบริหารให้สอดคล้องกับสถานการณ์	4.648	0.497	มากที่สุด
36	ผู้บริหารมีทักษะการคิดวิเคราะห์และการรับรู้ถึงสถานการณ์ข้างหน้าที่เกิดขึ้น	4.606	0.519	มากที่สุด
37	ผู้บริหารมีความสามารถในการคาดการณ์ปรับแผนจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	4.673	0.495	มากที่สุด
38	ผู้บริหารมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ใหม่ ๆ	4.667	0.509	มากที่สุด
รวม		4.648	0.377	มากที่สุด

จากตาราง 23 พบว่าระดับสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านที่ 6 ความสามารถในการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.648 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.377 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ใน

ระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 37 ผู้บริหารมีความสามารถในการคาดการณ์ปรับแผน จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.673 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.495 ข้อที่ 38 ผู้บริหารมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ใหม่ ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.667 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.509 ข้อที่ 34 ผู้บริหารดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.645 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.504 ข้อที่ 35 ผู้บริหารมีความยืดหยุ่นในการดำเนินการบริหารให้สอดคล้องกับสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.648 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.497 ข้อที่ 36 ผู้บริหารมีทักษะการคิดวิเคราะห์และการรับรู้ถึงสถานการณ์ข้างหน้าที่จะเกิดขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.606 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.519 ตามลำดับ

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) และระดับของความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ตัวแปร / องค์ประกอบ	$\bar{X}$	SD	Sk	Ku	ระดับ
1	การนำองค์กร (LXE1)	4.687	0.337	-1.146	1.557	มากที่สุด
2	กลยุทธ์ (LXE2)	4.669	0.352	-1.013	0.991	มากที่สุด
3	นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (LXE3)	4.659	0.364	-1.098	1.205	มากที่สุด
4	การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (LXE4)	4.682	0.353	-1.080	0.961	มากที่สุด
5	บุคลากร (LXE5)	4.682	0.345	-1.036	1.000	มากที่สุด
6	การปฏิบัติการ (LXE6)	4.693	0.365	-1.237	1.548	มากที่สุด
7	ผลลัพธ์ (LXE7)	4.705	0.359	-1.281	1.670	มากที่สุด
รวม		4.682	0.306	-1.275	2.675	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า ระดับของความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.682 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.306 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ผลลัพธ์ (LXE7) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.705 ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.359 รองลงมา คือ การปฏิบัติการ (LXE6) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.693 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.365 การนำองค์กร (LXE1) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.687 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.337 บุคลากร (LXE5) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.682 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.345 การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (LXE4) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.682 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.353 กลยุทธ์ (LXE2) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.669 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.352 และนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (LXE3) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.659 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.364 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาลักษณะของการแจกแจงปกติ (Normal distribution) จากค่าความเบ้ (Skewness) ของความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี รายข้อพบว่าอยู่ระหว่าง -1.281 ถึง -1.013 และโดยรวมอยู่ที่ -1.275 ซึ่งไม่เกิน ± 3.00 ตามเกณฑ์ของไคลน์ (Kline, 2016) และ ค่า z-values ของความโด่งรายข้ออยู่ระหว่าง 0.961 ถึง 1.670 และโดยรวมอยู่ที่ 2.765 ซึ่งไม่เกิน ± 10.00 ตามเกณฑ์ของไคลน์ (Kline, 2016) จึงถือว่าการแจกแจงของข้อมูลยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการทดสอบ สมมติฐานลำดับต่อไป

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับระดับของ ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ด้านที่ 1 การนำองค์กร โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 1 การนำองค์กร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ชัดเจน	4.791	0.450	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสื่อสาร สร้างความเข้าใจในทิศทางของสถานศึกษา	4.688	0.490	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	4.703	0.483	มากที่สุด
4	ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติงาน	4.658	0.500	มากที่สุด
5	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึงผลกระทบในเชิงลบต่อสังคม	4.658	0.524	มากที่สุด

ตาราง 28 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านที่ 1 การนำองค์กร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
6	ผู้บริหารประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น	4.627	0.497	มากที่สุด
7	ผู้บริหารวางแผนทิศทางของสถานศึกษา โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน	4.648	0.527	มากที่สุด
รวม		4.687	0.337	มากที่สุด

จากตาราง 28 พบว่าระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี ด้านที่ 1 การนำองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.687 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.337 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับ มากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 1 ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.791 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมี ค่าเท่ากับ 0.450 ข้อที่ 3 ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.703 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.483 ข้อที่ 2 ผู้บริหารสื่อสาร สร้างความเข้าใจ ในทิศทางของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.688 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.490 ข้อ ที่ 4 ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.658 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.500 ข้อที่ 5 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับ ความ รับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึงผลกระทบในเชิงลบต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.658 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.524 ข้อที่ 7 ผู้บริหารวางแผนทิศทางของสถานศึกษา โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.648 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.527 และ ข้อที่ 6 ผู้บริหารประเมินผลการดำเนินงานของ สถานศึกษา เพื่อปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.627 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.497 ตามลำดับ

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับระดับของ
ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านที่ 2
กลยุทธ์ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 2 กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับ
8	ผู้บริหารวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยพิจารณาจุด แข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา	4.652	0.520	มากที่สุด
9	ผู้บริหารกำหนดแผนกลยุทธ์ โดยพิจารณาความ เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.694	0.517	มากที่สุด
10	ผู้บริหารนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยดำเนินงาน ตามแผนที่กำหนดไว้ คำนึงถึงโครงสร้างและ วัฒนธรรมของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ และเกิดความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ	4.682	0.486	มากที่สุด
11	ผู้บริหารควบคุมแผนกลยุทธ์ให้มีการดำเนินการที่ถูกต้อง	4.685	0.478	มากที่สุด
12	ผู้บริหารประเมินแผนกลยุทธ์ กระบวนการ ปฏิบัติงานและผลสำเร็จของสถานศึกษา	4.652	0.502	มากที่สุด
รวม		4.669	0.352	มากที่สุด

จากตาราง 29 พบว่าระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านที่ 2 กลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
4.669 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.352 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด
ทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 9 ผู้บริหารกำหนดแผนกลยุทธ์
โดยพิจารณาความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.694 ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.517 ข้อที่ 11 ผู้บริหารควบคุมแผนกลยุทธ์ให้มีการดำเนินการที่
ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.685 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.478 ข้อที่ 10 ผู้บริหารนำ
แผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ คำนึงถึงโครงสร้างและวัฒนธรรมของ
สถานศึกษาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและเกิดความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.682
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.486 ข้อที่ 12 ผู้บริหารประเมินแผนกลยุทธ์ กระบวนการ

ปฏิบัติงานและผลสำเร็จของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.652 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.502 และข้อที่ 8 ผู้บริหารวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.652 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.520 ตามลำดับ

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับระดับของความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีที่ 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	$\bar{X}$	SD	ระดับ
13	สถานศึกษาจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของนักเรียน	4.664	0.522	มากที่สุด
14	สถานศึกษาจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียน	4.658	0.512	มากที่สุด
15	สถานศึกษาจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็น รายบุคคลเพื่อทราบถึงสภาพปัญหาของนักเรียน	4.645	0.516	มากที่สุด
16	สถานศึกษาสำรวจความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน	4.655	0.507	มากที่สุด
17	สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน	4.673	0.501	มากที่สุด
18	สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	4.642	0.511	มากที่สุด
19	สถานศึกษานำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุง กระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.676	0.488	มากที่สุด
รวม		4.659	0.364	มากที่สุด

จากตาราง 30 พบว่าระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีที่ 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.659 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.364 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 19 สถานศึกษานำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.676 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.488 ข้อที่ 17 สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.673 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.501 ข้อที่ 13 สถานศึกษาดำเนินการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.664 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.522 ข้อที่ 14 สถานศึกษาดำเนินการหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.658 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.512 ข้อที่ 16 สถานศึกษาสำรวจความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.655 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.507 ข้อที่ 15 สถานศึกษาดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อทราบถึงสภาพปัญหาของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.645 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.516 ตามลำดับ

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับระดับของความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านที่ 4 การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 4 การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	$\bar{X}$	SD	ระดับ
20	สถานศึกษามีวิธีการคัดเลือกข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม	4.655	0.507	มากที่สุด
21	สถานศึกษาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลสารสนเทศที่ได้	4.691	0.476	มากที่สุด
22	สถานศึกษามีระบบรวบรวมข้อมูล สารสนเทศและจัดการความรู้เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน	4.652	0.508	มากที่สุด
23	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลข้อมูลที่ได้จากกระบวนการทำงานเพื่อนำผลไปปรับปรุงการปฏิบัติงาน	4.679	0.499	มากที่สุด
24	สถานศึกษาสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	4.691	0.488	มากที่สุด
25	สถานศึกษาเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.727	0.473	มากที่สุด
รวม		4.682	0.353	มากที่สุด

จากตาราง 31 พบว่าระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ด้านที่ 4 การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.682 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.353 เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 25 สถานศึกษาเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.727 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.473 ข้อที่ 21 สถานศึกษาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลสารสนเทศที่ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.691 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.476 ข้อที่ 24 สถานศึกษาสรุปและรายงานผลการ ดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.691 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.488 ข้อที่ 23 สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลข้อมูลที่ได้จากกระบวนการทำงานเพื่อนำผลไปปรับปรุงการ ปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.679 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.499 ข้อที่ 20 สถานศึกษามีวิธีการคัดเลือกข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.655 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.507 ข้อที่ 22 สถานศึกษามีระบบรวบรวม ข้อมูล สารสนเทศและการจัดการความรู้เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการ นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.652 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.508 ตามลำดับ

ตาราง 32 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับระดับของ ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ด้านที่ 5 บุคลากร โดยรวมและรายชื่อ

ข้อที่	ด้านที่ 5 บุคลากร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
26	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และนำข้อคิดเห็นไปปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น	4.645	0.539	มากที่สุด
27	ผู้บริหารสื่อสาร แลกเปลี่ยนความรู้ หรือทักษะ ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา	4.697	0.498	มากที่สุด
28	ผู้บริหารมอบหมายงานที่เหมาะสมกับทักษะและ ความสามารถของบุคลากรแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา	4.703	0.477	มากที่สุด

ตาราง 32 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านที่ 5 บุคลากร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
29	ผู้บริหารมีระบบส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาความรู้ ทักษะและความสามารถอย่างสม่ำเสมอ	4.697	0.467	มากที่สุด
30	ผู้บริหารประเมินผลบุคลากรและมอบรางวัลการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าให้กับบุคลากร	4.670	0.490	มากที่สุด
31	ผู้บริหารส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัยให้กับบุคลากร โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน	4.682	0.479	มากที่สุด
รวม		4.682	0.345	มากที่สุด

จากตาราง 32 พบว่าระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรี ด้านที่ 5 บุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.682 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.345 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 28 ผู้บริหารมอบหมายงานที่เหมาะสม กับทักษะและความสามารถของบุคลากรแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.703 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.477 ข้อที่ 29 ผู้บริหารมีระบบ ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาความรู้ ทักษะและความสามารถอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.697 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.467 ข้อที่ 27 ผู้บริหารสื่อสาร แลกเปลี่ยนความรู้ หรือทักษะระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.697 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมี ค่าเท่ากับ 0.498 ข้อที่ 31 ผู้บริหารส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัยให้กับบุคลากร โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.682 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.479 ข้อที่ 30 ผู้บริหารประเมินผลบุคลากรและมอบ รางวัลการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าให้กับบุคลากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.670 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.490 และข้อที่ 26 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และนำข้อคิดเห็นไปปฏิบัติเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน

ของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.645 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.539 ตามลำดับ

ตาราง 33 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับระดับของความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาณนทบุรี ด้านที่ 6 การปฏิบัติการ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 6 การปฏิบัติการ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
32	ผู้บริหาร และครู ร่วมกันวางแผนและออกแบบกระบวนการทำงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่เป็นระบบ	4.670	0.502	มากที่สุด
33	ผู้บริหาร และครู กำหนดกระบวนการทำงานและข้อกำหนดที่สำคัญในการปฏิบัติงานร่วมกัน	4.718	0.477	มากที่สุด
34	ผู้บริหาร และครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานซึ่งกันและกันของบุคลากรในสถานศึกษา	4.700	0.485	มากที่สุด
35	ผู้บริหารสนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงานระหว่างบุคลากรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.691	0.507	มากที่สุด
36	ผู้บริหาร และครู ร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เหมาะสม เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการทำงาน	4.685	0.497	มากที่สุด
37	ผู้บริหาร และครู ประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษา	4.694	0.500	มากที่สุด
รวม		4.693	0.365	มากที่สุด

จากตาราง 33 พบว่าระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาณนทบุรี ด้านที่ 6 การปฏิบัติการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.693 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.365 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 33 ผู้บริหาร และครู กำหนดกระบวนการทำงานและข้อกำหนดที่สำคัญในการปฏิบัติงานร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.718 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.477 ข้อที่ 37 ผู้บริหาร และครู ประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.694 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

มีค่าเท่ากับ 0.500 ข้อที่ 35 ผู้บริหารสนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงานระหว่างบุคลากรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.691 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.507 ข้อที่ 36 ผู้บริหาร และครู ร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในกระบวนการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.685 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.497 ข้อที่ 34 ผู้บริหาร และครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานซึ่งกันและกันของบุคลากรในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.700 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.485 และข้อที่ 32 ผู้บริหาร และครู ร่วมกันวางแผนและออกแบบกระบวนการทำงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.670 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.502 ตามลำดับ

ตาราง 34 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับระดับของความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านที่ 7 ผลลัพธ์ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านที่ 7 ผลลัพธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับ
38	ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรของสถานศึกษามีการประเมินผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.703	0.490	มากที่สุด
39	ผลลัพธ์ด้านกระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษามีการประเมินผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.703	0.477	มากที่สุด
40	ผลลัพธ์ของสถานศึกษาด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการประเมินผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.691	0.507	มากที่สุด
41	ผลลัพธ์ของสถานศึกษาด้านบุคลากรมีการประเมินผลและสอดคล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์	4.697	0.486	มากที่สุด
42	ผลลัพธ์ของสถานศึกษาด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กรสอดคล้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์	4.703	0.502	มากที่สุด
43	ผลลัพธ์ด้านงบประมาณของสถานศึกษาสอดคล้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์	4.730	0.465	มากที่สุด
รวม		4.705	0.359	มากที่สุด

จากตาราง 33 พบว่าระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 7 ผลลัพธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.705 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.359 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่ 43 ผลลัพธ์ด้านงบประมาณของ สถานศึกษาสอดคล้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.730 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.465 ข้อที่ 39 ผลลัพธ์ด้านกระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษามีการ ประเมินผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.703 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมี ค่าเท่ากับ 0.477 ข้อที่ 38 ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรของสถานศึกษามีการประเมินผลและบรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.703 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.490 ข้อที่ 42 ผลลัพธ์ของสถานศึกษาด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กรสอดคล้องและเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.703 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.502 ข้อที่ 41 ผลลัพธ์ ของสถานศึกษาด้านบุคลากรมีการประเมินผลและสอดคล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.697 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.486 และข้อที่ 40 ผลลัพธ์ของสถานศึกษา ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการประเมินผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.691 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.507 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหาร ที่มีอิทธิพลต่อความเป็น เลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ในการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์ โดยใช้ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson ตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง ที่ตัวแปรในโมเดลควรมีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง แต่ไม่มากเกินไป ($r < .85$) จนทำให้เกิดปัญหาภาวะร่วมเส้นตรง (Multicollinearity) (Kline, 2005) โดยแสดงผลการวิเคราะห์ ข้อมูลในตาราง 13

ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(Correlation Coefficient) ของตัวแปรสังเกตได้

Variable	LEA1	LEA2	LEA3	LEA4	LEA5	LER1	LER2	LER3	LER4	CRL1	CRL2	CRL3	CRL4	CRL5	CRL6	LXE1	LXE2	LXE3	LXE4	LXE5	LXE6	LXE7
LEA1	1																					
LEA2	.695"	1																				
LEA3	.701"	.625"	1																			
LEA4	.689"	.594"	.620"	1																		
LEA5	.716"	.573"	.638"	.719"	1																	
LER1	.606"	.531"	.549"	.596"	.630"	1																
LER2	.566"	.484"	.549"	.619"	.633"	.678"	1															
LER3	.587"	.543"	.545"	.571"	.612"	.688"	.643"	1														
LER4	.566"	.473"	.467"	.587"	.598"	.655"	.641"	.701"	1													
CRL1	.664"	.564"	.612"	.630"	.677"	.642"	.651"	.660"	.714"	1												
CRL2	.592"	.558"	.572"	.618"	.608"	.558"	.548"	.593"	.628"	.729"	1											
CRL3	.606"	.521"	.577"	.581"	.658"	.615"	.598"	.633"	.601"	.771"	.675"	1										
CRL4	.627"	.512"	.564"	.631"	.643"	.658"	.599"	.617"	.616"	.706"	.656"	.769"	1									
CRL5	.620"	.516"	.525"	.601"	.604"	.619"	.579"	.571"	.572"	.682"	.660"	.736"	.810"	1								
CRL6	.587"	.460"	.486"	.557"	.575"	.598"	.585"	.517"	.568"	.700"	.591"	.701"	.748"	.769"	1							
LXE1	.659"	.525"	.611"	.617"	.667"	.613"	.580"	.583"	.554"	.652"	.539"	.598"	.660"	.604"	.593"	1						
LXE2	.592"	.537"	.591"	.602"	.570"	.553"	.515"	.537"	.546"	.565"	.557"	.596"	.563"	.595"	.556"	.691"	1					
LXE3	.578"	.521"	.567"	.606"	.601"	.649"	.592"	.554"	.594"	.638"	.576"	.627"	.635"	.655"	.625"	.723"	.741"	1				
LXE4	.589"	.514"	.546"	.596"	.589"	.652"	.561"	.579"	.590"	.586"	.574"	.630"	.640"	.643"	.606"	.673"	.699"	.783"	1			
LXE5	.568"	.529"	.550"	.557"	.581"	.583"	.546"	.523"	.562"	.605"	.543"	.590"	.603"	.609"	.556"	.683"	.653"	.734"	.723"	1		
LXE6	.617"	.509"	.558"	.653"	.657"	.646"	.560"	.609"	.661"	.634"	.632"	.653"	.642"	.629"	.548"	.669"	.675"	.730"	.752"	.719"	1	
LXE7	.596"	.495"	.558"	.584"	.607"	.576"	.552"	.580"	.560"	.612"	.568"	.629"	.617"	.634"	.611"	.707"	.654"	.681"	.700"	.705"	.736"	1
SD.	0.332	0.406	0.395	0.382	0.386	0.376	0.407	0.376	0.379	0.351	0.428	0.373	0.347	0.384	0.377	0.337	0.352	0.364	0.353	0.345	0.365	0.539

หมายเหตุ	LEA1	=	การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางสถานศึกษา
	LEA2	=	การจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและการจัดการ
เรียนรู้	LEA3	=	การสร้างและรักษาบรรยากาศเชิงบวก
	LEA4	=	การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร
	LEA5	=	การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู
	LER1	=	การจัดการเรียนรู้ที่การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
	LER2	=	การจัดการความรู้ของครู
	LER3	=	การวัดและประเมินผล
	LER4	=	การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
	CRL1	=	ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ
	CRL2	=	ความสามารถด้านดิจิทัล
	CRL3	=	ความสามารถด้านองค์กร
	CRL4	=	ความสามารถด้านการสื่อสาร
	CRL5	=	ความสามารถด้านกลยุทธ์
	CRL6	=	ความสามารถด้านการวางแผน
	LXE1	=	การนำองค์กร
	LXE2	=	กลยุทธ์
	LXE3	=	นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
	LXE4	=	การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้
	LXE5	=	บุคลากร
	LXE6	=	การปฏิบัติการ
	LXE7	=	ผลลัพธ์

จากตาราง 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัว พบว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร โดยตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (LXE3) กับการวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (LXE4) ($r = .783$) รองลงมาคือ ความสามารถด้านองค์กร (CRL3) กับความสามารถด้านความเป็นผู้นำ (CRL1) ($r = .771$) ความสามารถด้านการสื่อสาร

(CRL4) กับความสามารถด้านองค์การ (CRL3) ($r = .769$) การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (LXE4) กับ การปฏิบัติการ (LXE6) ($r = .752$) และกลยุทธ์ (LXE2) กับ นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (LXE3) ($r = .741$) ส่วนตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ การจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและการจัดการเรียนรู้ (LEA2) กับความสามารถด้านการวางแผน (CRL6) ($r = .460$) เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ที่จะทำให้เกิดภาวะร่วมเส้นตรง (Multicollinearity) พบว่า ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง คือ มีความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .20 - .85 แสดงให้เห็นว่าข้อมูลจากตัวแปรชุดนี้ มีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ต่อไป

ตาราง 36 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัว

ตัวแปร	ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหาร	การจัดกระบวนการ เรียนรู้ของครู	สมรรถนะ ของผู้บริหาร	ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษา
ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหาร	1.00			
การจัดกระบวนการ เรียนรู้ของครู	.766**	1.00		
สมรรถนะของ ผู้บริหาร	.786**	.800**	1.00	
ความเป็นเลิศของ สถานศึกษา	.786**	.772**	.802**	1.00
SD.	.323	.333	.328	.303

จากตาราง 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัว พบว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร โดยตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ สมรรถนะของผู้บริหาร และความเป็นเลิศของสถานศึกษา ($r = .802$) รองลงมาคือ สมรรถนะของผู้บริหาร และการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ($r = .800$) ถัดมาคือ ความเป็นเลิศของสถานศึกษาและภาวะผู้นำทางวิชาการ ($r = .786$) และสมรรถนะของผู้บริหาร และภาวะผู้นำทางวิชาการ ($r = .786$) ความเป็นเลิศของสถานศึกษา และภาวะผู้นำทางวิชาการ ความเป็นเลิศของสถานศึกษา และการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ($r = .772$) และการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และภาวะผู้นำทางวิชาการ ($r = .766$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ที่จะทำให้เกิดภาวะร่วมเส้นตรง (Multicollinearity) พบว่า ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง คือ มีความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.766 - 0.802 แสดงให้เห็นว่าข้อมูลจากตัวแปรชุดนี้ มีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ต่อไป

ส่วนที่ 4 ผลอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "โมเดลอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์" เพื่อแสดงให้เห็นว่าโมเดลสามารถอธิบายตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยมีปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงและมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา และปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และสมรรถนะของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา ซึ่งมีค่าสถิติที่ใช้เป็นดัชนีแสดงความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ 1) ค่าไคสแควร์ (Chi-square:) ซึ่งเป็นค่าแสดงผลการตรวจสอบความสอดคล้อง กลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในภาพรวม (Chi-square Goodness of Fit Test) 2) ค่าไคสแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-square) ที่คำนวณจากค่าไคสแควร์หารด้วยค่าองศา ความเป็นอิสระ (Chi-square/df) ซึ่งเป็นค่าแสดงระดับความสอดคล้อง 3) ดัชนีที่ใช้วัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสมบูรณ์ (Absolute Fit Index) ที่นิยมได้แก่ ค่าสถิติที่แสดงความแปรปรวนและความแปรปรวนรวมที่อธิบายได้ด้วยโมเดลที่แสดงในรูปแบบของดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index: GFI) และค่า GFI ที่ปรับแก้ด้วยค่าองศาความเป็นอิสระ (Adjusted Goodness of Fit Index: AGFI) 4) ดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสัมพัทธ์ (Relative Fit Index) เป็นค่าที่แสดงว่าโมเดลของการวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรตาม ทฤษฎีดีกว่าโมเดลที่ตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กันเลย คือค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน เปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) 5) ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนในรูป ความคลาดเคลื่อน ได้แก่ ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (Root Mean Square Residual: RMR) และค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (Standard RMR: SRMR) และ 6) ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของส่วนเหลือ มาตรฐาน (Root Mean Square Error of Approximation Index: RMSEA) เป็นค่าดัชนีบอกว่า โมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมากหรือไม่ นำค่าสถิติที่คำนวณได้เปรียบเทียบกับ เกณฑ์อ้างอิงตามหลักวิชาการ ถ้าค่าที่คำนวณได้เป็นไปตามเกณฑ์จึงจะแสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์จากโปรแกรมสำเร็จรูป ดังตาราง 12

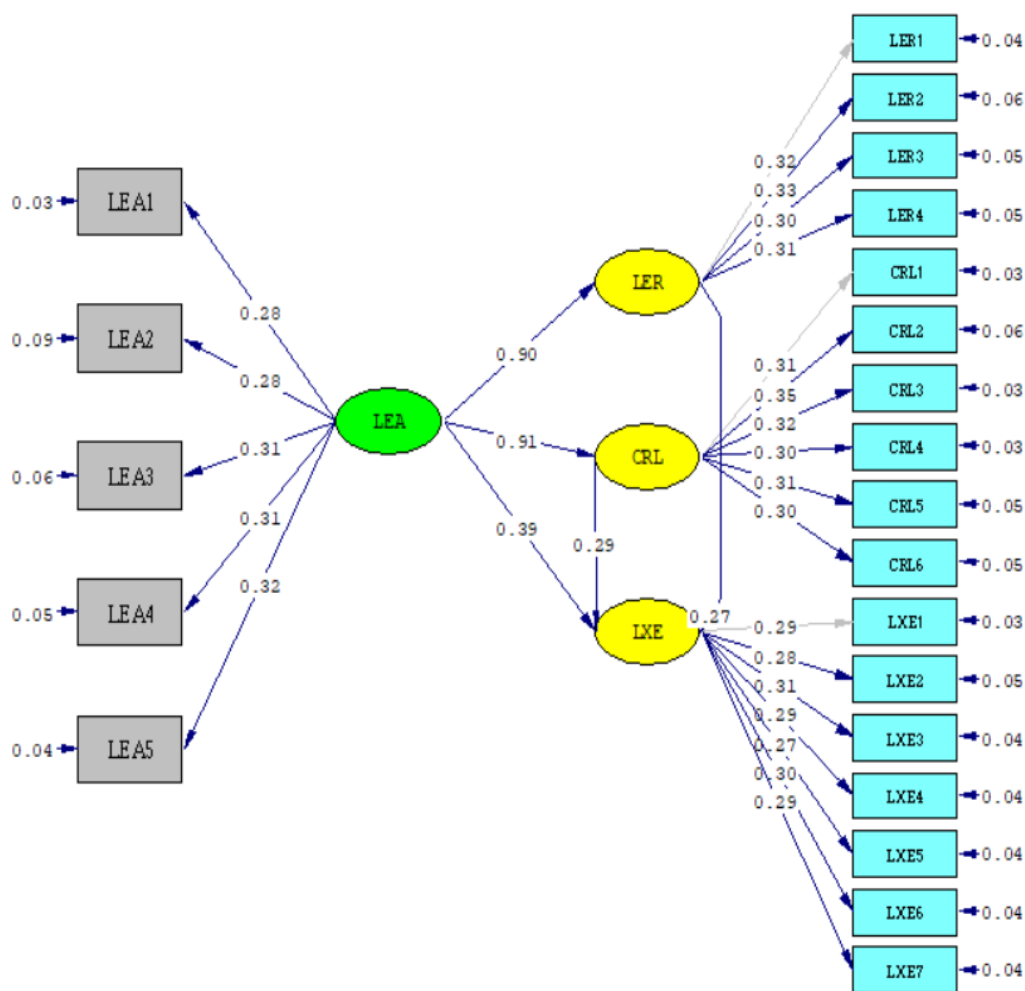
ตาราง 37 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ค่าดัชนี	เกณฑ์	ค่าสถิติก่อนปรับ	ค่าสถิติหลังปรับ	ผลการพิจารณา
<i>Chi-square</i>	-	512.01	103.01	-
<i>df</i>	-	204	93	-
<i>Chi-square / df</i>	< 2.00	2.50	1.107	ผ่านเกณฑ์
<i>P</i>	>.050	0	0.224	ผ่านเกณฑ์
GFI	>0.90	0.876	0.972	ผ่านเกณฑ์
AGFI	> 0.90	0.846	0.925	ผ่านเกณฑ์
CFI	> 0.90	0.990	0.999	ผ่านเกณฑ์
RMR	<.050	0.00512	0.00278	ผ่านเกณฑ์
SRMR	<.050	0.0362	0.0196	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	<.050	.068	0.018	ผ่านเกณฑ์

ที่มา: Byrne, 2001; Hair et al., 2010; Joreskog & Sorbom (1985)

จากตาราง 15 ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี หลังปรับโมเดลแล้ว พบว่า มีค่า *Chi-square* เท่ากับ 103.01 ที่องศาอิสระ (*df*) เท่ากับ 93 มีค่า *Chi-square/df* เท่ากับ 1.107 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ (*Chi-square/df* < 2.00) และไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาจากดัชนีแสดงความสอดคล้องกลมกลืนอื่น ๆ พบว่า หลังปรับโมเดลมีค่าต่าง ๆ เป็นไปตามเกณฑ์ คือ ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.972 ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.925 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.999 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMR) เท่ากับ 0.00278 ค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (SRMR) เท่ากับ 0.0196 และค่ารากที่สองของ ค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.018 จึงสรุปได้ว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงว่าโมเดลตามสมมติฐานสามารถ อธิบายความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำทางวิชาการ

ของผู้บริหาร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู และสมรรถนะของผู้บริหาร มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตปทุมธานีได้

Chi-Square=103.01, df=93, P-value=0.22437, RMSEA=0.018

ภาพประกอบ 12 โมเดลอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตปทุมธานี

จากภาพประกอบ 12 พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตปทุมธานี หลังการปรับโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรในโมเดลทั้งหมด 4 ตัวแปร แบ่งเป็นตัวภายนอก (Exogenous variable) 1 ตัวแปร ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนตัวแปรภายใน (Endogenous variable)

3 ตัวแปร ได้แก่ 1) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู 2) สมรรถนะของผู้บริหาร 3) ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ซึ่งเป็นตัวแปรตาม โดยตัวแปรทั้งหมดส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อตัวแปรตาม เมื่อนำมาเขียนอธิบายในรูปแบบของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู และสมรรถนะของผู้บริหาร มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานของอิทธิพลในแต่ละตัวแปรจึงได้รายละเอียดดังตาราง 12

ตาราง 38 ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานของอิทธิพลในแต่ละตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

ตัวแปรตาม	ตัวแปรตาม								
	การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู			สมรรถนะของผู้บริหาร			ความเป็นเลิศของสถานศึกษา		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	0.901***	-	0.901***	0.906***	-	0.906***	0.392***	0.505***	0.897***
การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู	0.056	-	0.056	0.052	-	0.052	0.174	0.165	0.056
สมรรถนะของผู้บริหาร	-	-	-	-	-	-	0.271***	-	0.271***
รวม	-	-	-	-	-	-	0.111	-	0.111
รวม	-	-	-	-	-	-	0.289***	-	0.289***
รวม	-	-	-	-	-	-	0.107	-	2.698
รวม	0.812			0.822			0.833		

หมายเหตุ : *** หมายถึง $p < .001$

จากตาราง 16 พบว่าตัวแปรในโมเดลอธิบายความแปรปรวนของความเป็นเลิศของสถานศึกษาได้ร้อยละ 83.30 ($R^2 = .833$) โดยพบว่า ความเป็นเลิศของสถานศึกษาได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมจากตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุที่อยู่ในโมเดลทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู 3) สมรรถนะของผู้บริหาร โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งมีรายละเอียดของ แต่ละตัวแปร ดังนี้

1) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู

อิทธิพลรวม (Total Effect: TE) ที่มีต่อตัวแปรการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู คือ อิทธิพลจากตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ($\beta = .901, p\text{-value} < .001$) โดยเป็นอิทธิพลทางบวก ดังนั้นเมื่อตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เพิ่มระดับขึ้นก็จะส่งผลให้ตัวแปรการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู เพิ่มขึ้นด้วย เช่นกับอิทธิพลทางตรง (Direct Effect: DE) ที่ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีต่อตัวแปรการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู ($\beta = .901, p\text{-value} < .001$)

2) สมรรถนะของผู้บริหาร

อิทธิพลรวม (Total Effect: TE) ที่มีต่อตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหาร คือ อิทธิพลจากตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ($\beta = .906, p\text{-value} < .001$) โดยเป็นอิทธิพลทางบวก ดังนั้นเมื่อตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เพิ่มระดับขึ้นก็จะส่งผลให้ตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหาร เพิ่มขึ้นด้วย เช่นกับอิทธิพลทางตรง (Direct Effect: DE) ที่ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีต่อตัวแปรการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู ($\beta = .906, p\text{-value} < .001$)

3) ความเป็นเลิศของสถานศึกษา

อิทธิพลรวม (Total Effect: TE) ต่อตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษามากที่สุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ($\beta = 0.897, p\text{-value} < .001$) รองลงมาคือ สมรรถนะของผู้บริหาร ($\beta = .289, p\text{-value} < .001$) และการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู ($\beta = 0.271, p\text{-value} < .001$) แสดงให้เห็นว่าทั้ง 3 ตัวแปรในโมเดลที่มีอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษา ดังนั้นเมื่อตัวแปรทั้ง 3 เพิ่มระดับขึ้นก็จะส่งผลให้ตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษาเพิ่มขึ้นในระดับที่แตกต่างกันตามค่าอิทธิพลที่มีต่อตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษา

อิทธิพลทางตรง (Direct Effect: DE) ต่อตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ($\beta = 0.392, p\text{-value} < .001$) รองลงมาคือ สมรรถนะของผู้บริหาร ($\beta = .289, p\text{-value} < .001$) และการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู ($\beta = 0.271, p\text{-value} < .001$) แสดงให้เห็นว่าทั้ง 3 ตัวแปรในโมเดลที่มีอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษา ดังนั้นเมื่อตัวแปรทั้ง 3 เพิ่มระดับขึ้นก็จะส่งผลให้ตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษาเพิ่มขึ้นในระดับที่แตกต่างกันตามค่าอิทธิพลที่มีต่อตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษาเช่นกัน

อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect: IE) ต่อตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ($\beta = 0.505$, $p\text{-value} < .001$) แสดงให้เห็นว่า เมื่อตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เพิ่มระดับ ขึ้นก็จะส่งผลผ่านทางตัวแปรการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูและสมรรถนะของผู้บริหาร ทำให้ตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหาร ที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี และเพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,885 คน (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี, 2567) ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของแฮร์ และคณะ (Hair et al., 2019) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใน การวิเคราะห์ลิซเรล (LISREL) คือ ขนาดของโมเดลซึ่งโดยทั่วไปกำหนดขนาดตัวอย่าง 10 - 20 คน ต่อการประมาณค่าหนึ่งพารามิเตอร์ เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีพารามิเตอร์ที่จะต้องประมาณค่าจำนวน 22 พารามิเตอร์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 330 คน คิดเป็น 15 เท่าของพารามิเตอร์ จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง ได้ข้อมูลครบถ้วนครอบคลุมขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 330 ตัวอย่าง เพียงพอต่อการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างตัวแบบสมการโครงสร้าง

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมา กำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย จากนั้นได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนที่สังกัด ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ลักษณะ

เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยแบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 - 1.00 จากนั้นได้นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยแบบสอบถามปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.961 ปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.953 ปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.977 ความเป็นเลิศของสถานศึกษามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.967 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.985 ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยคัดกรองแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive) ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการแจกแจงของกลุ่ม ตัวอย่าง และ การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในกรอบแนวคิด ประกอบด้วย ตัวแปรที่ สังเกตได้ จำนวน 22 ตัวแปร เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการแจกแจงและการกระจายของตัวแปร ประจักษ์ที่ใช้ในการศึกษา ด้วยการนำสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation) ความเบ้ (Skewness) ความโด่ง (Kurtosis) และการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ตรวจสอบสอดคล้องของโมเดลอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยสถิติทดสอบ SEM จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น สรุปผลโดยรวมและรายด้าน ได้ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัว โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการศึกษา (LEA1) รองลงมา คือ การพัฒนาและปรับปรุง

หลักสูตร (LEA4) การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู (LEA5) การสร้างและรักษาบรรยากาศเชิงบวก (LEA3) และการจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและการจัดการเรียนรู้ (LEA2) ตามลำดับ

2. ระดับของปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัว โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (LER1) รองลงมา คือ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (LER4) การวัดและประเมินผล (LER3) และการจัดการความรู้ของครู (LER2) ตามลำดับ

3. ระดับของปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัว โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ความสามารถด้านองค์กร (CRL3) รองลงมา คือ ความสามารถด้านการสื่อสาร (CRL4) ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ (CRL1) ความสามารถด้านการวางแผน (CRL6) ความสามารถด้านกลยุทธ์ (CRL5) และความสามารถด้านดิจิทัล (CRL2) ตามลำดับ

4. ระดับของความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัว โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ผลลัพธ์ (LXE7) มี รองลงมา คือ การปฏิบัติการ (LXE6) การนำองค์กร (LXE1) บุคลากร (LXE5) การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (LXE4) กลยุทธ์ (LXE2) และนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (LXE3) ตามลำดับ

5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัว พบว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร โดยตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ สมรรถนะของผู้บริหารและความเป็นเลิศของสถานศึกษา รองลงมาคือ สมรรถนะของผู้บริหาร และการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ถัดมาคือ ความเป็นเลิศของสถานศึกษาและภาวะผู้นำทางวิชาการ และสมรรถนะของผู้บริหาร และภาวะผู้นำทางวิชาการ ความเป็นเลิศของสถานศึกษาและภาวะผู้นำทางวิชาการ ความเป็นเลิศของสถานศึกษาและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูและภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่า

ความสัมพันธ์ที่จะทำให้เกิดภาวะร่วมเส้นตรง (Multicollinearity) พบว่า ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง คือ มีความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.766 - 0.802 แสดงให้เห็นว่าข้อมูลจากตัวแปรชุดนี้ มีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ต่อไป

6. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมจากตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุที่อยู่ในเส้นทางอิทธิพลทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และสมรรถนะของผู้บริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละตัวแปร ดังนี้

โมเดลอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ หลังการปรับโมเดล มีความสอดคล้องกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าสถิติ Chi-square เท่ากับ 103.01 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 93 มีค่า Chi-square / df เท่ากับ 1.107 ค่า p-value เท่ากับ 0.22437 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.972 ค่าดัชนีวัดความสอดคล้อง กลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.925 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.999 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMR) เท่ากับ 0.00278 ค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (SRMR) 0.0196 และค่ารากที่สองของ ค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของส่วนเหลือ มาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.018 และตัวแปรโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของความเป็นเลิศของสถานศึกษาได้ ร้อยละ 83.30 ($R^2 = 0.833$) โดยสามารถอธิบายแต่ละตัวแปรได้ดังนี้

6.1) ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู โดยมีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานเท่ากับ 0.392 มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 81.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงให้เห็นว่าเมื่อตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีระดับสูงขึ้น จะส่งผลให้ตัวแปรการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูมีระดับที่สูงขึ้นเช่นกัน

6.2) ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางตรงต่อสมรรถนะของผู้บริหาร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานเท่ากับ .906 มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 82.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงให้เห็นว่าเมื่อตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีระดับสูงขึ้น จะส่งผลให้ตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหารมีระดับที่สูงขึ้นเช่นกัน

6.3) ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานเท่ากับ 0.897 มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงร้อยละ

ละ 83.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงให้เห็นว่า เมื่อตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีระดับสูงขึ้น จะส่งผลให้ตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษา มีระดับที่สูงขึ้นเช่นกัน

6.4) ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยมีตัวแปรการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูและสมรรถนะของผู้บริหารเป็นตัวแปรส่งผ่าน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานเท่ากับ 0.505 และต่อการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 83.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ เมื่อตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเพิ่มระดับขึ้นก็จะส่งผลผ่านทางตัวแปรการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูและสมรรถนะของผู้บริหาร ทำให้ตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ผู้วิจัยพบข้อสังเกตและประเด็นสำคัญจึงนำมาอภิปรายดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการบริหารสถานศึกษายุคปัจจุบันจะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะต่าง ๆ ความสามารถในการชี้นำ การสร้างแรงบันดาลใจ และการกระตุ้นให้ไปในทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ อีกทั้งยังต้องมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กรด้วย ในองค์กรไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จ โดยผู้บริหารต้องมีคุณลักษณะคือ “ภาวะผู้นำ” เพราะผู้นำสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งต้องเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดเป้าหมาย และกำหนดทิศทางของสถานศึกษา มีการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ของครู การจัดการหลักสูตรและมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องและการส่งเสริมบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมเชิงบวกที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ โดยการโน้มน้าวจูงใจหรือชี้นำให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษา เห็นถึงความสำคัญเพื่อให้เกิดคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน และบรรลุเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ ซึ่งลักษณะของผู้นำดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญของแนวคิด “ภาวะผู้นำทางวิชาการ” คล้องกับแนวคิดของ แมคอีวาน (McEwan, 2001) ให้แนวทางภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) เป็นภาวะผู้นำที่พัฒนามาจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) เป็นภาวะที่ผู้นำโดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนอาศัยความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ ความรู้เกี่ยวกับการสอนและความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเป็นพลัง

ขับเคลื่อนทางการศึกษา ผู้นำเช่นนี้เรียกว่า “ผู้นำทางวิชาการ” ผู้นำทางวิชาการต้องมีความสามารถในการสื่อสารและแสดงให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองเห็นว่าอะไร สำคัญและมีคุณค่าในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นแรงขับเคลื่อนและผู้นำทางวิชาการต้องมีทักษะในการสอนจริง ในวัฒนธรรมที่นิยามเฉพาะว่าทั้งหมดของโรงเรียนคืออะไร มิติทางการศึกษาทางสัญลักษณ์และทางวัฒนธรรมเป็นเรื่องสำคัญต่อภาวะผู้นำในโรงเรียน และผลการวิจัยของปวีณา บุทธิจักร (2564) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เชล (Chell, 2001) ได้เสนอว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน เป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนนั้นเป็นผู้ทำหน้าที่บริหารงาน ภายในโรงเรียน และเป็นผู้ที่มีบทบาทในการกำหนดคุณภาพการสอนของครูและควมมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน การศึกษาถึงภาวะผู้นำทางวิชาการของความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาช่วยส่งเสริมให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพและมุ่งสู่ความเป็นเลิศ และเริงฤทธิ์ คำหู่ (2565) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ใน ระดับมากที่สุด โดยด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด ได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน นอกจากนี้ อรรถพล ประเสริฐสังข์ (2566) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก

2. ระดับกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนของครูถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญซึ่งรูปแบบการจัดเรียนการสอนต้องมีการปรับให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความสามารถความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ความต้องการของผู้เรียน โดยการจัดการความรู้ต้องมีการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน ครูมีการจัดการเรียนรู้

เชิงรุก มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการส่งเสริมสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพและอรรถาศัยผ่านเทคโนโลยี รวมทั้งดำเนินการฝึกอบรมและเสริมประสบการณ์ของผู้เรียน ทั้งนี้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น (2567) ที่ว่า ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความรู้ทางวิชาการและมีทักษะการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) จัดการเรียนรู้ตามแนวทางพหุปัญญา เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และมีทักษะการใช้เทคโนโลยี งานวิจัยของ วศิน ชูชาติ (2559) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า อยู่ในระดับมาก และกมล โพธิเย็น (2564) ได้ศึกษา Active Learning : การจัดการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า การเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจำเป็นที่จะต้องลดบทบาทของผู้สอน แต่เพิ่มบทบาทของผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำและได้คิดในสิ่งที่ทำลงไปเพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน โดยผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูด้วยการลงมือทำกิจกรรมร่วมกันทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน จากนั้นก็สร้างองค์ความรู้ขึ้นจากสิ่งที่ได้ลงมือทำนั้นผ่านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การอภิปรายและการสะท้อนคิด และพัฒนา สีหาม (2553) ได้เสนอแนวคิดว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นปัจจัยด้านกระบวนการที่ส่งผลต่อคุณภาพของโรงเรียน กิจกรรมการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะมีผลต่อ ความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียน และรัชพล จอมไตรคุป (2563) เรื่อง โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน มัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

3. ระดับสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากสมรรถนะปัจจัยในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาให้แก่องค์กร อีกทั้งสมรรถนะเป็น ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้าง ผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ดังนั้นสมรรถนะถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารควรมี การที่ผู้บริหารมีสมรรถนะในการบริหารจะนำพาองค์กรไปสู่ ความสำเร็จทั้งนี้ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยมีทักษะในการมีความ

เป็นผู้นำตั้งศักยภาพและจิตใจ บุคลากรในองค์กรให้ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันด้วยความเข้าใจ มีทักษะในด้านดิจิทัลมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ มีการเพิ่มขีดความสามารถในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ มีการติดต่อสื่อสารการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้บริหารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดการและความเป็นผู้นำ มุ่งเน้นไปที่ผลลัพธ์หรือผลสำเร็จที่ได้ตั้งเอาไว้ มีการวิเคราะห์กลยุทธ์ขององค์กรและปรับโครงสร้างของการทำงานให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงและมีการควบคุมติดตามและการประเมินผลกลยุทธ์ให้เป็นรูปธรรม และสามารถคิดวางแผนหรือคาดการณ์ล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายและแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด เช่นเดียวกับ อาชวินี บาพัท และคณะ (Ashwini Bapat and other, 2021) ได้กล่าวไว้ว่าสมรรถนะหลักของผู้บริหาร ประกอบไปด้วย การบริหารตนเอง การนำผู้อื่น การบริหารงาน นวัตกรรม (Innovation) ความรับผิดชอบทางสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติกานต์ ศรียา และ กนิษฐา แยมโพธิ์ใช้ (2565) ที่ศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ เกรียงไกร แสนสุข (2564) ที่ศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากและ ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและประธาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และกฤษณะ เชียงแรง (2564) ศึกษา การศึกษาสมรรถนะหลักผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่า การศึกษา สมรรถนะหลักผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากความเป็นเลิศถือได้ว่าเป็นความสำเร็จหรือผลจากการปฏิบัติงานที่ยอดเยี่ยม มีความโดดเด่น ในกระบวนการบริหารสถาน กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนซึ่งทำให้เกิดนวัตกรรม อีกทั้งเกิดจากความร่วมมือทุกส่วนภายในสถานศึกษานั้น ๆ และมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายหรือสูงกว่าเป้าหมายได้รับการยอมรับเป็นวงกว้าง

และเป็นต้นแบบแก่สถานศึกษาอื่น ๆ ได้ และมีการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับแนวทางเป้าประสงค์ของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ที่กล่าวว่า สถานศึกษามีการพัฒนาให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) การดำเนินงานของการบริหารสู่ความเป็นเลิศจะประสบความสำเร็จได้ ต้องมีการพัฒนาหลายมิติไปพร้อมกัน โดยต้องดำเนินการให้ครอบคลุมทุกกระบวนการ คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ ไม่ใช่เพียงแค่การบริหารแค่ส่วนใดส่วนหนึ่งของโรงเรียน หรือจัดเป็นแผนการการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งในสภาพความเป็นจริงพบว่าแต่ละโรงเรียน มีความแตกต่างกันทั้งบริบทศักยภาพ ขนาดโรงเรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเกร็ก (Greg,1994) กล่าวว่า กระบวนทัศน์การบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ คือ กรอบแนวคิดแบบใหม่ วิธีคิด และกระบวนการบริหารที่ส่งเสริมการปรับปรุงองค์กร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิวรรณ แผลวตะคุ (2562) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีองค์ประกอบสำคัญ คือ คุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู คุณภาพด้านการบริหารจัดการ และความพึงพอใจของผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย กระบวนการเรียนการสอน ทรัพยากรวัสดุ เทคโนโลยีและงบประมาณ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โครงสร้าง องค์กร ลักษณะครูและบุคลากรความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน และบรรยากาศโรงเรียน และทรงพร อุดรพันธ์ (2564) ได้ศึกษา ปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยวัฒนธรรมคุณภาพที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารกับความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และวิจิตรา กุลกุล (2560) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างและการบริหารงานของโรงเรียน ปัจจัยวัฒนธรรมของโรงเรียน ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการ ปัจจัยบรรยากาศของโรงเรียน และปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษาได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมจากตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุที่อยู่ในเส้นทางอิทธิพลทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู และสมรรถนะของผู้บริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายตามสมมติฐานการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานเท่ากับ 0.897 กล่าวคือ เมื่อตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีระดับสูงขึ้นจะส่งผลให้ตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษามีระดับที่สูงขึ้นเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการศึกษา

จากผลการวิจัยว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.770 ทั้งนี้ผู้บริหารจะต้องสร้างวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน มีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การปรับวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี ซึ่งเป็นการสร้างเป้าหมายที่ชัดเจน และปรับปรุงเป้าหมายให้เหมาะสมกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ใช้ข้อมูลและผลการศึกษามาช่วยในการตัดสินใจและวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน มีการสื่อสารกับครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนทุกคนอย่างต่อเนื่อง มีแบ่งปันค่านิยมให้กับครูและนักเรียน และมีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนกับครูและนักเรียนทุกคนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผล ให้สถานศึกษานั้นมีความเป็นเลิศไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ คาร์แมน (Calman, 2010) ได้สรุปเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศของโรงเรียนไว้ว่าผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผลและมีความเข้มข้น เพื่อจะทำให้เกิดความเป็นเลิศของโรงเรียน และ ชัยวัฒน์ วาทะวัฒน์ (2562) พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่ส่งผลทางตรงในทิศทางบวกต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสำคัญต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานที่จะประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาทการเป็นผู้นำในด้านต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้นำในสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้นำ โดยเฉพาะผู้นำทางวิชาการจะต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นอย่างดี เพื่อเป็นผู้นำสร้างพลังความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาทั้งครูวิชาการ ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทรงแ

พร อุดรพันธ์ (2564) พบว่า ปัจจัยทางการบริหารด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นกลไกสำคัญที่ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้สามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีคุณภาพสถานศึกษานั้น ๆ ก็จะเป็นสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศที่สามารถจะแข่งขัน และสามารถปรับตัวได้ใน สภาพการณ์เปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับฮอย และฮอย (Hoy and Hoy, 2003) ได้กล่าวไว้ ภาวะผู้นำทางวิชาการนั้นผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นผู้นำทางการศึกษาที่ส่งเสริมความสำเร็จของนักเรียนทุกคนโดยการสนับสนุน บำรุง และ รักษา วัฒนธรรมของโรงเรียนและโปรแกรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาให้เจริญเติบโตอย่างมีอาชีพ อีกทั้ง พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์ (2566) พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียน เนื่องมาจากว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดภายในโรงเรียน ย่อมมีบทบาทในการจัดการสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามความต้องการที่กำหนดถ้าผู้บริหารมีภาวะผู้นำสูง ย่อมจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดการพัฒนาภาวะผู้นำในตนเองและเป็นผลให้งานต่าง ๆ เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน

5.2 ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู โดยมีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานเท่ากับ 0.897 กล่าวคือ เมื่อตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีระดับสูงขึ้น จะส่งผลให้ตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษา มีระดับที่สูงขึ้นเช่นกัน

ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้การสนับสนุน และเสริมสร้างความรู้ให้กับครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสามารถออกแบบและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของครูได้อีกด้วย ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน จัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวเอง ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ จัดสภาพการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข มีการรวบรวมข้อมูลและสร้างความรู้เป็นระบบ และสร้างวิธีการเข้าถึงข้อมูล สารสนเทศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้โดยง่าย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุงความรู้ให้ทันสมัย และถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีการประเมินให้สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดในหลักสูตร เก็บรวบรวมข้อมูล มีร่องรอย พัฒนาการ ความก้าวหน้าของผู้เรียน และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินอย่างหลากหลายให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน พร้อมคำแนะนำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ให้ความสนใจต่อผู้เรียนใน

ทุก ๆ ด้าน รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน เป็นกันเองช่วยเหลือผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรถพล ประเสริฐสังข์ (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีส่วนสำคัญที่จะต้องบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การที่สถานศึกษามีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการนั้น ก็จะส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมากและพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นคนสำคัญที่สุดในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู และชนินันท์ คล้ายมณี (2560) พบว่าปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในการแสดงออกถึง ความรู้ ความสามารถในการโน้มน้าว หรือชี้แนะให้บุคลากรตระหนักถึงจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา และเมธี ทวีโชค (2565) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอนของครูและมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงานในโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีบทบาทในการเป็นผู้นำอย่างเข้มแข็ง ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญยิ่งต่อคุณภาพการสอนของครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แสดงว่าสถานศึกษาที่มีผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการสูงจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพสูงตามไปด้วย ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเป็นผู้นำด้านการเรียนการสอนโดยกระตุ้นให้ครูพัฒนาความคิดค้นนวัตกรรมและหรือวิธีสอนใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ เกตุอัมพร มียิ่ง และสินธะวาคามดิษฐ์ (2560) พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูเอกชนได้ร้อยละ 61.30 โดยปัจจัยด้านพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรสามารถพยากรณ์คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูได้ดี

5.3 ตัวแปรตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงต่อสมรรถนะของผู้บริหาร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานเท่ากับ .906 กล่าวคือ เมื่อตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีระดับสูงขึ้น จะส่งผลให้ตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหารมีระดับที่สูงขึ้นเช่นกัน

เนื่องจากผู้บริหารต้องมีความรู้ ความมุ่งมั่น ที่จะพัฒนาสถานศึกษามีการวิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล มีการส่งเสริม การเสริมแรง สร้างแรงจูงใจครูและบุคลากรใน

สถานศึกษา เช่นเดียวกับ จิราภรณ์ คงสุวรรณ และปิยะนาถ บุญมีพิพิธ (2566) ผู้บริหารจะต้องมีการจูงใจบุคลากรในองค์การเพื่อเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรในองค์การมีกำลังใจ มีความตั้งใจ และเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงภายในหน่วยงาน และประสิทธิผลในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการคิดเป็นระบบ มีการสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรในสถานศึกษา มีการกระจายงานให้บุคลากรในสถานศึกษาให้เหมาะสม และให้คำปรึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษาได้ สร้างแรงจูงใจของบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับเฮลริเกิล, แจ็คสัน และสโลคัม (Hellriegel, Jackson, and Slocum, 2005) กล่าวว่าสมรรถนะว่าเป็นองค์ประกอบของความรู้ ทักษะ พฤติกรรม และคุณลักษณะที่ช่วย ส่งเสริมสนับสนุน ให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และวิลลาร์ตน์ ศรีสำอางค์ (2558) ได้ทำการวิจัยซึ่งผลการวิจัยพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือด้านการทำงานเป็นทีม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมศักยภาพของทีมงานโดยมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งผลให้การบริหาร คุณภาพ ทั้งองค์การของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และควรส่งเสริม สนับสนุน และสร้างความเข้าใจในสมรรถนะด้านการบริการที่ดีแก่ครู ซึ่งจะส่งผลให้องค์การมีคุณภาพ ยิ่งขึ้น นำความรู้ทางดิจิทัล และการบูรณาการความรู้ทางดิจิทัล มาใช้ในการทำงาน เข้ากับบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับ นุชนาเหล่าเจริญ และคณะ (2567) เรื่อง สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษายุค 4.0 กล่าวว่า การพัฒนาสมรรถนะในด้านดิจิทัลช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการนำเสนอข้อมูล การจัดการข้อมูล และการตัดสินใจในการบริหารจัดการทรัพยากรในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงการสอนและการเรียนรู้ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด การพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหาร เป็นการลงทุนที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารครูและการสอนการเรียนในสถานศึกษามีความสำเร็จและมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัลปัจจุบัน มีความตรงไปตรงมาในการสื่อสาร และมีความโปร่งใสของการสื่อสารทั้งการพูดและเขียนมีทักษะการเจรจา และขอความร่วมมือในการทำงานได้ ผู้บริหารมีทักษะในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และมีความพร้อมในเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ความคิดสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นในการดำเนินการบริหารให้สอดคล้องกับสถานการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณะ เชียงแรง (2564) ศึกษาการศึกษาสมรรถนะหลักผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนของการดำเนินงานในด้านการบริหารจัดการต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าไปด้วยดีมีประสิทธิภาพและ

ประสิทธิผล และเบญจพร วาทิกานท์ (2559) ที่กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 พบว่า การสร้างความร่วมมือในการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เพื่อให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ บริหารจัดการศึกษาด้วยการมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ตลอดจนการติดตามวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยเกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบเสมอ ๆ

5.4 ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยมีตัวแปรการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูและสมรรถนะของผู้บริหารเป็นตัวแปรส่งผ่าน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานเท่ากับ 0.505 กล่าวคือ เมื่อตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เพิ่มระดับขึ้นก็จะส่งผลผ่านทางตัวแปรการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูและสมรรถนะของผู้บริหาร ทำให้ตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น

กล่าวคือผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการจะต้องส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้กับครู เช่น การพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรม การให้คำปรึกษา หรือการสร้างโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ซึ่งจะส่งผลให้ครูสามารถพัฒนาทักษะการสอน และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวัฒน์ วาทะวัฒน์ (2562) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญต่อ ความเป็นเลิศของโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจากมาจากการเรียนรู้เป็นหัวใจของการศึกษา บทบาท และหน้าที่หลักของสถานศึกษาทุกแห่งก็คือให้ทุกคนได้เกิดการเรียนรู้ โดยเฉพาะการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเข้ามามีบทบาทของผู้เรียนและมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ บทบาทของครูจะเปลี่ยนแปลงจากการเป็นผู้ชี้แนะหรือผู้ถ่ายทอดความรู้ ไปเป็นผู้ช่วยเหลือช่วยเอื้ออำนวย ส่งเสริม สนับสนุนในการแสวงหาความรู้และลงมือปฏิบัติ และสร้างสรรค์ความรู้โดยใช้วิธีการต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความความถนัด ความสนใจ และความแตกต่าง ระหว่างบุคคลเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการสร้างสรรค์ความรู้ และนำความรู้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐาน, 2553) สอดคล้องกับ ทรงพร อุดรพันธ์ (2564) ศึกษาพบว่า การบริหารด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นกลไกหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ มีความสำคัญต่อคุณภาพของผู้เรียนและสถานศึกษา ช่วยให้การจัดการเรียนรู้บรรลุสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและดำเนินไปอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jomtraikhup (2020) ศึกษา โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าการจัด

กระบวนการเรียนรู้ เป็นปัจจัยที่ส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียน และงานวิจัยของ Paewtaku (2019) ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ากระบวนการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อีกทั้งผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการสามารถเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการ ทั้งในด้านการตัดสินใจ การบริหารงาน การสร้างวิสัยทัศน์ และการวางกลยุทธ์การพัฒนาการศึกษา การมีสมรรถนะที่สูงในด้านนี้จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาอย่างมาก โดยผ่านการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูและการสมรรถนะของผู้บริหาร เมื่อผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นตัวแปรที่สำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาและความเป็นเลิศของสถานศึกษา สอดคล้องกับการวิจัยของเกรียงไกร แสนสุข (2564) ที่ได้ศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ มีความเป็นผู้นำสูง มีการวางตัวที่ดี มีความสามารถในการตัดสินใจ อย่างเด็ดขาด การมีไหวพริบดี สื่อสารชัดเจนให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เข้าใจและสามารถ ปฏิบัติตามได้ มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน มองภาพรวมของการบริหารและเป้าหมายโรงเรียน และปรียฉัตร คงจิมและปทุมพร เปียณอม (2567) ได้ศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพัทลุง พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง มีความสัมพันธ์กันในทางบวก เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กร ซึ่งเป็นการกำหนดทิศทางที่จะนำไปสู่เป้าหมายขององค์กรที่ต้องการ หากผู้บริหารมีทักษะการบริหารงานที่ดี ก็ส่งผลให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ และสุทธิรัตน์ คนใหญ่ และคณะ (2567) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครปฐม พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทิศทางบวกกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทุกฝ่ายโดยเล็งเห็นถึงความสำคัญต่อการให้ความช่วยเหลือ และการให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของครู และบุคลากรทุกฝ่าย และเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงาน พร้อม

ทั้งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ครู และบุคลากรทุกฝ่ายได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มความสามารถในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และสมรรถนะของผู้บริหาร ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี เพื่อให้มีความเป็นเลิศของสถานศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการที่จะบริหารสถานศึกษา ตามปัจจัยดังต่อไปนี้

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โดยผู้บริหารจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ และทิศทางสถานศึกษา ให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งการสร้างและรักษาบรรยากาศเชิงบวกในสถานศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมแนวทางปฏิบัติที่ดีร่วมกันภายในสถานศึกษา มีการความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรภายในสถานศึกษา มีการส่งเสริมและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน และผู้บริหารควรมีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในสถานศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องกำหนดทิศทางสำหรับการนำหลักสูตรไปใช้ภายในสถานศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเข้าใจและมีการนำหลักสูตรไปใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน อีกทั้งยังส่งเสริมให้มีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาโรงเรียน ผู้บริหารสนับสนุนให้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจให้กับครู ให้การสนับสนุนครูในการปรับปรุงวิธีการสอนของตน ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพของครู ส่งเสริมโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ครูในทุก ๆ ด้านและผู้บริหารควมให้ความสำคัญกับการจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอน และการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้บริหารจะต้องมีสมรรถนะในการบริหารโดยผู้บริหารจะต้องมีความสามารถด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารมีความรู้ ที่จะพัฒนาสถานศึกษามี

ความมุ่งมั่น ที่จะพัฒนาสถานศึกษามีการส่งเสริม การเสริมแรง สร้างแรงจูงใจครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีการคิดเป็นระบบ สร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรในสถานศึกษา กระจายงานให้บุคลากรในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบุคคล และสร้างแรงจูงใจของบุคลากรในสถานศึกษา และผู้บริหารต้องความสามารถด้านองค์กร โดยการแสดงออกถึงการใส่ใจในรายละเอียดทักษะการบริหาร การกำหนดเป้าหมาย การจัดการโครงการ การประสานงาน การจัดการและการกำหนดเวลา มีการควบคุม และการรายงาน อีกทั้งยังต้องมีความสามารถด้านการสื่อสาร ที่แสดงออกถึงการรับฟังผู้อื่น ความโปร่งใสของการสื่อสาร มีเทคนิคการพูดในที่สาธารณะ การจัดการระหว่างบุคคล มีการโน้มน้าวใจและการเจรจา ความร่วมมือ สามารถทำงานเป็นทีม การสื่อสารได้ดีทั้งการพูดและเขียน การสื่อสารระหว่างบุคคลได้ ผู้บริหารต้องมีความสามารถด้านกลยุทธ์ที่แสดงออกถึงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ป้องกันการเปลี่ยนแปลง แก้ไขปัญหา มีการคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงระบบ สามารถการตัดสินใจ และคิดเชิงวิเคราะห์ได้ ผู้บริหารความสามารถด้านการวางแผน โดยที่แสดงออกถึงการพัฒนาองค์กร มีความยืดหยุ่น มีการการคิดวิเคราะห์และการรับรู้ถึงสถานการณ์ข้างหน้า การคาดการณ์ปรับแผน จัดสรรทรัพยากร และงบประมาณเพื่อบรรลุเป้าหมาย ปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ใหม่ ๆ อีกทั้งผู้บริหารยังต้องพัฒนาและส่งเสริม และให้ความสำคัญกับความสามารถด้านดิจิทัล ผู้บริหารต้องเข้าใจการทำงานกับทางดิจิทัล รู้ถึงอาชีพและงานใหม่ ๆ นำข้อมูล ฐานข้อมูลจำนวนมากการสร้างเครือข่ายในสภาพแวดล้อมดิจิทัล การบูรณาการโปรแกรมใหม่ ๆ เข้ากับบริบทเพื่อทำให้กระบวนการเพื่อให้ทันสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งในการที่จะให้สถานศึกษาเกิดความเป็นเลิศของสถานศึกษาได้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนของครูด้วย ซึ่งครูจะต้องการจัดการเรียนรู้ที่การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการจัดการเรียนการสอนของครูที่คำนึงถึงความสามารถ ความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยการจัดการเรียนรู้เน้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวเองโดยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากครูผู้สอน และบรรยากาศในการเรียนเป็นแบบร่วมมือ ที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและเต็มตามศักยภาพ การวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ โดยครูที่แสดงการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนและการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยวิธีการและเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย เพื่อใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนทั้งเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการพัฒนา และการเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ และครูต้องการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนา

ศักยภาพนักเรียน ครูสร้างสภาพทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีคุณธรรม และค่านิยมที่ดีงาม อีกทั้งผู้บริการควรส่งเสริมให้ครูมีการจัดการความรู้ของครู โดยการรวบรวมข้อมูลและสร้างความรู้ มาจัดเป็นระบบ สร้างวิธีการเข้าถึงได้โดยง่ายมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปรับปรุงความรู้ให้มีความทันสมัย และถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอีกด้วย เพื่อให้สถานศึกษาเกิดความเป็นเลิศของสถานศึกษา ของสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ตัวแปรในโมเดลสามารถร่วมกันอธิบาย ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ได้เพียงร้อยละ 83.30 ในการศึกษาครั้งต่อไปอาจศึกษา ตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาโมเดลให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น
2. ควรวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเลือกผู้ให้สัมภาษณ์เป็นกลุ่มผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศและเป็นต้นแบบ เพื่อได้ข้อมูลเชิงลึกอันจะเป็นประโยชน์ในการนำ ผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อไป

บรรณานุกรม

- Ashrafi, H., Faghiharam, B., Khorshidi, A., Moradi, S., & Sharifian, L. (2023). Analysis of Factors Affecting Organizational Excellence Management in order to evaluate the Performance of Public Schools. *Journal of New Approaches in Educational Administration*, 14(3), 169-159.
- Austin and Reynolds. (1990). Managing for improved school effectiveness: An international survey. *School Organization*, 2(3), 167-178.
- Bessant, J., and Pavitt, K. (2001). Managing innovation. (2nd ed.). Chichester: John Wiley and Sons.
- Bounds Greg. (1994). Beyond Total Quality Management: Toward to Emerging Pardiam. New York: McGraw-Hill Book Co., Ltd.
- Brech, E.F.L. (1960). Organization: The Framework of management. London: Longman Green and Co., Ltd.
- Caldwell, B.J. & Spinks, J.M. (1990). The Self – Managing School: Administrative Science Quarterly. London: Tayor and Francis (Mimeographed).
- Chen, S. C. et al. (2010, July). “School organizational innovative indicators for technical universities and institutes” Contemporary Issues in education research, 3(7), 43-50.
- Christiansen, James A. (2000). Building The Innovative Organization: Management Systems that Encourage Innovation. Hampshire: Macmillan Press.
- Davies J. Babrara and Davies Brent. (2004). Strategic Leadership (School leadership and Management). 23(1), 29-38.
- Dess G. Gregory and Miller Alex. (1993). Strategic Management (Singapore: McGrew-Hill. 320-321
- Dundon & Elaine. (2002). The Seeds of Innovation: Cultivating the Synergy that Fosters New Ideas. New York: AMACOM.
- Ekvall, Goran. (2002). The Climate for Creativity and Innovation. M1 Creativity Fresh Perspective Ideas Solution. <http://www.m1creativity.co.uk/innovationclimate.html>.
- Ertmer, Peggy A.; & Newby, Timothy J. (2013). Behaviorism, Cognitivism, Constructivism:

- Comparing Critical Features from an Instructional Design Perspective.
Performance Improvement Quarterly. 26(2).
- Fred C. Lunenburg and Allan V. (2012). Ornstein, Educational Administration: Concepts and Practices (6th ed.). CA: Wadsworth Publishing.
- Glickman, C. D. G. P. S., and Ross-Gordon M. Jovita,. (2001). Supervision and instructional Leadership a developmental approach (5th ed). U.S.A.: Allyn and bacon.
- Gunduz, Y. & Balyer, A. (2014). "Examining innovation needs of primary schools: Teachers, perceptions" *Procedia social and behavioral sciences*, 116, 139-143.
- Haelermans, C. & De Witte, K. (2011, March). "The role of innovations in secondary school performance: Evidence from a conditional efficiency model." *European Journal of Operational Research*, 223(2), 541-549.
- Heck, R. H., & Hallinger, P. (2009). Assessing the contribution of distribute leadership to school improvement and growth in math achievement. *American Educational Research Journal*.
- Holder, B. J., & Matter, G. (2008). The Innovative Organization.
<http://www.geocities.com/CollegePark/Library/1048/innova.html>.
- Holder, Bob J. and Matter, Gary. (2008). The Innovative Organization. Retrieved
<http://www.geocities.com/CollegePark/Library/1048/innova.html>.
- Huang, J., Tang, Y., He, W., & Li, Q. (2019). Singapore's School Excellence Model and student learning: evidence from PISA 2012 and TALIS 2013. *Asia Pacific Journal of Education*, 39(1), 96-112.
- Johnson, R. L. (2003). The development and use of school profiles. In *international handbook of educational evaluation*. Springer Netherlands.
- Laundy, P. (2006). An Innovation Discipline Model. Retrieved from
<http://www.bpminstitute.org/articles/article/article/aninnovation-disciplinemodel.html>.
- Matthew Lynch. (2016). The Five Attributes of Successful Schools.
<https://www.edweek.org/leadership/opinion-the-five-attributes-of-successful>

schools/ 2016/06.

McGregor, A. J. (2008). Adolescents expectancy beliefs and task values for physically interactive video games. Master's thesis, Louisiana State University.

Rejeki, M. E. S., & Wahyuningsih, S. H. (2024). Principal Leadership Analysis Center of Excellence State Vocational School in Indonesia in 2021-2022. Proceedings of the 1st International Conference on Economics and Business, ICEB 2023, 2-3 August 2023, Padang, Sumatera Barat, Indonesia,

Robbins S.P. (2001). Organizational Behavior(9th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Robert, Michel. (1995). Product Innovation Strategy Pure and Simple: How Winning Companies Outpace Their Competitors. New York: McGraw-Hill.

Supitchaya Phandet. (2020). The Development of Guidelines for Student-Centered Learning Management in Schools under Bueng Kan Primary Educational Service Area [A Thesis Submitted Master of Education, Mahasarakham University].

Tang, J., Bryant, D. A., & Walker, A. D. (2022). School middle leaders as instructional leaders: Building the knowledge base of instruction-oriented middle leadership. *Journal of Educational Administration*, 60(5), 511-526.

Thomas J. Sergiovanni & Others. (1980). Educational Governance and Administration. New Jersey: Prentice-Hall.

Tidd, Joe; Bessant, John and Pavitt, Keitk. (2001). Managing Innovation Integrating Technological Market and Organization Change. Chichester: John Willey & Sons.

Van Deventer, I., & Kruger, A. G. (2003). An educator's guide to school management skills. Pretoria: Van Schaik.

Vracking, W. J. (1990). The Innovative Organization. Long Range Planning. Elsevier Science, 23(2), 94-102.

Yulk, G. A. (2001). Leadership in organizations. (4th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall. 228

กฤษณะ เขียงแรง. (2564). การศึกษาสมรรถนะหลักผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 [การศึกษา

ค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา]

กฤษณรงค์ ดั่งลา. (2562). รูปแบบการบริหารโรงเรียนเทศบาลตามเกณฑ์การดำเนินการที่เป็นเลิศด้านการศึกษ [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

กิตติพิศ ไชยคำภา. (2563). แนวทางพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามแนวคิดคุณลักษณะผู้ประกอบการ [สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]

จักรกรีย์ โพธิ์ศรี. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].

จิตรารภรณ์ สามไชย. (2561). แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์].

จิรกาญจน์ แผนกุล, อรพรรณ ตูจันดา และ ดวงใจ ชนะสิทธิ์. (2567). โมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, 6(1), 170-178.

เจริญพร คำจารย์. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ [ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].

ฉวีวรรณ แผ้วตะคุ. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. [ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].

ชนิดา ปากหวาน. (2565). การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง [ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].

ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ. (2562). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานในภาค

- ตะวันออกเฉียงเหนือ[ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- ชุดิกาญจน์ หลวงแสน. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุดรธานี [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี].
- ณัฐธินิชา ภูดีสม. (2565). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 [ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- ณัฐวุฒิ ภัคดีผล, ทวี สระน้ำคำ และพระยอนดำ วาทสทุโท. (2566). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วารสารครุศาสตร์ปัญญา, 1(2), 37-47.
- ทองพร อุดรพันธ์. (2564). ปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยวัฒนธรรมคุณภาพที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- ทิวากร สุทธิปาก. (2566). การพัฒนาตัวแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 7(7), 14-26.
- นัฐฐยา พิพัฒน์นราธร และนิษฐวดี จิรโรจน์นิญญ. (2561). การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 5(1).
- บรรจง ลาวะลี. (2563). การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้พุทธบูรณาการการบริหารเพื่อความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย [ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย].
- ปติตตา ดิวงค์, สุนทรี วรรณไพเราะ และอมลวรรณ วีระธรรมโม. (2566). การศึกษาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ, 12(49-67).
- ผะกานาจ สุนทรรัตน์, วัน เดชพิชัย และ สมศักดิ์ ลีลา. (2566). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. Journal of Roi Kaensarn Academi, 9(1), 277-291.
- พงษ์พัฒน์ นารินทร์. (2566). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ [ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎี

- บัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- พรนภา พูนสวัสดิ์. (2563). การศึกษาองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนใน
จังหวัดขอนแก่น. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 16(2), 53-65.
- พระจรัสชัย ปัญญาชิโร (วชิเรศปัญญาสกุล). (2565). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคัด
สรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ [ปริญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- พัฒนะ สีหาม. (2553). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของ
โรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. [ดุษฎี
นิพนธ์ครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย].
- ภาณุณี ตีมีงกร. (2566). ความเป็นเลิศทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. Journal of
Sustainable Social Development ISSN: 3027-7205, 1(5), 1-16.
- ภูมิภควิทย์ ภูมิพงศ์คชศร. (2563). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการบริหารงาน
วิชาการของสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศระดับสากล. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์, 8(5),
1,845-1,867.
- รัชพล จอมไทรคุป. (2563). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ [วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎี,
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- วริษา เจียวิริยบุญญา. (2564). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ที่
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 2 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร].
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์
วงศ์.
- วิไลลักษณ์ โภคาพานิชย์. (2562). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ
บริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. [ปริญาปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- ศยานนท์ ศิริจันทร์. (2566). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ [ปริญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราช
ภัฏสกลนคร].

- ศรณี คูปติปัทมกุล และชุตติมา มุสิกานนท์. (2565). รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาภาคบังคับสู่ความเป็นเลิศ จังหวัดนนทบุรี. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 11(3), 1005-1016.
- ศุภชัย บุญนาง. (2565). การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- สมกิต บุญยะโพธิ์. (2555). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- สันติ สุขสัถย์. (2561). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- สัมฤทธิ์ ทางเพ็ง. (2555). ปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน: การพัฒนาและการตรวจสอบความตรงของตัวแบบ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น. (2567). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2565-2568.
- สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2567). เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ปี 2567-2568.
- สุนิสา เทศเขียว. (2565). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในวิสัยทัศน์ใหม่ของสถานศึกษาเอกชน [วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- อุกฤษฏ์ ดอนบรรเทา และ เอกราช โสมิตพิมานเวช. (2567). การบริหารจัดการสถานศึกษายุคใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี, 7(2), 529-545.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รศ.ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง	ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผศ.ดร.จรีพร นาคสัมฤทธิ์	ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร.ดลศักดิ์ ไทรเล็กทิม	ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ดร. พัชรี ศรีสุวรรณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนานิเบศร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี
ดร. ทศพล สุวรรณราช	รองผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนานิเบศร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)
เรื่อง อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)
 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของ
 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	อิทธิพลของปัจจัย ทางการบริหาร	ความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร									
1.1 การกำหนด วัตถุประสงค์และ ทิศทางการศึกษา หมายถึง พฤติกรรม ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ แสดงออกถึงการสร้าง วิสัยทัศน์ของ สถานศึกษาให้ เหมาะสมกับบริบท โรงเรียน ปรับ วิสัยทัศน์ให้สอดคล้อง กับทิศทางเชิงกลยุทธ์ ของโรงเรียนอย่าง สม่ำเสมอ ปรับปรุง เป้าหมายของ สถานศึกษา ให้ เหมาะสมกับทิศทาง เชิงกลยุทธ์ของ โรงเรียนมีการพูดคุย สื่อสาร กับครูและ นักเรียนทุกคนอย่าง	1	ผู้บริหารสร้างวิสัยทัศน์ของ สถานศึกษาให้เหมาะสมกับ บริบทโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ผู้บริหารมีการกำหนด เป้าหมายของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ผู้บริหารปรับวิสัยทัศน์ให้ สอดคล้องกับทิศทาง เชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
	4	ผู้บริหารปรับปรุงเป้าหมาย ให้เหมาะสมกับทิศทาง เชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ผู้บริหารมีการสื่อสาร กับ ครูและนักเรียนทุกคน อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ผู้บริหารแบ่งปันค่านิยม ให้กับครูและนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	7	ผู้บริหารมีเป้าหมายของ โรงเรียนกับครูและ นักเรียนทุกคนอย่าง ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	อิทธิพลของปัจจัย ทางการบริหาร	ความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
ต่อเนื่อง เพื่อแบ่งปัน ค่านิยมให้กับครูและ นักเรียน และมีกำหนด เป้าหมายของโรงเรียน กับครูและนักเรียนทุก คนอย่างต่อเนื่อง									
1.2 การจัดการและ อำนวยความสะดวก ในการสอนและการ จัดการเรียนรู้	8	ผู้บริหารกำหนดมาตรฐาน คุณภาพการสอนของครูให้ มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
หมายถึง พฤติกรรม ของผู้บริหาร	9	ผู้บริหารสร้าง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ การสอนและการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
สถานศึกษาที่ แสดงออกถึงการ กำหนดมาตรฐาน คุณภาพการสอนของ ครูให้มีประสิทธิภาพ สร้างสภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อการการสอน และการเรียนรู้ของ นักเรียน และส่งเสริม ให้จัดการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับการ พัฒนานักเรียน	10	ผู้บริหารส่งเสริมให้จัดการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับการ พัฒนานักเรียน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
1.3 การสร้างและ รักษามรดกทาง วัฒนธรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ แสดงออกถึงการ ส่งเสริมแนวทาง	11	ผู้บริหารส่งเสริมแนวทาง ปฏิบัติที่ดีร่วมกันภายใน สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	12	ผู้บริหารส่งเสริม ความสัมพันธ์ที่ดีแก่ บุคลากรภายใน สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	อิทธิพลของปัจจัย ทางการบริหาร	ความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
ปฏิบัติที่ดีร่วมกัน ภายในสถานศึกษา ส่งเสริมความสัมพันธ์ ที่ดีแก่บุคลากรภายใน สถานศึกษา ส่งเสริม และสร้าง สภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการทำงานร่วมกัน	13	ผู้บริหารส่งเสริมและสร้าง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การทำงานร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.4 การพัฒนาและ ปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง พฤติกรรม ของผู้บริหาร	14	ผู้บริหารกำหนดทิศทาง สำหรับการนำหลักสูตรไป ใช้ภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
สถานศึกษาที่ แสดงออกถึงการ กำหนดทิศทางสำหรับ	15	ผู้บริหารแนะนำ การนำ หลักสูตรไปใช้ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความ ต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การนำหลักสูตรไปใช้ ภายในสถานศึกษา แนะนำ การนำ หลักสูตรไปใช้ให้	16	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการ ปรับหลักสูตรให้ สอดคล้องกับการพัฒนา โรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
เหมาะสมและ สอดคล้องกับความ ต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการปรับ หลักสูตรให้สอดคล้อง กับการพัฒนาโรงเรียน และสนับสนุนให้ ปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรอย่าง สร้างสรรค์เพื่อ ตอบสนองต่อการ เปลี่ยนแปลง	17	ผู้บริหารสนับสนุนให้ ปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรอย่างสร้างสรรค์ เพื่อตอบสนองต่อการ เปลี่ยนแปลง	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	อิทธิพลของปัจจัย ทางการบริหาร	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
1.5 การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการเสริมสร้างแรงบันดาลใจให้กับครู มีการสนับสนุนครูในการปรับปรุงวิธีการสอนของตน ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพของครู มีการส่งเสริมเปิดโอกาสโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู และผู้บริหารสนับสนุน อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ครูในทุก ๆ ด้าน	18	ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจให้กับครู	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	19	ผู้บริหารสนับสนุนครูในการปรับปรุงวิธีการสอนของตน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	20	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพของครู	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	21	ผู้บริหารส่งเสริมโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู							
	22	ผู้บริหารสนับสนุน อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ครูในทุก ๆ ด้าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู									
2.1 การจัดการเรียนรู้ที่การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการปฏิบัติการเรียนการสอนของครูที่คำนึงถึงความสามารถ ความ	1	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ครูจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	อิทธิพลของปัจจัย ทางการบริหาร	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
แตกต่างและความ ต้องการของผู้เรียน มี การจัดการเรียนรู้เชิง รุก โดยการจัดการ เรียนรู้เน้นเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนรู้ และลงมือปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ด้วย ตัวเองโดยได้รับการ ส่งเสริมสนับสนุนจาก ครูผู้สอน และ บรรยากาศในการ เรียนเป็นแบบร่วมมือ ที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ อย่างมีความสุขและ เต็มตามศักยภาพ	3	ครูส่งเสริม สนับสนุน ให้ ผู้เรียนได้รับการพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็ม ตามศักยภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ครูจัดสภาพการเรียนรู้ที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ และทำ ให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมี ความสุข	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.2 การจัดการความรู้ ของครู หมายถึง พฤติกรรมของครูที่ แสดงออกถึงการมี กระบวนการรวบรวม ข้อมูลและสร้างความรู้ มาจัดเป็นระบบ สร้าง วิธีการเข้าถึงได้ โดยง่ายมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปรับปรุงความรู้ให้ มีความทันสมัย และ ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับ	5	ครูรวบรวมข้อมูลและ สร้างความรู้เป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ครูสร้างวิธีการเข้าถึง ข้อมูล สารสนเทศ ที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ได้โดยง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	7	ครูมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในวิชาชีพอย่าง สม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	8	ครูปรับปรุงความรู้ให้ ทันสมัย และถูกต้อง เหมาะสม เพื่อให้ สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	อิทธิพลของปัจจัย ทางการบริหาร	ความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
ความต้องการของ ผู้เรียน									
2.3 การวัดและ ประเมินผล หมายถึง พฤติกรรมของครูที่ แสดงออกถึงการเก็บ รวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับผลการเรียน และการเรียนรู้ของ ผู้เรียนในระหว่างการ เรียนการสอนอย่าง ต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยวิธีการและ	9	ครูกำหนดขอบเขตการ ประเมินให้สอดคล้องและ ครอบคลุมมาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัดในหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
เครื่องมือการประเมิน ที่หลากหลาย เพื่อใช้ ผลการประเมินเป็น ข้อมูลและสารสนเทศ ที่แสดงถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และ ความสำเร็จทางการ เรียนของผู้เรียน ตลอดจนเป็น ประโยชน์ต่อการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาและเรียนรู้ อย่างเต็มตาม ศักยภาพ	10	ครูเก็บรวบรวมข้อมูล มี ร่องรอย พัฒนาการ ความก้าวหน้าของผู้เรียน และความสำเร็จทางการ เรียนของผู้เรียนอย่างเป็น ระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	11	ครูใช้วิธีการและเครื่องมือ การประเมินอย่าง หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	12	ครูกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ ตัดสินผลการประเมิน อย่างชัดเจน เป็นไปได้ และตรงตามวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	13	ครูให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ ผู้เรียน พร้อมคำแนะนำ ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.4 การจัดบรรยากาศ การเรียนรู้เอื้อต่อการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง พฤติกรรม	14	ครูสร้างบรรยากาศให้ ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่เรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	15	ครูมีบุคลิก ให้ความสนใจ ต่อผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	อิทธิพลของปัจจัย ทางการบริหาร	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
ของครูที่แสดงออกถึง การสร้างสภาพทั้งใน ห้องเรียนและนอก ห้องเรียนเพื่อให้ ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่ เรียน มีคุณธรรม และ ค่านิยมที่ดีงาม	16	ครูรับฟังความคิดเห็นของ ผู้เรียน เป็นกันเอง ช่วยเหลือผู้เรียนทั้งใน และนอกห้องเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	17	ครูมีห้องเรียน สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน รวมทั้งห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่ เพียงพอ ปลอดภัย และ เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
3. สมรรถนะของผู้บริหาร									
3.1 ความสามารถ ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง พฤติกรรม ของผู้บริหารที่ แสดงออกถึงการมี ความรู้ ความเห็นอก เห็นใจ ความมุ่งมั่น การวิพากษ์วิจารณ์ อย่างมีเหตุผลและการ เสริมแรง มีการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง มีการ คิดเป็นระบบ สร้าง ความสัมพันธ์การ กระจายงานการให้ คำปรึกษาและ แรงจูงใจการสร้างทีม	1	ผู้บริหารมีความรู้ ที่จะ พัฒนาสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น ที่ จะพัฒนาสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ผู้บริหารมีการ วิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่นอย่าง มีเหตุผล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ผู้บริหารมีการส่งเสริม การเสริมแรง สร้าง แรงจูงใจครูและบุคลากร ในสถานศึกษา	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
	5	ผู้บริหารมีการเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ผู้บริหารมีการคิดเป็น ระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	7	ผู้บริหารสร้าง ความสัมพันธ์กับบุคลากร ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	8	ผู้บริหารกระจายงานให้ บุคลากรในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	อิทธิพลของปัจจัย ทางการบริหาร	ความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
		ให้เหมาะสมกับบุคคล							
	9	ผู้บริหารให้คำปรึกษาแก่ บุคลากรในสถานศึกษา ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	10	ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจ ของบุคลากรใน สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.2 ความสามารถ ด้านดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของ ผู้บริหารที่แสดงออก ถึงความเข้าใจการ ทำงานกับทางดิจิทัล รู้ ถึงอาชีพและงานใหม่ ๆ ในอุตสาหกรรม 4.0 และนำข้อมูล ฐานข้อมูลจำนวนมาก การสร้างเครือข่ายใน สภาพแวดล้อมดิจิทัล การบูรณาการ โปรแกรมใหม่ ๆ เข้า กับบริบทเพื่อทำให้ กระบวนการ	11	ผู้บริหารสามารถนำ ความรู้ทางดิจิทัลมาใช้ในการ การทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	12	ผู้บริหารมีการนำข้อมูล ฐานข้อมูลจำนวนมาก นำมาสร้างเครือข่ายใน สภาพแวดล้อมดิจิทัล	0	+1	+1	0	+1	0.60	ใช้ได้
	13	ผู้บริหารมีการบูรณาการ ความรู้ทางดิจิทัล เข้ากับ บริบทของสถานศึกษา	0	0	+1	+1	+1	0.60	ใช้ได้
3.3 ความสามารถ ด้านองค์กร หมายถึง พฤติกรรมของ ผู้บริหารที่แสดงออก ถึงการใส่ใจใน รายละเอียดทักษะการ บริหาร การกำหนด เป้าหมาย การจัดการ	14	ผู้บริหารใส่ใจใน รายละเอียดและทักษะ การบริหาร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	15	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมาย ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	16	ผู้บริหารสามารถจัดการ โครงการอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	17	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	อิทธิพลของปัจจัย ทางการบริหาร	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
โครงการ การ ประสานงาน การ จัดการและการ กำหนดเวลา มีการ ควบคุม และการ รายงาน	18	ผู้บริหารจัดการ การ รายงานที่เป็นระบบและ ตรงไปตรงมา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.4 ความสามารถ ด้านการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรม ของผู้บริหารที่ แสดงออกถึงการรับ ฟังผู้อื่น ความโปร่งใส ของการสื่อสาร มี เทคนิคการพูดในที่ สาธารณะ การจัดการ ระหว่างบุคคล มีการ โน้มน้าวใจและการ เจรจา ความร่วมมือ สามารถทำงานเป็น ทีม การสื่อสารได้ดีทั้ง การพูดและเขียน การ สื่อสารระหว่างบุคคล ได้	19	ผู้บริหารรับฟังผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	20	ผู้บริหารมีความ ตรงไปตรงมาในการ สื่อสาร และมีความ โปร่งใสของการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	21	ผู้บริหารมีความโปร่งใส ของการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	22	ผู้บริหารมีเทคนิคในการ สื่อสารในที่สาธารณะ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	23	ผู้บริหารมีทักษะในการ โน้มน้าวใจกับผู้ร่วมงาน ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	24	ผู้บริหารมีทักษะการ เจรจา และขอความ ร่วมมือในการทำงานได้							
	25	ผู้บริหารสามารถทำงาน เป็นทีมได้อย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	26	ผู้บริหารมีทักษะในการ สื่อสารดีทั้งการพูดและ เขียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	27	ผู้บริหารมีเทคนิคในการ สื่อสารระหว่างบุคคลได้ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.5 ความสามารถ ด้านกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมของ	28	ผู้บริหารมีทักษะในการ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และมีความพร้อมใน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	อิทธิพลของปัจจัย ทางการบริหาร	ความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
ผู้บริหารที่แสดงออก ถึงการแก้ไขปัญหา เฉพาะหน้า ป้องกัน การเปลี่ยนแปลง แก้ไขปัญหา มีการคิด สร้างสรรค์ การคิด เชิงกลยุทธ์ การคิดเชิง ระบบ สามารถการ ตัดสินใจ และคิดเชิง วิเคราะห์ได้		เปลี่ยนแปลงได้ ตลอดเวลา							
	29	ผู้บริหารมีทักษะในการ แก้ไขปัญหาที่จะเกิดได้ ทันที่	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	30	ผู้บริหารมีความคิด สร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	31	ผู้บริหารมีทักษะการคิด เชิงกลยุทธ์ และการคิด เชิงระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	32	ผู้บริหารสามารถตัดสินใจ ได้อย่างเหมาะสมและ ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	33	ผู้บริหารมีทักษะการคิด เชิงวิเคราะห์ใน สถานการณ์ที่จะเกิดได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.6 ความสามารถ ด้านการวางแผน หมายถึง พฤติกรรม ของผู้บริหารที่ แสดงออกถึงการ พัฒนาองค์กร มีความ ยืดหยุ่น มีการการคิด วิเคราะห์และการรับรู้ ถึงสถานการณ์ ข้างหน้า มีการคาดการณ์ปรับ แผน จัดสรรทรัพยากร และงบประมาณเพื่อ บรรลุเป้าหมาย ปรับตัวให้เข้ากับ	34	ผู้บริหารดำเนินการ พัฒนาสถานศึกษาอย่าง สม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	35	ผู้บริหารมีความยืดหยุ่น ในการดำเนินการบริหาร ให้สอดคล้องกับสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	36	ผู้บริหารมีทักษะการคิด วิเคราะห์และการรับรู้ถึง สถานการณ์ข้างหน้า จะเกิดขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	37	ผู้บริหารมีความสามารถ ในการคาดการณ์ปรับ แผน จัดสรรทรัพยากร และงบประมาณเพื่อให้ บรรลุเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	อิทธิพลของปัจจัย ทางการบริหาร	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
เหตุการณ์ใหม่ ๆ									
	38	ผู้บริหารมีความสามารถ ในการปรับตัวให้เข้ากับ เหตุการณ์ใหม่ ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC) แบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ความเป็นเลิศของสถานศึกษา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
			1	2	3	4	5		
1) การนำองค์กร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการกำหนดนโยบายและเสริมสร้างความยั่งยืนให้แก่องค์กร รวมไปถึงถึงระบบกำกับดูแลองค์กรที่มีประสิทธิภาพ และแนวทางที่สถานศึกษาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และปฏิปถิภพหมายจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม	1	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ผู้บริหารสื่อสาร สร้างความเข้าใจในทิศทางของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึงผลกระทบในเชิงลบต่อสังคม	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
	6	ผู้บริหารประเมินผล การดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงานให้ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ความเป็นเลิศของ สถานศึกษา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
		ยิ่งขึ้น							
2) กลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแนวทางการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา เมื่อต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง ตลอดไปถึงกระบวนการติดตามและประเมินผลการพัฒนาสถานศึกษา	7	ผู้บริหารวางแผนทิศทางการศึกษา โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	8	ผู้บริหารวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	9	ผู้บริหารกำหนดแผนกลยุทธ์โดยพิจารณาความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	10	ผู้บริหารนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ คำนึงถึงโครงสร้างและวัฒนธรรมของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ และเกิดความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ความเป็นเลิศของ สถานศึกษา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
	11	ผู้บริหารควบคุมแผน กลยุทธ์ให้มีการ ดำเนินการที่ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	12	ผู้บริหารประเมินแผน กลยุทธ์ กระบวนการ ปฏิบัติงานและ ผลสำเร็จของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3) นักเรียนและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมความผูกพัน และการมีส่วนร่วมของ นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย เพื่อให้สอดคล้องกับ ความคาดหวัง และการ รักษาความพึงพอใจของ ตลาดครอบคลุมถึงวิธีการที่ โรงเรียนให้ความสำคัญ และเปิดโอกาสกับการรับ ฟังความคิดเห็นของ นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วน เสียรองรับต่อความต้องการ และเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระยะยาว	13	สถานศึกษาจัดทำ ระบบฐานข้อมูล สารสนเทศของ นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	14	สถานศึกษาจัด หลักสูตรสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	15	สถานศึกษาจัดระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเป็น รายบุคคลเพื่อทราบ ถึงสภาพปัญหาของ นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	16	สถานศึกษาสำรวจ ความต้องการของ นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	17	สถานศึกษาจัด กิจกรรมสร้าง ความสัมพันธ์ ระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ความเป็นเลิศของ สถานศึกษา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
	18	สถานศึกษาประเมิน ความพึงพอใจของ นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	19	สถานศึกษานำผลที่ ได้จากการประเมิน มาปรับปรุง กระบวนการทำงาน ให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมายถึง พฤติกรรมของ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ในสถานศึกษาในการ วิธีการบริหารจัดการข้อมูล สารสนเทศอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การเลือก รวบรวม วิเคราะห์ ไปจนถึงการ ปรับปรุงเพื่อการใช้งานที่มี ประสิทธิภาพ และสินทรัพย์ ทางความรู้ โรงเรียนใช้ผล การทบทวนเพื่อปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพผล การดำเนินงาน	20	สถานศึกษามีวิธีการ คัดเลือกข้อมูล สารสนเทศที่ใช้ใน การปฏิบัติงานอย่าง เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	21	สถานศึกษา ตรวจสอบความ ถูกต้องของข้อมูล สารสนเทศที่ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	22	สถานศึกษามีระบบ รวบรวมข้อมูล สารสนเทศและการ จัดการความรู้เพื่อใช้ เป็นฐานข้อมูล และ อำนวยความสะดวก ในการนำไปใช้ในการ ปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	23	สถานศึกษามีการ วิเคราะห์ผลข้อมูล ที่ได้จากกระบวนการ ทำงานเพื่อนำผลไป	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ความเป็นเลิศของ สถานศึกษา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
		ปรับปรุงการ ปฏิบัติงาน							
	24	สถานศึกษาสรุปและ รายงานผลการ ดำเนินงานอย่างเป็น ระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	25	สถานศึกษาเผยแพร่ ผลการดำเนินงาน ของสถานศึกษาให้ผู้ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง ภายในและภายนอก สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5) บุคลากร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาในการวิเคราะห์ ความต้องการและวิเคราะห์ ความจำเป็นด้านศักยภาพ ในการทำงานและ อัตรากำลังของบุคลากร และในการสร้าง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมพัฒนาของบุคลากร ที่ก่อให้เกิดผลการ ดำเนินงานที่ดีแนวทาง เสริมสร้างความสัมพันธ์กับ บุคลากรในองค์กร จัดการ และการพัฒนาบุคลากรใน องค์กรเพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการ แข่งขัน เพื่อการนำ ศักยภาพของบุคลากรมาใช้	26	ผู้บริหารเปิดโอกาส ให้บุคลากรมีส่วน ร่วมในการแสดง ความคิดเห็นอย่าง สร้างสรรค์และนำ ข้อคิดเห็นไปปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงการ ดำเนินงานของ สถานศึกษาให้ดี ยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	27	ผู้บริหารสื่อสาร แลกเปลี่ยนความรู้ หรือทักษะระหว่าง บุคลากรภายใน สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	28	ผู้บริหารมอบหมาย งานที่เหมาะสมกับ ทักษะและ ความสามารถของ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ความเป็นเลิศของ สถานศึกษา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในองค์กรอย่างเต็มความสามารถให้สอดคล้องไปในทางเดียวกันกับความต้องการในการบริหารจัดการโดยรวมของโรงเรียน		บุคลากรแต่ละบุคคลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา							
	29	ผู้บริหารมีระบบส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาความรู้ ทักษะและความสามารถอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	30	ผู้บริหารประเมินผลบุคลากรและมอบรางวัลการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าให้กับบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	31	ผู้บริหารส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัยความปลอดภัยให้กับบุคลากร โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6) การปฏิบัติการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ในการปฏิบัติการ การออกแบบ จัดการ ปรับปรุง และออกแบบนวัตกรรมเพื่อยกระดับหลักสูตรและรูปแบบ กระบวนการจัดการ	32	ผู้บริหาร และครู ร่วมกันวางแผนและออกแบบกระบวนการทำงาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่เป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ความเป็นเลิศของ สถานศึกษา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
เรียนรู้ และกระบวนการ ดำเนินงานที่สำคัญในการ บริหารโรงเรียน รวมทั้ง ปรับปรุงประสิทธิภาพของ การปฏิบัติการ เพื่อ สอดคล้องกับความต้องการ และความพึงพอใจแก่ นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย และผลักดันให้โรงเรียน ประสบความสำเร็จอย่าง ต่อเนื่อง	33	ผู้บริหาร และครู กำหนดกระบวนการ ทำงานและ ข้อกำหนดที่สำคัญใน การปฏิบัติงาน ร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	34	ผู้บริหาร และครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การปฏิบัติงานซึ่งกัน และกันของบุคลากร ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	35	ผู้บริหารสนับสนุน ทรัพยากรในการ ปฏิบัติงานระหว่าง บุคลากรเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพในการ ดำเนินงานของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	36	ผู้บริหาร และครู ร่วมกันสร้างสรรค์ นวัตกรรมที่เหมาะสม เพื่อนำไปใช้ใน กระบวนการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	37	ผู้บริหาร และครู ประเมินผลและ ปรับปรุงกระบวนการ ทำงาน เพื่อนำไป พัฒนาสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ความเป็นเลิศของ สถานศึกษา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
7) ผลลัพธ์ หมายถึง ผลการดำเนินงานของโรงเรียนและแนวทางการปรับปรุงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในทุกด้านของโรงเรียน ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านหลักสูตร การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบท สังคม และการจัดการกระบวนการทำงานที่สำคัญขององค์กร ผลลัพธ์ที่ส่งผลกระทบต่อนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลลัพธ์ด้านบุคลากร ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ผลลัพธ์ทางการเงิน ความต้องการตลาดแรงงาน และกลยุทธ์ของสถานศึกษา	38	ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรของสถานศึกษามีการประเมินผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	39	ผลลัพธ์ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษามีการประเมินผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	40	ผลลัพธ์ของสถานศึกษาด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการประเมินผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	41	ผลลัพธ์ของสถานศึกษาด้านบุคลากรมีการประเมินผลและสอดคล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	42	ผลลัพธ์ของสถานศึกษาด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร สอดคล้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

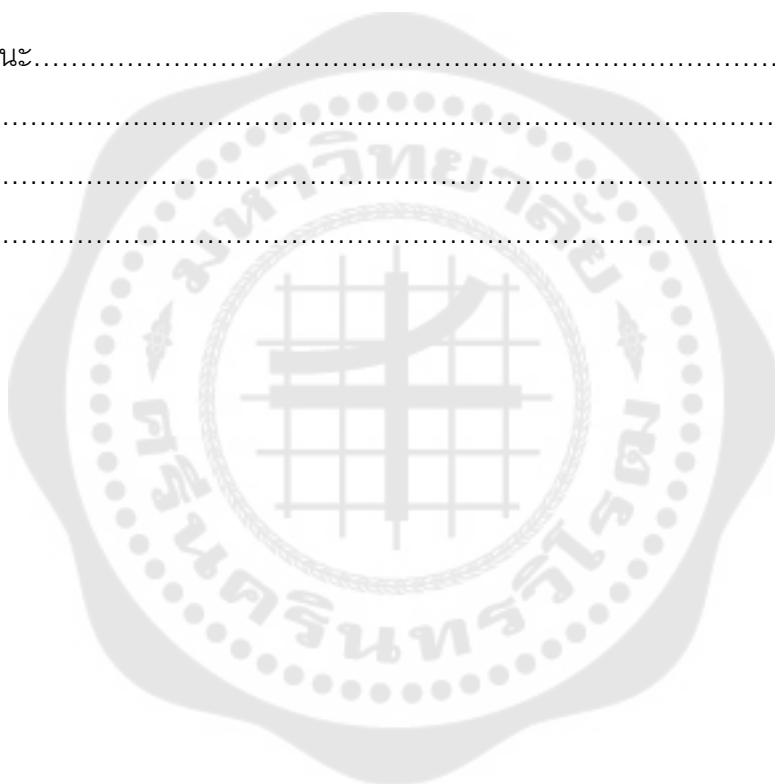
นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ความเป็นเลิศของ สถานศึกษา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
	43	ผลลัพธ์ด้าน งบประมาณของ สถานศึกษา สอดคล้องและเป็นไป ตามวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ให้ได้

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)
การวิจัยเรื่อง อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาระดับอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และศึกษาอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ได้แก่ ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

3. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ มีจำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนที่สังกัด ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลในภาพรวมเท่านั้น ไม่มีการเปิดเผยเป็นรายบุคคล จึงไม่มีผลกระทบต่อตัวผู้ตอบแบบสอบถาม หรือสถานศึกษาที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดอยู่แต่ประการใด

โปรดให้ข้อมูลตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจักเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในเชิงวิชาการและการพัฒนาการบริหารการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี
 ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นายภาณุวิชญ์ ไพธายี

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : ให้ท่านตอบคำถามลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ของแต่ละข้อคำถามที่ตรงกับท่านเพียงคำตอบเดียว

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ระดับตำแหน่งการทำงาน

☐ ครูผู้ช่วย

☐ ครู

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

4. ระดับวิทยฐานะ

☐ ครูชำนาญการ

☐ ครูชำนาญการพิเศษ

☐ ครูเชี่ยวชาญ

☐ ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

4. ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา

☐ 1 - 5 ปี

☐ 6 - 10 ปี

☐ 11 - 15 ปี

☐ 16 ปีขึ้นไป

5. ขนาดของสถานศึกษา

☐ ขนาดเล็ก

☐ ขนาดกลาง

☐ ขนาดใหญ่

☐ ขนาดใหญ่พิเศษ

การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)
เรื่อง อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัว

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัว

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ที่ละข้อ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับแบบสอบถามอิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัว ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยเกณฑ์ในการเลือกคำตอบมีดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหาร	ระดับการปฏิบัติการ				
		5	4	3	2	1
1. ภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหาร						
1	ผู้บริหารสร้างวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน					
2	ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน					
3	ผู้บริหารปรับวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับทิศทางการกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
4	ผู้บริหารปรับปรุงเป้าหมายให้เหมาะสมกับทิศทางการกลยุทธ์ของโรงเรียน					
5	ผู้บริหารมีการสื่อสาร กับครูและนักเรียนทุกคนอย่างต่อเนื่อง					
6	ผู้บริหารแบ่งปันค่านิยมให้กับครูและนักเรียน					
7	ผู้บริหารมีเป้าหมายของโรงเรียนกับครูและนักเรียนทุกคนอย่างต่อเนื่อง					
8	ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานคุณภาพการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ					
9	ผู้บริหารสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการการสอนและการเรียนรู้					

ข้อ	อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหาร	ระดับการปฏิบัติการ				
		5	4	3	2	1
10	ผู้บริหารส่งเสริมให้จัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนานักเรียน					
11	ผู้บริหารส่งเสริมแนวทางปฏิบัติที่ดีร่วมกันภายในสถานศึกษา					
12	ผู้บริหารส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีแก่บุคลากรภายในสถานศึกษา					
13	ผู้บริหารส่งเสริมและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน					
14	ผู้บริหารกำหนดทิศทางสำหรับการนำหลักสูตรไปใช้ภายในสถานศึกษา					
15	ผู้บริหารแนะนำ การนำหลักสูตรไปใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
16	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาโรงเรียน					
17	ผู้บริหารสนับสนุนให้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง					
18	ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจให้กับครู					
19	ผู้บริหารสนับสนุนครูในการปรับปรุงวิธีการสอนของตน					
20	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพของครู					
21	ผู้บริหารส่งเสริมโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู					
22	ผู้บริหารสนับสนุน อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ครูในทุก ๆ ด้าน					
2. การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู						
1	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน					
2	ครูจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวเอง					
3	ครูส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ					
4	ครูจัดสภาพการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข					

ข้อ	อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหาร	ระดับการปฏิบัติการ				
		5	4	3	2	1
5	ครูรวบรวมข้อมูลและสร้างความรู้เป็นระบบ					
6	ครูสร้างวิธีการเข้าถึงข้อมูล สารสนเทศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้โดยง่าย					
7	ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ					
8	ครูปรับปรุงความรู้ให้ทันสมัย และถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
9	ครูกำหนดขอบเขตการประเมินให้สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดในหลักสูตร					
10	ครูเก็บรวบรวมข้อมูล มีร่องรอย พัฒนาการความก้าวหน้าของผู้เรียน และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ					
11	ครูใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินอย่างหลากหลาย					
12	ครูกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ตัดสินผลการประเมินอย่างชัดเจน เป็นไปได้ และตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
13	ครูให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน พร้อมคำแนะนำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา					
14	ครูสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่เรียนรู้					
15	ครูมีบุคลิก ให้ความสนใจต่อผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน					
16	ครูรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน เป็นกันเองช่วยเหลือผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน					
17	ครูมีห้องเรียน สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน รวมทั้งห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เพียงพอ ปลอดภัย และเหมาะสม					
3. สมรรถนะของผู้บริหาร						
1	ผู้บริหารมีความรู้ ที่จะพัฒนาสถานศึกษา					
2	ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น ที่จะพัฒนาสถานศึกษา					
3	ผู้บริหารมีการวิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล					
4	ผู้บริหารมีการส่งเสริม การเสริมแรง สร้างแรงจูงใจครูและบุคลากรในสถานศึกษา					
5	ผู้บริหารมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
6	ผู้บริหารมีการคิดเป็นระบบ					

ข้อ	อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหาร	ระดับการปฏิบัติการ				
		5	4	3	2	1
7	ผู้บริหารสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรในสถานศึกษา					
8	ผู้บริหารกระจายงานให้บุคลากรในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบุคคล					
9	ผู้บริหารให้คำปรึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษาได้					
10	ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจของบุคลากรในสถานศึกษา					
11	ผู้บริหารสามารถนำความรู้ทางดิจิทัลมาใช้ในการทำงาน					
12	ผู้บริหารมีการนำข้อมูล ฐานข้อมูลจำนวนมากนำมาสร้างเครือข่ายในสภาพแวดล้อมดิจิทัล					
13	ผู้บริหารมีการบูรณาการความรู้ทางดิจิทัล เข้ากับบริบทของสถานศึกษา					
14	ผู้บริหารใส่ใจในรายละเอียดและทักษะการบริหาร					
15	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา					
16	ผู้บริหารสามารถจัดการโครงการอย่างเป็นระบบ					
17	ผู้บริหารมีส่วนในการประสานงานกับทุกภาคส่วน					
18	ผู้บริหารจัดการ การรายงานที่เป็นระบบและตรงไปตรงมา					
19	ผู้บริหารรับฟังผู้อื่น					
20	ผู้บริหารมีความตรงไปตรงมาในการสื่อสาร และมีความโปร่งใสของการสื่อสาร					
21	ผู้บริหารมีความโปร่งใสของการสื่อสาร					
22	ผู้บริหารมีเทคนิคในการสื่อสารในที่สาธารณะ					
23	ผู้บริหารมีทักษะในการโน้มน้าวใจกับผู้ร่วมงานได้					
24	ผู้บริหารมีทักษะการเจรจา และขอความร่วมมือในการทำงานได้					
25	ผู้บริหารสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างดี					
26	ผู้บริหารมีทักษะในการสื่อสารดีทั้งการพูดและเขียน					
27	ผู้บริหารมีเทคนิคในการสื่อสารระหว่างบุคคลได้ดี					
28	ผู้บริหารมีทักษะในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และมีความพร้อมในเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา					
29	ผู้บริหารมีทักษะในการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดได้ทันที่					
30	ผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์					
31	ผู้บริหารมีทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์ และการคิดเชิงระบบ					

ข้อ	อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหาร	ระดับการปฏิบัติการ				
		5	4	3	2	1
32	ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง					
33	ผู้บริหารมีทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ในสถานการณ์ที่จะเกิดได้					
34	ผู้บริหารดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
35	ผู้บริหารมีความยืดหยุ่นในการดำเนินการบริหารให้สอดคล้องกับสถานการณ์					
36	ผู้บริหารมีทักษะการคิดวิเคราะห์และการรับรู้ถึงสถานการณ์ข้างหน้าที่จะเกิดขึ้น					
37	ผู้บริหารมีความสามารถในการคาดการณ์ปรับเปลี่ยนจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
38	ผู้บริหารมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ใหม่ๆ					

**ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นนทบุรี**

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ที่ละข้อ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับแบบสอบถามความเป็น
เลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
โดยเกณฑ์ในการเลือกคำตอบมีดังนี้

- 5 หมายถึง ความเป็นเลิศของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความเป็นเลิศของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความเป็นเลิศของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความเป็นเลิศของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความเป็นเลิศของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ความเป็นเลิศของสถานศึกษา	ความเป็นเลิศของสถานศึกษา				
		1	2	3	4	5
1	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินงานของ สถานศึกษาที่ชัดเจน					
2	ผู้บริหารสื่อสาร สร้างความเข้าใจในทิศทางของ สถานศึกษา					
3	ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานของ สถานศึกษา					
4	ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านบุคลิกภาพ และการปฏิบัติงาน					
5	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึงผลกระทบในเชิงลบต่อสังคม					
6	ผู้บริหารประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น					
7	ผู้บริหารวางแผนทิศทางของสถานศึกษา โดยการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน					
8	ผู้บริหารวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา					
9	ผู้บริหารกำหนดแผนกลยุทธ์ โดยพิจารณาความเหมาะสมและ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง					

ข้อ	ความเป็นเลิศของสถานศึกษา	ความเป็นเลิศของสถานศึกษา				
		1	2	3	4	5
10	ผู้บริหารนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ คำนึงถึงโครงสร้างและวัฒนธรรมของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและเกิดความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ					
11	ผู้บริหารควบคุมแผนกลยุทธ์ให้มีการดำเนินการที่ถูกต้อง					
12	ผู้บริหารประเมินแผนกลยุทธ์ กระบวนการปฏิบัติงานและผลสำเร็จของสถานศึกษา					
13	สถานศึกษาจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของนักเรียน					
14	สถานศึกษาจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน					
15	สถานศึกษาจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อทราบถึงสภาพปัญหาของนักเรียน					
16	สถานศึกษาสำรวจความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน					
17	สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน					
18	สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน					
19	สถานศึกษานำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น					
20	สถานศึกษามีวิธีการคัดเลือกข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม					
21	สถานศึกษาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลสารสนเทศที่ได้					
22	สถานศึกษามีระบบรวบรวมข้อมูล สารสนเทศและการจัดการความรู้เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน					
23	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลข้อมูลที่ได้จากกระบวนการทำงานเพื่อนำผลไปปรับปรุงการปฏิบัติงาน					
24	สถานศึกษาสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ					

ข้อ	ความเป็นเลิศของสถานศึกษา	ความเป็นเลิศของสถานศึกษา				
		1	2	3	4	5
25	สถานศึกษาเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา					
26	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และนำข้อคิดเห็นไปปฏิบัติเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น					
27	ผู้บริหารสื่อสาร แลกเปลี่ยนความรู้ หรือทักษะระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา					
28	ผู้บริหารมอบหมายงานที่เหมาะสมกับทักษะและความสามารถของบุคลากรแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา					
29	ผู้บริหารมีระบบส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาความรู้ ทักษะและความสามารถอย่างสม่ำเสมอ					
30	ผู้บริหารประเมินผลบุคลากรและมอบรางวัลการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าให้กับบุคลากร					
31	ผู้บริหารส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัยให้กับบุคลากร โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน					
32	ผู้บริหาร และครู ร่วมกันวางแผนและออกแบบกระบวนการทำงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่เป็นระบบ					
33	ผู้บริหาร และครู กำหนดกระบวนการทำงานและข้อกำหนดที่สำคัญในการปฏิบัติงานร่วมกัน					
34	ผู้บริหาร และครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานซึ่งกันและกันของบุคลากรในสถานศึกษา					
35	ผู้บริหารสนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงานระหว่างบุคลากรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสถานศึกษา					
36	ผู้บริหาร และครู ร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในกระบวนการทำงาน					
37	ผู้บริหาร และครู ประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษา					

ข้อ	ความเป็นเลิศของสถานศึกษา	ความเป็นเลิศของสถานศึกษา				
		1	2	3	4	5
38	ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรของสถานศึกษามีการประเมินผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้					
39	ผลลัพธ์ด้านกระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษามีการประเมินผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้					
40	ผลลัพธ์ของสถานศึกษาด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการประเมินผลและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้					
41	ผลลัพธ์ของสถานศึกษาด้านบุคลากรมีการประเมินผลและสอดคล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์					
42	ผลลัพธ์ของสถานศึกษาด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กรสอดคล้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์					
43	ผลลัพธ์ด้านงบประมาณของสถานศึกษาสอดคล้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง
หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญและขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 12412

ที่ อว 8718.1/1445

วันที่ 26 พฤศจิกายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายภาณุวิชญ์ โพธายี่ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์คม ภูติอริยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ ดร.มนทิรา จารุเพ็ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรีพร นาคสัมฤทธิ์ และอาจารย์ ดร.อาจารย์ดลศักดิ์ ไทโรเล็กทิม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 095 158 1308

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นายภาณุวิชญ์ โพธายี่ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.วงศ์วิทย์ เสนะวงศ์)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8718/1651

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

26 พฤศจิกายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

เนื่องด้วย นายภาณุวิชญ์ โปธายี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศร ภูติอริยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.พัชรี ศรีสุวรรณ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นายภาณุวิชญ์ โปธายี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วงศ์วิทย์ เสนะวงศ์)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 095 158 1308

ที่ อว 8718/1651

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

26 พฤศจิกายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนวิเชียร

เนื่องด้วย นายภาณุวิชญ์ โพธายี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์คม ภูติอริยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.ทศพล สุวรรณราช เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นายภาณุวิชญ์ โพธายี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วงศ์วิทย์ เสนะวงศ์)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 095 158 1308

ที่ อว 8718/1700

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

9 ธันวาคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

เนื่องด้วย นายภาณุวิชญ์ โปธายี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรม สำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมณฑลมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หมายเลขรับรอง : SWUEC- 672679

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม เรื่อง “อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1” กับ ครู เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือนมกราคม 2568 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2568 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรารณ วิทยานนท์)

รองคณบดีฝ่ายเทคโนโลยีดิจิทัล รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 095 158 1308

ภาคผนวก จ

หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

AF20-03-03.0
May, 2023

Certificate of Ethical Committee Approval

This is to certify that:

Protocol Title: THE INFLUENCES OF ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING EXCELLENCE IN SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE NONTHABURI.

Principal investigator: Mr.Phanuwit Potayee

Institution: Faculty of Education, Srinakharinwirot University

Protocol code: SWUEC-672679

Documents approved:

1. Submission form	version no. 2 date 14 November 2024
2. Full research proposal	version no. 1 date 29 October 2024
3. Participant information sheet and consent form	version no. 2 date 14 November 2024
4. Questionnaire/data collection form	version no. 1 date 18 October 2024
5. Investigator's biography	

have been reviewed and approved by the Human Research Ethics Committee of Srinakharinwirot University based on Declaration of Helsinki, Belmont Report, International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP), International Guidelines for Human Research, along with laws and regulations of Thailand. Thus, the approval for conducting the study is granted.

Date of approval: 26/11/2024

Date of expiration: 25/11/2025

(Associate Professor Sittipong Wattananonsakul, Ph.D.)

Chairman, Social Science and Behavioral Science Research Sub-Committee
of Srinakharinwirot University (Panel 2)

Ethics and Research Standards Division
Innovation Building Prof. Dr. Saroch Buasri, Floor 17
Srinakharinwirot University, 10110 Thailand
Tel.: +66-26-495000, 17503 Fax: (02) 2042590

AF19-03-03.1
August, 2023

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ชื่อโครงการวิจัย : อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์

ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย : นายภาณุวิชญ์ โพธิ์ชัย

หน่วยงานต้นสังกัด : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเลขรับรองโครงการวิจัย : SWUEC-672679

รายการเอกสารที่รับรอง :

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณา	ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2567
2. โครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2567
3. เอกสารข้อมูลและขอความยินยอมสำหรับอาสาสมัคร	ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2567
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2567
5. ประวัติผู้วิจัย	

ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยยึดหลักเกณฑ์ตาม Declaration of Helsinki, Belmont Report, International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP), International Guidelines for Human Research ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิจัยนี้ได้

วันที่รับรอง : 26 พฤศจิกายน 2567

วันที่หมดอายุ : 25 พฤศจิกายน 2568

(ลงชื่อ).....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ลิทธิพงศ์ วัฒนนานท์สกุล)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

ชุดสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ (ชุดที่ 2)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หน่วยจริยธรรมและมาตรฐานการวิจัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาคารนวัตกรรม ศ.ดร.สาโรช บัวศรี ชั้น 17

โทร. (02) 6495000 ต่อ 17503, 17506 โทรสาร (02) 2042590

ประวัติผู้เขียน

